

COMPLEXE STADSPROJECTEN

draaiboek

Naam website KCVS

BEHEERPLAN

Oorspronkelijke naam document

Beheerplan

Project

Park Spoor Noord Antwerpen

Beheerplan

Park Spoor Noord

COLOFON

Stadsontwikkeling - Gemeentebedrijf Planningscel
Sociale Zaken - Samenleven in diversiteit

Redactie	Sofie Schoeters, Heleen Vanden Bergh, Ellen Lamberts, Jan Lauwers, Alix Lorquet, Koen Derkinderen, Hardwin De Wever
Beeldmateriaal	Ellen Lamberts, Manuel Verreet
Lay-out	Nadia Van Aken

INHOUDSTAFEL

Colofon	2
Inhoudstafel	3
Inleiding.....	4
1 Park Spoor Noord:missie en voorzieningen	5
1.1 De missie van het park	5
1.2 Voorzieningen in het park	8
2 Uitgangspunten voor een goed beheer van Park Spoor Noord.....	9
3 Beheer Park Spoor Noord fase 1: operationele voorzieningen vanaf 25 mei 2008	11
3.1 Onderhoud, opkuis en reparatie.....	12
3.2 Toezicht	16
3.3 Sociaal Beheer	18
3.4 Coördinatie	21
3.5 Communicatie	22
3.6 Het parkreglement.....	22
3.7 Verkeerssituatie in en rond het park.....	24
4 Beheer Park Spoor Noord fase 2 : Vervolgtraject.....	26
5 Financieel	27
Bijlagen.....	28

INLEIDING

Park Spoor Noord (PSN) is in zekere zin de toetssteen voor het stadsvernieuwingsbeleid van de stad Antwerpen. Het is een van de grootste projecten tot nu toe waarbij een nieuw stuk openbaar domein (18 ha) in gebruik wordt genomen. Het verloop van dit project zal het tempo en de aard van de opwaardering van de buurt in belangrijke mate mee bepalen.

Het beheerplan voor Park Spoor Noord heeft als doel om de uitgangspunten voor het beheer van het hele park voor te leggen. Het gaat om de noodzakelijke randvoorwaarden om te komen tot het behoud van een proper, veilig en aangenaam park.

Het beheerplan wil de diverse beheertaken voor het park en de eerste operationele vertaling daarvan in kaart brengen voor de zomerperiode van 2008, het eerste openingsseizoen van het westelijke deel.

Het beheerplan wil tevens de basis leggen voor het vervolgtraject van het beheer van Park Spoor Noord gaande van de opening van het westelijke deel tot de volledige oplevering van het oostelijk deel in 2009.

Dé uitdaging van een goed beheer ligt in de samenwerking tussen verschillende bedrijven en bedrijfseenheden die nodig is om optimaal en snel in te spelen op zowel positieve als negatieve evoluties in het park.

Het reilen en zeilen van het westelijke deel van Park Spoor Noord en de aard van het onderhoud, toezicht en sociaal beheer dat daar nu voor wordt ingezet, zal een toetssteen zijn voor het uiteindelijke beheer van het hele park met al zijn infrastructuur en faciliteiten.

Dit beheerplan is een werkinstrument. Het is een momentopname van de beheertaken. Het moet in die optiek gezien worden als een plan dat bijgestuurd kán en moet worden vanuit de praktijk die zal uitwijzen hoe het park bezocht en gebruikt wordt.

1 PARK SPOOR NOORD:MISSIE EN VOORZIENINGEN

1.1 De missie van het park

Park Spoor Noord

Het project Park Spoor Noord startte in 2000. Het heeft als doelstelling het verbeteren van de leef- en woonkwaliteit van de omliggende stadswijken Seefhoek, Stuivenberg en Dam.

Antwerpen Noord kende als dichtbevolkte wijk een structureel tekort aan 'licht, lucht, groen en ruimte' en telde weinig plekken met een bovenlokale positieve uitstraling. Op basis van een GIS-analyse werd in 2001 de behoefte aan groene ruimte in kaart gebracht. Door het realiseren van 18 hectare groene ruimte op het oude spoorwegemplacement wordt er een aanzienlijk deel groen aan de buurt en de stad toegevoegd. Gezien de relatief jonge bevolking in Antwerpen Noord, ligt een duidelijke klemtoon in deze open ruimte op sport, spel en beweging.

Het park is in de eerste plaats een 'tuin voor de buurt', maar de invulling van het voormalige spoorwegemplacement als park geeft de plek ook een bovenlokaal karakter dat versterkt wordt met enkele aantrekkingspolen binnen het park. De bmx- en skatebowl, de watertuin, de SPTM en WDT loodsen en de toekomstige aanpalende campus van de Hogeschool Antwerpen, zetten de site Spoor Noord op de kaart van Antwerpen. De bestaande spoorweggebouwen worden behouden. Ze herinneren aan de historiek van de site en geven het park ook een kader voor socioculturele activiteiten.

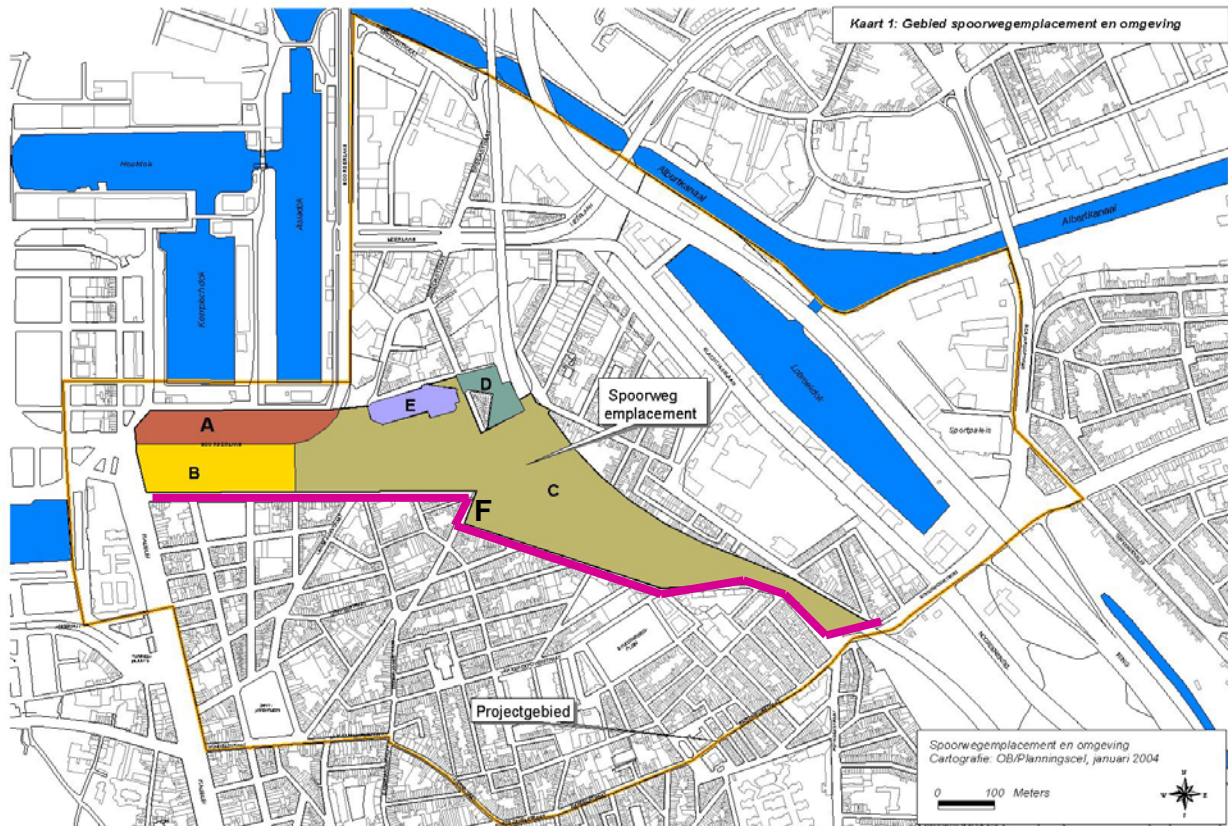
Het aantrekken van een bovenlokaal bezoekerspubliek is een uitdrukkelijke ambitie, maar mag het lokaal gebruik niet in de weg staan of verdrukken.

In het parkontwerp worden de verbroken oude verbindingen tussen Stuivenberg, Seefhoek en Dam na 100 jaar hersteld. Het park en de fiets- en wandelpaden van oost naar west en van noord naar zuid, brengen deze wijken weer op loopafstand van elkaar. Om deze reden wordt ook de tunnel onder de spoorwegberm ter hoogte van de Demerstraat gebouwd.

Het brede wandel- en fietspad tussen Schijnpoort en de Noorderplaats loopt over in de Parkbrug naar het Eilandje en de Schelde. Dit padennetwerk geeft een veilige, vlotte en ononderbroken verbinding voor zacht wegverkeer over bijna de volledige noordelijke breedte van de stad voor zowel functioneel als recreatief gebruik. Met de bouw van de Parkbrug is er geen kruising met autoverkeer nodig. Ook daarom is gemotoriseerd verkeer in het park (inclusief bromfietsen) niet toegelaten.

Het park is uiteraard ook een plek voor rust en verblijf waar rustig zitten en spelen prettig zijn. In die optiek passen zowel speeltuinen, sportinfrastructuur alsook de keuze voor horeca in het park.

Projectgebied Spoor Noord

Kaart: een overzicht van het park en zijn omgeving

In de onmiddellijke omgeving van het park bevindt zich het Damplein, dat integraal deel uitmaakt van het park (zone D). Het plein is volgens dezelfde ontwerpkeuzes aangelegd als het park en leent zich als ontmoetingsplek op buurtniveau. Het is niet ondenkbaar dat het ook door toekomstige parkgebruikers als 'hoek van het park' met lokale horeca en extra handelszaken wordt gebruikt en geapprecieerd.

De kop van Spoor Noord (delen A en B) wordt commercieel ontwikkeld.

Zone B zal grotendeels ontwikkeld worden door de Hogeschool Antwerpen en er is een engagement om dit stapvoets te doen met een zo afgewerkt mogelijke aansluiting naar het park toe tijdens de verschillende ontwikkelingsfasen. Vandaar dat nu het perceel is genivelleerd en bezaaid zodat in afwachting van de bouwwerken en de afgewerkte campus er een bijkomende uitgestrekte grasmat ligt. De afspraak met de Hogeschool is dat de grasmat publiek gebruikt mag worden als onderdeel van het park, maar door de stad wordt onderhouden. Eén uitzondering daarop is een tussenliggend perceel van FSI/Fonds voor spoorweginfrastructuur. Daarover zijn nog gesprekken bezig om de rand van het park af te werken als groene grasmat. Langsheen de scholencampus zal het fietspad verder lopen tot aan de Leien. Het park zal hier in een hellend vlak doorlopen tot aan de parkbrug die letterlijk de brug zal slaan naar het Eilandje.

Voor perceel A wordt de mogelijkheid onderzocht voor de bouw van een nieuw centrumziekenhuis in het concept van een gezondheidsboulevard.

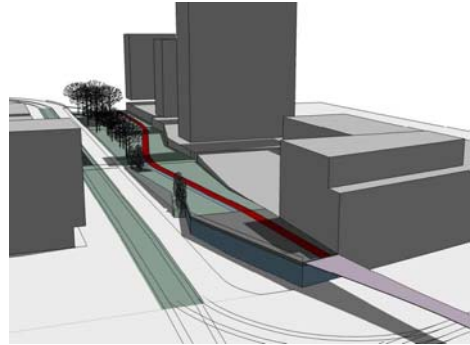
Zone E maakt deel uit van het RUP Dam West en wordt in dit RUP herbestemd als zone voor gemeenschapsvoorzieningen (kindercampus- en jongerencampus in combinatie met het opleidingsgebouw) en zone voor woningbouw met een klein aandeel gemengde functies. Het is niet onbelangrijk om mee te geven dat vlak tegenover zone E in de Bredastraat een centrale stelplaats

voor Stads- en buurtonderhoud/groen wordt gebouwd voor een efficiënte bediening van het nieuwe park en de omgeving van Antwerpen Noord. De nieuwe stelplaats kan, mits een vlot bouwproces, operationeel zijn vanaf 2011.

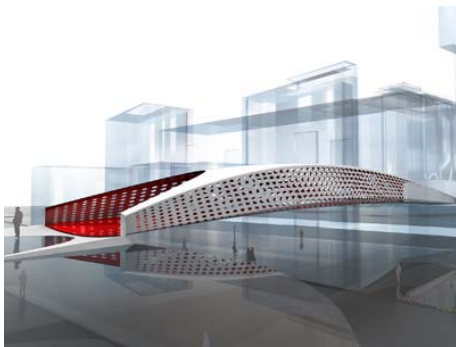
Zone F/Schijnpoort. In het kader van het parkproject worden het openbaar domein in zone F en in het verlengde hiervan de zone rond Schijnpoort gefaseerd heraangelegd.

Zones A en B

Zone B

Zone B

Zone D

Zone E

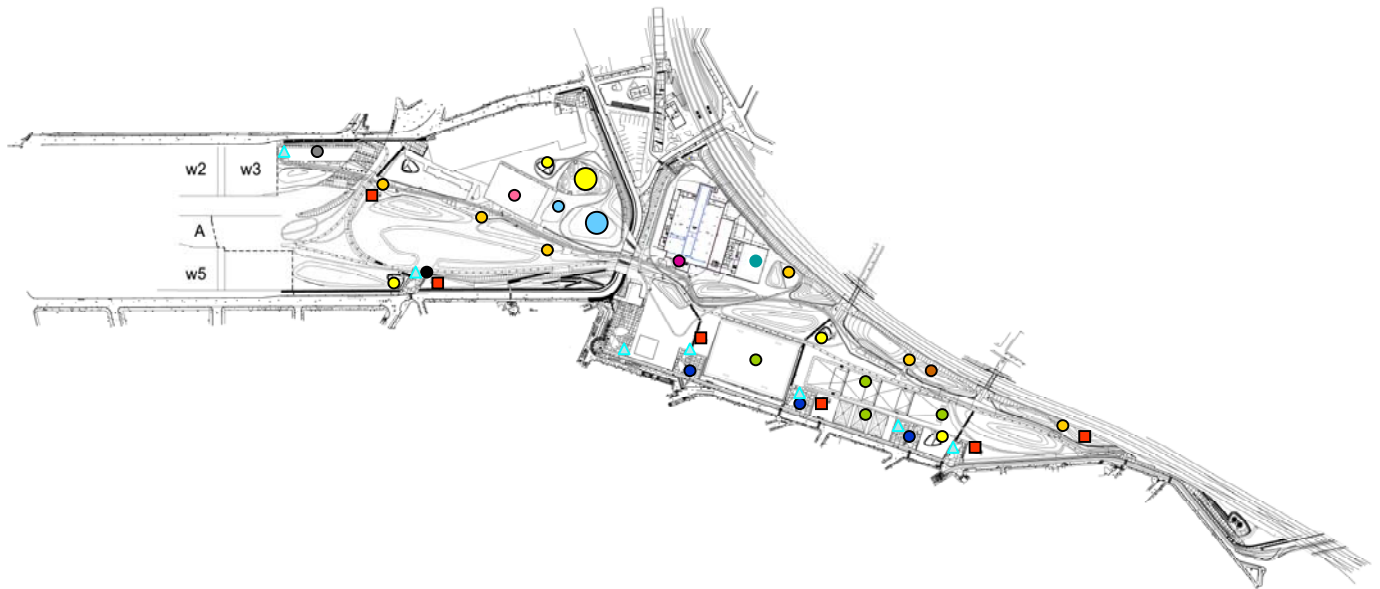
Legende:

- centrale stelplaats voor stads en buurtonderhoud/groen en begraafplaatsen
- kinder- en jongerencampus met in het opleidingsgebouw lokalen voor deeltijds kunstonderwijs, een jeugdlokaal, initiatieven voor buitenschoolse opvang (IBO) en een onthaal en met in de aansluitende nieuwbouw een kleuter-, lager en middenschool
- woonproject

1.2 Voorzieningen in het park

Kaart voorzieningen in het park:

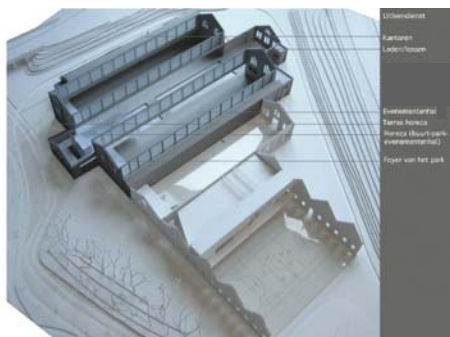

Spel ● -4 speeltuintjes 0 – 5 jaar ● -Grote zandspeeltuin 6 -16 jaar ● -Speelaanleidingen langs de wandelboulevard ● Sport Outdoor - Voetbalveld -2 hectare polyvalente grassportvelden -4 pingpongtafels -Petanque -3 verharde omnisportvelden (3 + 1 op Damplein) -Loopparcours ● -BMX- en skatepark ● Sport Indoor -Buurtsporthal -Sporthof Hogeschool Antwerpen gecombineerd met buurtsport volgens schoolkalender ● Water -Grote watertuin: bewegende waterspiegel met fonteinen -Kleine watertuin: spring- en mistfonteinen ▲ Drinkwaterfonteinen (7 maal) ■ Kiosken en picknicktafels	Horeca ● -Op tijdelijke basis en seizoensgebonden: SPTM ● -Op permanente basis: WDT ● Sanitair -Geen parksanitair (wegens vandalismegevoelig zonder bemanning) -Sanitair gekoppeld aan de horecazaken SPTM/seizoensgebonden en WDT/permanent ● Hondenloopzone -Deel oost vanaf de opening in 2009 -Mogelijk tijdelijke hondenloopzone op deel west vanaf de opening in 2008 (nog in onderhandeling) ● Sorteerstraatje -Glasbak voor parkgebruikers -Overige containers enkel voor buurtbewoners via pasjessysteem ● Parkeren -Een 60 tal extra plaatsen aan de oostelijke parkingangen ● Verlichting -Langs de hoofdpaden. -De BMX- en skatebowl wordt verlicht tot 22u00 ● Banken -Verspreid over het park 800 m banken -Op verblijfsplaatsen waar meer zitcomfort nodig is, worden leuning toegevoegd (nog te voorzien)

Bij de uiteindelijke en definitieve oplevering van de volledige parksite zal een 'As-built' worden opgemaakt die de volledige parkaanleg met beschikbare infrastructuur zal weergeven.

- 1 Opleidingsgebouw
- 2 SPTM/Shelter
- 3 Damstation
- 4 WDT loods
- 5 Watertorens

Voorzieningen WDT loods/deel evenementen + horeca

Voorzieningen WDT loods/deel sport

2 UITGANGSPUNTEN VOOR EEN GOED BEHEER VAN PARK SPOOR NOORD

Het westelijke deel van Park Spoor Noord gaat open op 25 mei 2008. De oostelijke flank opent in het voorjaar 2009 en is vanaf dan volledig toegankelijk voor het publiek. De WDT loods wordt eind 2009 opgeleverd. Vanaf de opening van de verschillende delen gaat het beheer hiervan over naar de stad Antwerpen. Park Spoor Noord moet worden toegevoegd aan de reguliere werking van de verschillende stadsdiensten. Afhankelijk van de taken en de bedrijven gebeurt dit binnen het bestek van de bestaande middelen of met een uitbreiding van middelen. Voor een beperkt aantal zaken is het efficiënter om dit uit te besteden aan externen.

Een klassiek beheerplan voor een park focust op het park als groenobject en vertaalt de visie over de groenontwikkeling op lange en middellange termijn in diverse werkschema's en groentechnische beheerlijnen. Voor Park Spoor Noord wordt beheer 'ruimer' opgevat. Een park is een stuk te ontwikkelen groen en natuur, maar het is ook een decor voor uiteenlopende sociale activiteiten. Dat het park intens gebruikt zal worden, is zeker. De hamvraag is hoe het park gebruikt zal worden. In een ideaal scenario wordt het zowel door mensen en verenigingen uit de buurt bezocht als door mensen en verenigingen uit andere stadsdelen en zelfs verder dan dat. Idealiter wordt het bezocht door mensen van verschillende leeftijden, sociaal-economische achtergrond en nationaliteit. Idealiter verloopt dit gemengd gebruik zonder conflicten en mét het nodige respect voor de andere bezoekers én voor de parkomgeving als dusdanig. Om dit te faciliteren, omvat het beheerplan naast onderhoud

en toezicht een **luik sociaal beheer** dat zich ook uitspreekt over de harmonische combinatie tussen het park als rust- en recreatieve ruimte én als platform voor evenementen.

Een park is geen willekeurige openbare ruimte. Het is een openbare ruimte die voornamelijk gefrequenteerd wordt tijdens momenten dat mensen vrij zijn. Weekenddagen, feestdagen, vakantieperiodes en dit in het bijzonder in de zomer, soms lente en herfst. Het seizoens- en tijdsgebonden gebruik van een park heeft tot gevolg dat de nodige inzet om op die momenten in te staan voor een proper, veilig en gezellig park een extra inspanning vereist van stadsdiensten die daarin moeten voorzien. Voor sommige taken is het onontbeerlijk te kunnen werken met vast personeel. Voor andere taken is het voldoende dat stadsdiensten op afroep ter beschikking staan, op voorwaarde dat de afroep snel wordt opgevolgd.

De volgende uitgangspunten zijn tevens randvoorwaarden om te komen tot een proper en veilig park waarin zowel mensen uit de buurt als verder uit de stad zich thuis voelen.

Er moet een **hoge reactiesnelheid** zijn op zaken die zich voordoen in het park. In het bijzonder voor onderhoud, opkuis en reparatie is een hoge reactiesnelheid onontbeerlijk. Het uitzicht van het park en het aanvoelen van de publieke gebruikers ervan, zal bepaald worden door de netheid van het park zelf én de snelheid waarmee vuilnis wordt verwijderd of kapotte infrastructuur wordt hersteld.

Er moet een **nultolerantie zijn ten aanzien van overlastgedrag en crimineel gedrag**. Uiteraard zijn gezagsdragers zoals buurttoezichters, beëdigde ambtenaren en politie, de eersten die dit zichtbaar kunnen afdwingen. Dit is onlosmakelijk verbonden met een goed onderhouden stuk openbaar domein dat respect afdwingt én met een gevarieerd publiek dat mee zorg draagt voor het park.

Er moet een **flexibele inzet van mensen en middelen** zijn, aangepast aan het gebruik van het park, dat ongetwijfeld zal fluctueren met weersomstandigheden, seizoenen en vrijetijdperiodes.

Verschillende taken in het park zijn seizoensgebonden en dus is flexibel inzetten van meer of minder personeel op het ritme van de seizoenen nodig. Dat geldt in het bijzonder voor groenonderhoud, maar evenzeer voor het proper houden van het park. Overlast van vuilnis en zwerfvuil valt meest te verwachten op momenten dat het park uitvoerig bezocht wordt, met name in het weekend, op feestdagen en tijdens vakanties. Met uiteraard een andere inzet in de zomer- dan in de wintermaanden.

Er moet **samenwerking tussen bedrijven** zijn én een **coördinatie van het beheer** dat signalen vanuit het parkgebruik kan bundelen én een brug kan slaan tussen verschillende bedrijven en bedrijfseenheden.

De voornaamste betrokken bedrijven in fase 1 zijn Stads- en buurtonderhoud/Groenvoorzieningen (SB/GB), Stadsontwikkeling (SW) en Patrimoniumonderhoud (PO) als het gaat over parkonderhoud, opkuis en reparatie.

Toezichtstaken zijn de kerntaak van Integrale Veiligheid (IV) en lokale politie (LP) maar dat neemt niet weg dat hier ook vanuit de activiteiten die in het park georganiseerd (kunnen) worden, een rol is weg gelegd voor sociale actoren.

Tot slot maken het begeleiden van sociale toe-eigeningsprocessen en waken over de programmatie in het park deel uit van de prioritaire doelstellingen van sociale zaken (SZ) en in het bijzonder van de ontmoetingscentra (OC).

Het is onontbeerlijk dat de verschillende bedrijven Park Spoor Noord mee opnemen als bijkomend stuk openbaar domein binnen hun werkterrein én dat zij hierbij de samenhang tussen onderhoud, toezicht en sociaal beheer onderkennen.

Het beheer moet mee evolueren met het gebruik. Dat is het logische gevolg van het gegeven dat Park Spoor Noord een nieuw stuk openbaar domein is. Er wordt dus een zo goed mogelijke inschatting gemaakt van de beheersnoden, die getoetst zal worden aan de realiteit van het gebruik.

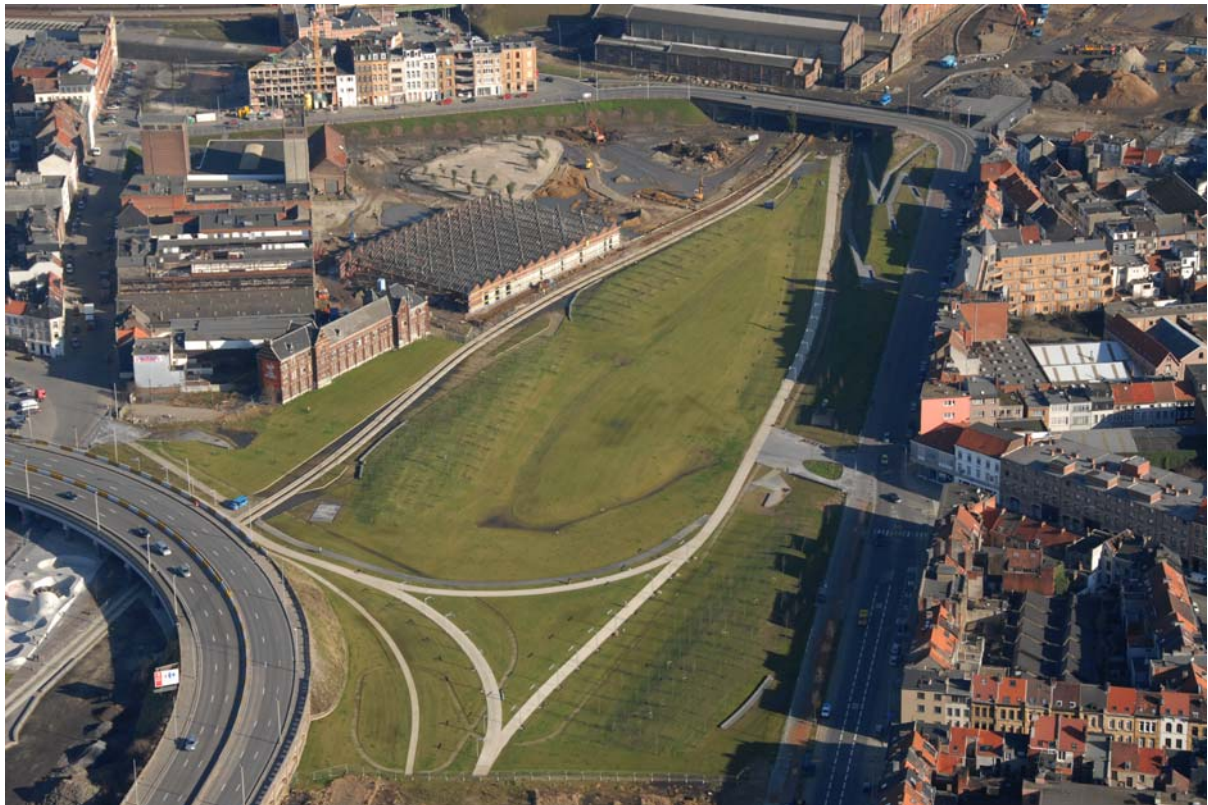
Samengevat:

- Hoge reactiesnelheid bij onderhoud, opkuis en reparatie
- Nultolerantie t.a.v. overlastgedrag en crimineel gedrag
- Toe-eigening van, respect voor, en ontmoeting in het park stimuleren via sociaal beheer
- Centrale coördinatie parkbeheer en samenwerking tussen bedrijven
- Beheer evolueert mee met gebruik van het park

3 BEHEER PARK SPOOR NOORD FASE 1: OPERATIONELE VOORZIENINGEN VANAF 25 MEI 2008

Met Stads- en buurtonderhoud, Integrale veiligheid, Sociale zaken, Stadsontwikkeling, Cultuur en Sport, Lerende Stad, Patrimonium onderhoud en Marketing en communicatie werden concrete operationele afspraken gemaakt in verband met de op te nemen taken ten aanzien van Park Spoor Noord tijdens het eerste openingsseizoen.

De voorziene acties en de frequentie daarvan worden in synthese weergegeven in de tabel in bijlage 1. Hier volgt een narratief overzicht van de acties voorzien vanaf 25 mei 2008 alsook de bijbehorende beperkingen.

3.1 Onderhoud, opkuis en reparatie

OOR-prestaties				
O1	groenonderhoud		Snoeien, maaien en groenonderhoud en bomenbeheer tot en met mei 2010 voor westelijk deel en tot en met dec 2011 voor oostelijk deel park.	DCA/aannemer
O2	algemeen parkonderhoud	dagelijks	Twee VTE worden ingezet om tijdens wekdagen zwerfvuil te verwijderen, parkvuilbakken te ledigen en ondersteuning te bieden voor diverse parktaken.	SB/GB
O3	algemeen parkonderhoud	weekend	Op zaterdag-en zondag wordt zwerfvuil verwijderd door een parkploeg die verschillende parken in Antwerpen centrum bedienen.	SB/GB
O4	vegen BMX bowl	dagelijks	Vegen verharding rondom bmx-bowl inclusief in bowl zelf	SB/SR
O5	ledigen papiermanden	6X per week	Groenvoorzieningen : parkvuilbakken in het groen. Stadsreiniging langs randen en berijdbare paden.	SB/GB en SB/SR
O6	onderhoud en reparatie hardware	op afroep	Omvat onderhoud van palen, ijzeren kiosken, fietsenstallingen, communicatiepanelen.	SW/OD
O7	reparatie banken	op afroep	Parkmeubilair wordt mee onderhouden door nieuw op te richten team bevoegd voor alle parken.	SB/GB
O8	reparatie verlichting	op afroep	In geval van kapotte lampen.	SW
O9	onderhoud watertuin		Zowel onderhoud onder als boven het maaiveld, zijn ten laste van de aannemer. Boven maaiveld : PO vanaf juni 08. Onder maaiveld : sportdienst vanaf 2010.	DCA:/PO
O10	onderhoud waterkwaliteit drinkwaterfontein		Afspraken worden gemaakt.	AWW /AG ANN
O11	graffitiverwijdering	op afroep	Banken, shelter en koker Damplein.	APP en Geo-Off
O12	controle speeltuigen	maandelijks	Er is een maandelijkse én één jaarlijkse structurele controle van alle speeltuigen in het park	SW/OD
O13	onderhoud gebouw SPTM	dagelijks	Afsluiten gebeurt tijdens zomermaanden door uitbater horecazaak. Onderhoud gebouw verder afstemmen met PO.	extern/Vespa/PO
O14	sluikstort	dagelijks	In het park : vaste parkploeg. Aan het sorteerstraatje : Stadsreiniging	
O15	sorteerstraatje		Lediging	SB/SR
O16	tijdelijke hondenloopzone		In onderhandeling met eigenaar aanpalend perceel.	FSI/AG ANN

O1. Het groenonderhoud van het park is de eerste jaren nog verantwoordelijkheid van de aannemer. Na oplevering en onderhoud van de aannemer zal SB/GB het volledige onderhoud opnemen volgens het groenbeheerplan, waarvan de visie en richtlijnen in bijlage mee zijn opgenomen. In 2010 gaat het om het westelijke deel van het park en in 2011 om het oostelijke deel. Het groenbeheerplan is wettelijk verplicht en geldig voor twintig jaar.

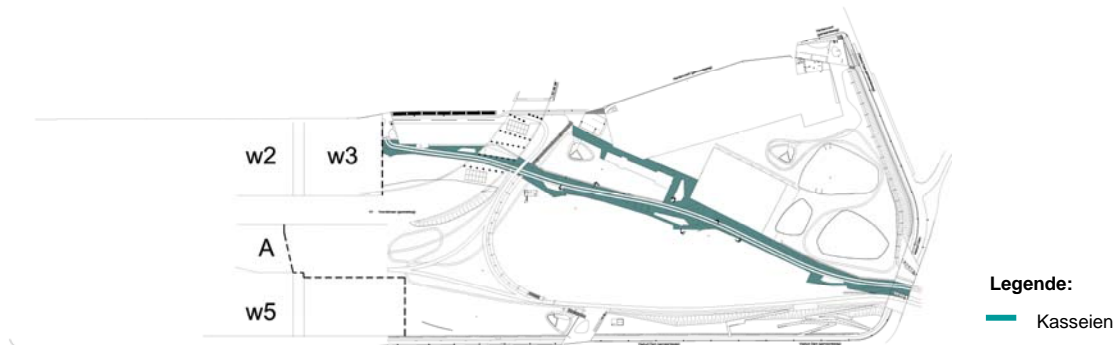
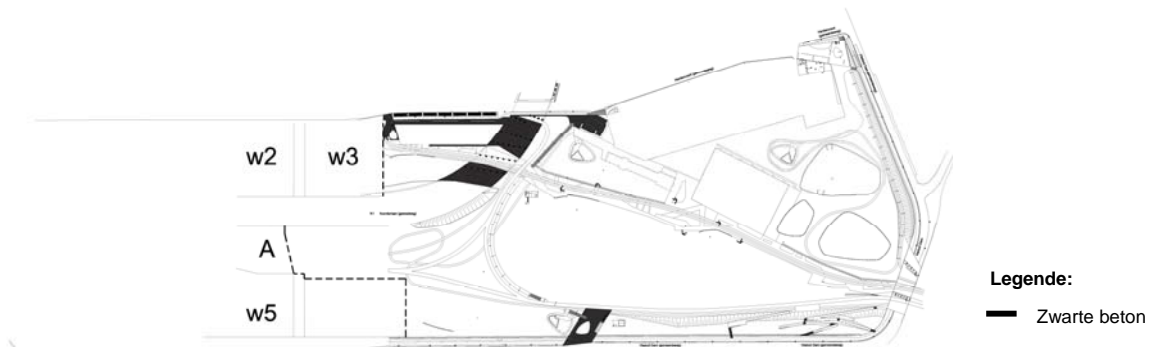
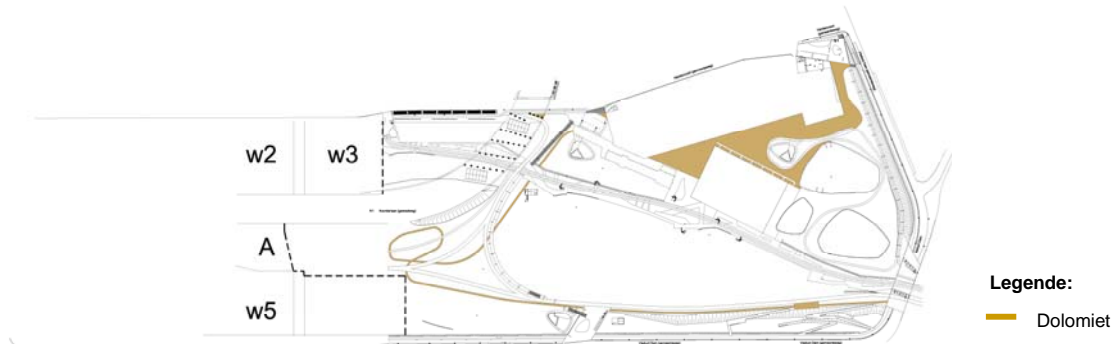
In eerste instantie zal SB/GB op tijdelijke basis het tijdelijk publiek toegankelijke perceel van de Karel De Grote Hogeschool maaien.

O2 en O3. Stads- en buurtonderhoud heeft tijdens de maanden voorafgaand aan 25 mei reeds verscheidene opkuisacties gehouden waarbij zwerfvuil en hondenpoep werden geruimd uit het park.

Vanaf begin mei worden twee mensen ingezet bij de onderhoudsploegen voor 2060 die specifiek zullen instaan voor het parkonderhoud in Park Spoor Noord. Deze mensen die vanuit SB/GB worden ingezet, zullen instaan voor:

- Het maaien van het gras (na beëindiging van het onderhoudscontract)
- Het snoeien van de bomen
- Het onderhouden van de paden
- Het onderhouden van het parkmeubilair
- Het verwijderen van zwerfvuil in het park
- Het ledigen van de parkvuilbakken die in het groen staan
- Het bieden van ondersteuning voor taken die het beeld van het park bepalen (zoals het bestrijden van graffiti)

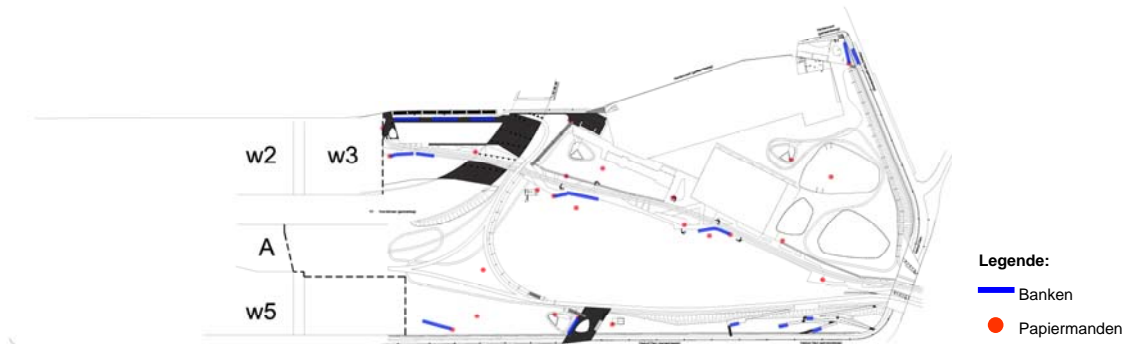
Op afroep kan ondersteuning gevraagd worden aan stadsreiniging voor een extra veegronde van het Damplein of het verwijderen van sluikstort aan het sorteerstraatje.

04. Het vegen en het verwijderen van zwerfvuil uit de bmx- en skatebowl wordt opgenomen in de dagelijkse planning van Stads- en buurtonderhoud/stadsreiniging.

05. Over de hele parksite zijn er 80 parkvuilbakken. De inplanting van de parkvuilbakken houdt rekening met speelplekken, zitbanken, ingangen en uitgangen van het park, plaatsen waar veel wandel- en/of fietspassage te verwachten valt én met bereikbaarheid i.f.v. de lediging.

In het westelijke deel van het park, inclusief het Damplein, gaat het over een veertigtal vuilnisbakken. SB/SR ledigt de parkvuilbakken die langs de randen van langs berijdbare paden staan en SB/GB ledigt de overige parkvuilbakken die in het groen staan.

O6. Voor herstellingen aan de infrastructuur, in het bijzonder ijzerwerk (palen, kiosken, communicatiepanelen, fietsenstallingen op termijn), staat Stadsontwikkeling in en dit op afroep. De hardware moet zich in optimale staat bevinden en in geval van vandalisme, schade door storm en slijtage moet de infrastructuur snel hersteld of vervangen worden.

O9. De kleine waterspeeltuin naast de shelter is uitdrukkelijk bedoeld voor kinderen om te spelen. Voor de waterspeeltuin geldt een onderhoudscontract voor twee seizoenen voor het in dienst stellen van de fontein na de winter, ze uit dienst stellen na de zomer, een tweewekelijks onderhoud en controle op legionella per seizoen. Het fonteinonderhoud wordt vanaf juni 2008 opgenomen door PO. Het onderhoud van de technische ruimte – zwembadwater – moet vanaf juni 2010 opgenomen worden door de sportdienst.

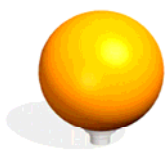
O10. Er bevinden zich drinkwaterfonteinen verspreid over het hele park. De kwaliteitsbewaking van het drinkwater van de drinkwaterfonteinen wordt onderhandeld met AWW. Zolang daar geen overeenkomst over is, worden de drinkwaterfonteinen niet aangesloten.

O11. Voor het verwijderen van graffiti van de tunnelkoker op het Damplein en het opnieuw aanbrengen van een coating, loopt een contract met een externe aannemer tot en met 2011. De SPTM/shelter wordt behandeld met een graffiti-coating met een onderhoudscontract tot en met 2011.

De betonnen banken in het park (in het westelijke deel) worden behandeld met een coating die het moeilijk maakt voor verf om te impregneren.

O12. Over het hele park zijn over vier kleine speelplekken metalen speeltoestellen opgesteld voor kleine kinderen (tussen 0 en vijf jaar). Een vijfde speelplek kan nadien nog worden aangelegd in afstemming met de bouw van de kindercampus. De grote zandspeeltuin bevat een meer avontuurlijk speellandschap voor oudere kinderen van 6 tot 16 jaar (deze wordt geplaatst in het najaar. Langsheen het wandelpad geven verschillende houten speeltoestellen speelaanleidingen voor wie onderweg is in het park. Aan elke inkompartij zijn bespeelbare en kleurrijke oranje bollen geplaatst.

De speeltuigen worden maandelijks gecontroleerd, aangevuld met een jaarlijkse structurele controle naar speelveiligheid toe, conform de stedelijke norm.

O13. De SPTM loods, de overdekte shelter, moet 's avonds worden afgesloten om te voorkomen dat dit een hangplek wordt voor ongewenste, nachtelijke activiteiten of een trekpleister voor vandalisme en/of graffiti. Tijdens het eerste openingsseizoen moet dit gebeuren door de tijdelijke horeca-uitbater.

O14. Sluikstort ter hoogte van het sorteerstraatje wordt meegenomen door SB/SR. In het park zelf wordt sluikstort verwijderd door de parkploeg van SB/GB.

O15. Enkel omwonenden kunnen met een badge gebruik maken van het sorteerstraatje. De glasbak is echter voor iedereen toegankelijk. Beheer/lediging en onderhoud is voorzien volgens standaard van andere sorteerstraatjes.

O16. In het geval er een tijdelijke hondenloopzone kan voorzien worden op het perceel aanpalend aan het park, zal deze mee onderhouden worden door SB/GB. Zolang er geen goedkeuring is van de eigenaar van het perceel (FSI) wordt er geen tijdelijke hondenloopzone voorzien.

Aandachtspunt:

O6. Het onderhoud van het Damplein geeft aan dat er voor het vervangen van infrastructuur op het openbaar domein niet altijd gewerkt kan worden met de hoge reactiesnelheid die vooropgesteld wordt als uitgangspunt voor het park. Het gevolg is dat het plein er onverzorgd uitziet wegens ontbrekende palen of kapotte palen die blijven liggen.

O11. Graffiti is een feit in een stedelijke omgeving. Als het veelvuldig in het straatbeeld aanwezig is, zorgt het voor een sfeer van verloedering en/of bedreiging en draagt het bij tot een gevoel van onbehagen tot zelfs onveiligheid voor sommigen.

Er is op dit moment in de stad Antwerpen geen graffitibeleid waar de aanpak voor het park mee kan inschuiven. Het gebrek aan coördinatie van middelen en kennis over hoe verschillende materialen te beschermen, bemoeilijkt het vlot beschermen en verwijderen van graffiti van de verschillende parkdelen (gebouwen, vuilnisbakken, meubilair).

Een kordaat optreden, het verwijderen van graffiti kort na plaatsing, is onontbeerlijk om te vermijden dat er op korte tijd veel bijkomt. Onder meer de snelle verwijdering van graffiti op het Damplein geeft aan dat dit een ontradend effect heeft.

Op middellange termijn stelt dit volgende problemen voor het park:

- De bmx- en skatebowl wordt vrijgemaakt van graffiti en overschilderd zodat de bowl zelf een eigentijdse en tegelijkertijd verzorgde sfeer uitstraalt (april/mei 2008). Om de behandeling van het verwijderen en overschilderen te herhalen, moeten jaarlijks middelen vrijgemaakt worden.
- De vuilnisbakken, conform de richtlijnen van de stadsmeubularis, zijn niet beschermd met een coating om graffiti makkelijk te verwijderen. Er zijn ook geen bijkomende middelen voor voorzien.
- Bij oplevering van WDT loods is er geen graffitibescherming voorzien voor het gebouw.
- Wanneer de onderhoudscontracten voor het Damplein en SPTM verlopen (2011), moeten er nieuwe voorzieningen aangelegd worden.
- Zolang er geen voldoende geëquipeerde graffiti ploeg is voor de stad, moet het onderhoudspersoneel voor Park Spoor Noord voorzien worden van de nodige opleiding en materialen om zelf graffiti te verwijderen van infrastructuur zoals banken, verlichtingspalen, communicatiepanelen. Dit vergt ook nieuwe investeringen en het opbouwen van expertise.

3.2 Toezicht

In een park hebben parkgebruikers zich te houden aan het **parkreglement** (zie politiecodex in bijlage). Er zijn **klassieke problemen van overlast** op het openbaar domein zoals sluikestort, graffiti en hondenpoep, die zich uiteraard ook aandienen in parken. De aanwezigheid van het sorteerstraatje aan de ingang van het park is mogelijk een bijzondere risicoplek voor sluikestort.

De nieuwe infrastructuur die wordt geplaatst, de gerenoveerde gebouwen en vlakke banken zijn, net omdat ze nieuw zijn, extra gevoelig voor vandalisme en graffiti en vormen een bijzonder aandachtspunt.

Claimgedrag van bepaalde groepen die andere gebruikers lastig vallen kan ook overlast veroorzaken en bijdragen tot een mogelijk onveilig gevoel van andere gebruikers. Dat moet vermeden worden.

Er moet voldoende toezicht zijn op mogelijke druggebruikers en de overlast die zij kunnen veroorzaken met rondslingerende spuiten.

De gebouwen die in het park staan, zijn niet bewoond. Zij krijgen een invulling die zo divers mogelijk is naar gebruiksuren toe, maar dat neemt niet weg dat er 's nachts geen permanentie is. Dit veroorzaakt een zeker risico voor diefstal, gezien het vermoedelijke verlaten karakter van het park tijdens de nachturen.

Zero tolerantie met betrekking tot overlastgedrag en crimineel gedrag is essentieel ten aanzien van alle gebruikers. Dit moet afgedwongen worden door politie, buurttoezichters en beëdigde ambtenaren, en kan ook ondersteund worden door andere aanwezigen in het park.

Voor het afdwingen van het parkreglement, het voorkomen van overlast en het garant staan voor een veilige omgeving, zijn verschillende instrumenten nodig die elkaar moeten aanvullen.

Toezichtprestaties				
T1	politietoezicht	dagelijks	Normale inzet - paardenpatrouille - ORIDA - voetpatrouille	politie
T2	verhoogd buurttoezicht	dagelijks	Vier ploegen per dag (elk minimaal 1u aanwezig) op alle weekdays	IV
T3	verhoogd buurttoezicht	weekend	Eén ploeg op zaterdag én zondag (minimaal 4u per dag)	IV
T4	overlastacties	wekelijks	Twee ochtendacties en tweeavondacties op weekdays	IV
T5	overlastacties	weekend	Per weekend drie uur gerichte actie	IV
T6	vast cameratoezicht	permanent	drie vaste camera's (bmx-bowl en ingang Lange Dijkstraat, Viaduct Dam)	IV
T7	mobiel cameratoezicht		In bestelling	IV
T8	toezichtsvergadering	maandelijks	PSN als maandelijks vast agendapunt	IV/SW/SB/ SZ ea
T9	GAS-opleiding vast personeel	eenmalig	mei	IV/SB

T1. De lokale politie voorziet vanaf de opening van het park de normale inzet van voet- en fietspatrouilles. De dag van de opening en tijdens de zomermaanden zal er ook een paardenpatrouille ter beschikking worden gesteld van de federale politie. De politie kan 's nachts over de wandelboulevard rijden met een herkenbaar voertuig.

T2 en T3. Integrale Veiligheid voorziet buurttoezicht voor het openingsseizoen. Buurttoezichters hebben een heel expliciete preventieve rol in het park. Het zijn vertrouwenspersonen, herkenbaar aan hun uniformen, met een contactfunctie, een signaalfunctie en een gezagsfunctie. Hun aanwezigheid is preventief en in die hoedanigheid kunnen ze parkgebruikers van in het begin expliciet aanspreken op hun gedrag. Ze zijn ook gemachtigd om in te grijpen wanneer mensen het parkreglement niet naleven.

Het verhoogd toezicht betekent dat er vier keer per dag doorheen het park gelopen wordt tijdens weekdays. Op zaterdag en zondag zal er elke dag één keer langdurig toezicht zijn in het park. Na het openingsseizoen (vanaf 25 mei tot en met 30 september) wordt het verhoogd toezicht afgebouwd. Park Spoor Noord blijft dan opgenomen in de bestaande rondes van de buurttoezichters die Antwerpen Noord onder hun hoede hebben. Er kan nadien opnieuw een verhoogd toezicht voorzien worden op afroep indien blijkt dat er nood aan is. Een verhoogde inzet is echter altijd tijdelijk.

T4 en T5. Buurttoezicht handhaving zal tijdens de eerste weken dat het park open is twee ochtendacties en twee avondacties per week voorzien. De acties van buurttoezicht handhaving zijn specifiek gericht op sluikestort en loslopende honden. Deze niet-geüniformiseerde ambtenaren treden voornamelijk op in de vroege ochtend of vroege avond om overtreders op heterdaad te betrappen.

Zeker gedurende de eerste maanden dat het park open is en dat het sorteerstraatje in gebruik wordt genomen, is de inzet van buurttoezicht handhaving erop gericht om de nul tolerantie ten aanzien van sluikestort van bij het begin gestalte te geven. Na een verhoogde inzet in de beginperiode, zal de frequentie van de acties afnemen en op afroep gebeuren.

T6 en T7. Camera's worden voorzien om politieel toezicht en toezicht van beëdigde ambtenaren te ondersteunen en versterken én vooral om signalen te kunnen oppikken waarvoor vervolgens verder gepaste oplossingen kunnen gezocht worden. Wat cameratoezicht betreft, zal één camera ter hoogte van de Lange Dijkstraat het sorteerstraatje en een groot deel van het westelijke deel van het park in beeld brengen. Er hangt een camera ter hoogte van de St. Jobstraat die het park in beeld kan brengen en ter hoogte van de bmx- en skatebowl wordt ook een camera voorzien omwille van reeds herhaalde signalen van onregelmatigheden en vandalisme in de bowl.

Voor de oostelijke kant van het park zal de camera die nu al ter hoogte van Viaduct Dam/Trapstraat hangt anders georiënteerd worden, zodat de camera in de toekomst ook dat parkdeel in beeld brengt. De bestaande camera in de Viséstraat kan ingesteld worden om dit parkdeel in beeld te brengen. Dat brengt het aantal camera's voor het park om te beginnen op vijf waarvan drie specifiek voor het westelijke deel van het park.

Een mobiele camera blijft een instrument dat achter de hand gehouden wordt om bijkomend in te zetten indien nodig.

Aandachtspunt:

T1. Er is in principe geen bijzonder nachtelijk toezicht in het park. Indien tijdens het openingsseizoen blijkt dat de shelter gevoelig zou zijn voor vandalisme, moet onderzocht worden of er voor de gebouwen privé-bewaking voorzien moet worden om de historische, gerenoveerde gebouwen te vrijwaren van inbraak, vandalisme en graffiti. Op korte termijn gaat het over de shelter/SPTM, op middellange termijn (vanaf 2009) gaat het ook over de grote loods/WDT en het nog te renoveren opleidingsgebouw. Dit moet opgenomen worden met andere eigenaren en of uitbaters van de gebouwen in de toekomst (horeca-uitbaters, Hogeschool Antwerpen).

3.3 Sociaal Beheer

Uitgangspunt

Het park ligt in een sociaal gevoelig gebied. Het Spoor Noord gebied (wijken Dam, Stuivenberg, Seefhoek, Amandus incl. Sint Jansplein) telt 35.000 inwoners op 324 hectare en is hiermee het meest dichtbevolkte stadsdeel van Antwerpen. Slechts één op 8 inwoners heeft een tuin, terras of koer. Dit alleen al zet het samenleven onder druk: het openbaar domein wordt er intenser gebruikt dan elders in de stad. Wat door sommigen beschouwd wordt als 'rondhanggedrag' is in feite minder een culturele dan wel een noodgedwongen uiting van krappe behuizing. Grote families in kleine woningen vragen meer straatgebruik.

In deze context is het logisch dat het park zeer intensief gebruikt zal worden. Zo is het ook ontworpen: als een open, centraal gelegen tuin van en voor de buurt. Maar Park Spoor Noord is ook opgevat als een park voor de stad. Zone 2060 krijgt hiermee een nieuwe, groene aantrekkingspool waar elke stedeling moet kunnen komen rusten, bewegen, ontmoeten of passeren.

Hoe creëer je een **evenwicht tussen buurtgebruik en stadsgebruik** van het park? Is het park louter een lokale tuin, dan kan het groen haar attractiviteit verliezen voor 'bezoekers'. Is het park slechts aantrekkelijk voor passanten, dan kan het een vluchtige transitplek worden met mogelijk anoniem misbruik tot gevolg (hondenpoep, sluikestort, ...). In het slechtste geval houdt niemand van het park en wordt het een bizarre non-lieu. In het beste geval is het gebruik zo gevarieerd dat de identiteit van het park voortdurend evolueert en door niemand gedomineerd wordt. Zo kan Park Spoor Noord een park worden zoals het hoort te zijn: een groene vrijplaats in de luwte van de stad.

Op 25 mei 2008 wordt er in één keer 8 hectare 'losgelaten' op de Antwerpenaar. Alles is weids en gloednieuw: banken, gras, speeltuinen, een shelter, verlichting, vuilnisbakken, etc. 'Nieuw' is geen garantie voor respect. Het gaat uiteindelijk ook over een nooit eerder toegeëigende plek, waarmee de overheid zich als ontwerper, investeerder en uitvoerder profileert en waarop de burger jarenlang toekeek. Vandaag omsluiten hekken nog de werf, maar dat is tegen de wil van sommigen. Nu al worden afspraken over de werf niet gerespecteerd. De vraag is dan ook: hoe creëer je **respect voor de hardware** van het park, als enige duurzame oplossing tegen misbruik? Hoe maak je 17 hectare nieuwe stad 'van iedereen'?

Toezicht kan misbruik voorkomen en aanpakken, maar kan respect en toe-eigening niet afdwingen. Een andere vorm van aanwezigheid is nodig. Het Brussels Instituut voor Milieubeheer (BIM) investeert reeds tien jaar in het sociaal beheer van een achttal parken. Volgens BIM is het voorzien van 'sociale infrastructuur' de meest duurzame manier is om de 'harde infrastructuur' te doen renderen. De BIM heeft ooit geschat dat hun systeem van sociaal beheer (via polyvalente animatoren) de kosten van onderhoud met 40 % deed dalen. Dus: van zodra dat er in het park ook een centrale plek wordt voor georganiseerde actie, stijgt het respect voor de hardware en zal oneigenlijk gebruik, zoals vandalisme, sluikestort of het jennen van parkbezoekers, afnemen.

De infrastructuur van Park Spoor Noord moet leiden tot een divers programma van cultuur, evenementen, recreatie en sport. Een evenementenweide zal evenementen aantrekken. De shelter, met een capaciteit voor 1000 personen, zal markten, feesten en voorstellingen aantrekken. Deze faciliteiten vragen **gecentraliseerde programmatie**. In een minimumscenario is dit niets meer dan het beheren van een parkkalender. In een maximaal scenario wordt de parkinfrastructuur optimaal benut voor gediversifieerd gebruik zonder dat groepsactiviteiten elkaar hinderen.

Hier betreden we het terrein van de ontmoetingscentra, waar de deuren worden opengezet voor zowel initiatieven van anderen als eigen activiteiten die leemtes invullen en een plek kleur en sfeer geven. Dit vraagt een centrale coördinatie die de opdracht van algemene parkcoördinatie overstijgt.

Een park is een **ontmoetingsplek bij uitstek**. De drukte van een stad valt er weg, mensen komen elkaar tegen, observeren elkaar, maken een praatje. Veel meer is er in een park niet nodig. Maar een duwtje in de rug is welkom. Vooral in het begin. Als je er komt en er gebeurt dan ook nog iets, dan blijf je er langer hangen. Als je als jongere van de Seefhoek kan voetballen met een jongere van den Dam, voordien gebeurde dat nooit, dan worden belangrijke bruggen geslagen. Het park heeft als doel die bruggen elke dag te maken. Bruggen tussen groepen die elkaar anders niet zouden ontmoeten door barrières zoals taal, inkomen, leeftijd, wijkgrenzen. Hoe wordt het park een belangrijke ontmoetingsplek voor vele groepen? Een park moet niks, maar kan wel veel betekenen. Zeker in een bontgekleurd stadsdeel als Antwerpen Noord.

Doelstelling

Alle voorgaande kwesties vragen een nieuwe, aparte beheersvorm. In functie van een optimaal gebruik van het park, voorzien we een takenpakket dat we samenvatten als 'sociaal beheer'.

Sociaal beheer van Park Spoor Noord heeft als doel:

- het park de spil te maken van ontmoeting, samenwerking en netwerking in 2060 Antwerpen Noord, in samenwerking met bewoners, verenigingen, bewonersgroepen, netwerken en diensten actief in de omgeving van het park.
- de parkinfrastructuur (groen en gebouwen) optimaal in te zetten voor een divers gebruik (sport, cultuur, ontspanning, ...), in samenwerking met actoren in deze velden.
- toe-eigening van en respect voor het park te stimuleren via receptieve en actieve programmatie (evenementen, bijeenkomsten, activiteiten). In deze collectieve momenten steeds het evenwicht bewaren tussen het tuinidee voor de buurt en het parkidee voor de stad.
- een nieuwe vorm van medebeheer van het park op te zetten via de uitbouw van een vrijwilligersnetwerk.

Deze doelstellingen worden gebundeld in een takenpakket van een nieuwe functie, namelijk een voltijds netwerker/programator. Deze wordt vanaf mei 2008 ingezet vanuit Sociale Zaken, Samenleven in Diversiteit en ingebed in het ontmoetingscentrum het Oude Badhuis.

Sociaal beheer				
S1	netwerking 2060	permanent	Opzetten netwerk met partners van 2060 met het oog op een continue betrokkenheid en samenwerking rond het lokaal functioneren van het park.	SZ
S2	receptieve programmatie	permanent	Logistieke, financiële en promotionele ondersteuning van partners -lokaal en bovenlokaal, stedelijk en extern.	SZ
S3	samenstelling activiteitenkalender	permanent	Doel van de kalender is vermijden dat teveel activiteiten elkaar en het spontaan gebruik van het park hinderen.	SZ
S4	actieve programmatie	permanent	Bijsturen van het receptief aanbod om zoveel mogelijk doelpublieken in het park te bereiken	SZ
S5	uitwerken systeem medebeheer	permanent	Uitwerken systeem van medebeheer, met oog op een betere toe-eigening van het park door de buurt en de stad.	SZ
S6	opsinjoren	1 X per zomer	Opsinjoren zal het park gebruiken als trefpunt voor één van haar zomeracties	SZ
S7	pleinanimatie	10 x per zomer	pleinontwikkeling zal 6 sport en spel namiddagen organiseren in de zomer voor lokaal en bovenlokaal publiek. Daarnaast voorzien zij nog 4 nog te bepalen animatiemomenten voor jongeren uit de buurt	SZ
S8	jeugdanimatie	3 a 5 X per week	In juli en augustus zal de jeugddienst animatoren inzetten in het park voor zomeractiviteiten naar kinderen/jongeren toe.	LS
S9	sportaanbod in het park	permanent	Buurtsport zal zoveel mogelijk vast aanbod toeleiden naar het park. Specifieke openluchtprogramma's zoals 'Start to Run' en Nordic Walking gaan deze zomer in het park door	CS

Actiepunten S1 tot en met S5 zijn taken die tot het takenpakket van de netwerker/programmator behoren. S6 tot en met S9 zijn actiepunten van partners.

S1 Netwerking 2060. Vanuit het ontmoetingscentrum het Oude Badhuis, SZ, zal de netwerker/programmator een netwerk opzetten met partners van 2060 met het oog op een continue betrokkenheid en samenwerking rond het lokaal functioneren van het park.

S2 Receptieve programmatie. De netwerker/programmator heeft als vaste taak partners -lokaal en bovenlokaal, stedelijk en extern- actief te begeleiden in het organiseren van hun activiteit of evenement via logistieke, financiële en promotionele ondersteuning. Voor het geheel van de taken van de netwerker/programmator wordt voor 2008 een werkingsbudget van 10.000 euro voorzien.

S3 Samenstelling activiteitenkalender. Het doel van de kalender is vermijden dat teveel activiteiten elkaar en het spontaan gebruik van het park hinderen. Activiteiten die te hinderlijk zijn voor het park of omgeving (m.b.t. inhoud, draaglast, organisatie of schaal) worden in samenspraak met de parkcoördinatie negatief geadviseerd. Tenslotte is het ook zinvol om activiteiten in het park gebundeld te communiceren, bijvoorbeeld in de Antwerpenaar ('deze zomer in Park Spoor Noord: ...')

S4 Actieve programmatie. De netwerker/programmator kan het aanbod van activiteiten bijsturen door het organiseren van eigen activiteiten zodat zoveel mogelijk doelpublieken in het park bereikt worden. Hiervoor wordt hij/zij ondersteund door het Oude Badhuis, en/of werkt hij/zij samen met vele andere partners binnen en buiten de diensten van de stad.

S5 Uitwerken systeem medebeheer. De netwerker/programmator heeft als vaste taak een systeem uit te werken van medebeheer, waarbij vrijwilligers zich kunnen inzetten voor het park met oog op een betere toe-eigening van het park door de buurt en de stad.

S6 Opsinjoren trefpunt. Opsinjoren zal het park minstens één keer gebruiken als trefpunt voor één van haar zomeracties

S7 Pleinanimatie. Pleinontwikkeling zal 6 sport en spel namiddagen organiseren in juli en augustus in het park, gecommuniceerd over heel de stad. Daarnaast voorzien zij 4 nog te bepalen animatiemomenten voor jongeren uit de buurt

S8 Jeugdanimatie. In juli en augustus zal de jeugddienst 3 à 5 maal per week animatoren inzetten in het park voor zomeractiviteiten naar kinderen/jongeren toe.

S9 Sportaanbod in het park. Buurtsport motiveert haar zaalwachters om de groepen en individuen die er komen sporten in de tijdelijke sporthal zoveel mogelijk naar de grasmat van het westelijke gedeelte van het park toe te leiden. Specifieke openluchtprogramma's zoals 'Start to Run' en Nordic Walking gaan deze zomer in het park door.

3.4 Coördinatie

Coördinatie			
C1	parkcoördinatie	permanent	Coördinatie van het beheer ; signaal-en brugfunctie in samenwerking met sociaal beheerder.
C2	parkoverleg	maandelijks	Zie T8
C3	meldingen	permanent	Meldingen van defecten of onregelmatigheden zullen verlopen via infolijn/MC
C4	eigendomsstructuur	éénmalig	Overdracht NMBS aan AG ANN, AG ANN aan stad Antwerpen

C1. Parkcoördinatie. Coördinatie van de verschillende beheerstaken is essentieel om voldoende afstemming te hebben tussen de verschillende onderhouds- en toezichtstaken én sociale luiken van het parkbeheer. Coördinatie is nodig om een brug te slaan tussen beheerstaken en evenementen die kunnen doorgaan in het park en zijn gebouwen. Een coördinatie van de opvolging van meldingen en onregelmatigheden is nodig om signalen te kunnen bundelen en oplossingen op te volgen.

De parkcoördinatie moet terugkoppelen naar bestaande overlegfora en platforms zoals het Management Team, Bojan, het overlegplatform van jeugdverenigingen- en werkingen actief in Antwerpen Noord, en in samenwerking met netwerker/programmatoren naar externen zoals samenlevingsopbouw.

C2 Parkoverleg is nodig om signalen over het reilen en zeilen in het park te bundelen en samen te leggen in functie van snelle oplossingen en samenwerking tussen de verschillende bedrijven.

Het is belangrijk dat er vertegenwoordigers betrokken worden van de verschillende bedrijven die een rol spelen in het beheer van het park. Ook de politie dient hier vertegenwoordigd te zijn en eventueel vertegenwoordigers van niet-stedelijke verenigingen, werkingen in 2060, het district. De precieze samenstelling kan evolueren.

Het parkoverleg wordt gekoppeld aan de toezichtsvergaderingen die uitgaan van buurtregie Antwerpen Noord en waarop het park een vast agendapunt zal worden. De toezichtsvergaderingen zijn maandelijks.

C3. In lijn met het algemene beleid van de stad om informatie en meldingen zo veel mogelijk te kanaliseren, zullen ook meldingen voor het park via de Infolijn verlopen. Daarbij wordt onderzocht op welke manier dit kan zodat de parkcoördinatie op nauwe voet de meldingen mee kan opvolgen.

C4. Eigendomsstructuur. AG ANN voert de werken in het park uit en draagt het geheel over aan de stad die het verdere onderhoud en beheer op zich neemt van dit nieuw stuk openbaar domein.

Het park (het terrein zelf) is vandaag ter beschikking gesteld door NMBS aan AG ANN. Juridisch gezien is het nog eigendom van NMBS. De overdracht van de gronden is gekoppeld aan de opmaak van het RUP Oude Landen, een dossier dat goed evolueert. Bijgevolg wordt op dit moment met NMBS gesproken over de eigendomsoverdracht van NMBS aan de stad, de verwachte timing voor de overdracht is einde 2008. Deze overdracht belemmert geenszins dat de stad Antwerpen het beheer (zijnde onderhoud, toezicht en sociaal beheer) van het park reeds op zich neemt.

Na de goedkeuring van het beheerplan en na oplevering door de aannemer wordt het parkdomein overgedragen van AG ANN aan de stad.

Aandachtspunt:

C1. Bij aanvang wordt de parkcoördinatie ingebed bij Stadsontwikkeling/planningscel met het Damstation als standplaats dicht bij het park. Eens het volledige park in gebruik is genomen, de kinderziekten die eigen zijn aan nieuwe werkingen een oplossing kennen en naarmate de coördinatie en het beheer geroutineerd werken moet bekeken worden of de parkcoördinatie beter elders ingebed wordt.

3.5 Communicatie

Communicatie			
COM1	openingsfeesten	Inzet voor openingsfeesten 2008 en 2009	SZ, MC en SW/GPC

COM 1

De inspanningen om de buurt te betrekken bij het openingsfeest voor 2008 zal bestendig worden via de netwerker/programmator in functie van de opening voor 2009. De opening van het volledige park in 2009 zal een bovenlokaal karakter hebben met een openings- en sluitingsweekend waarvoor een personeelsinzet van twee personen voorzien is in het verlengde van de huidige inzet vanuit Stadsontwikkeling en Marketing en communicatie.

3.6 Het parkreglement

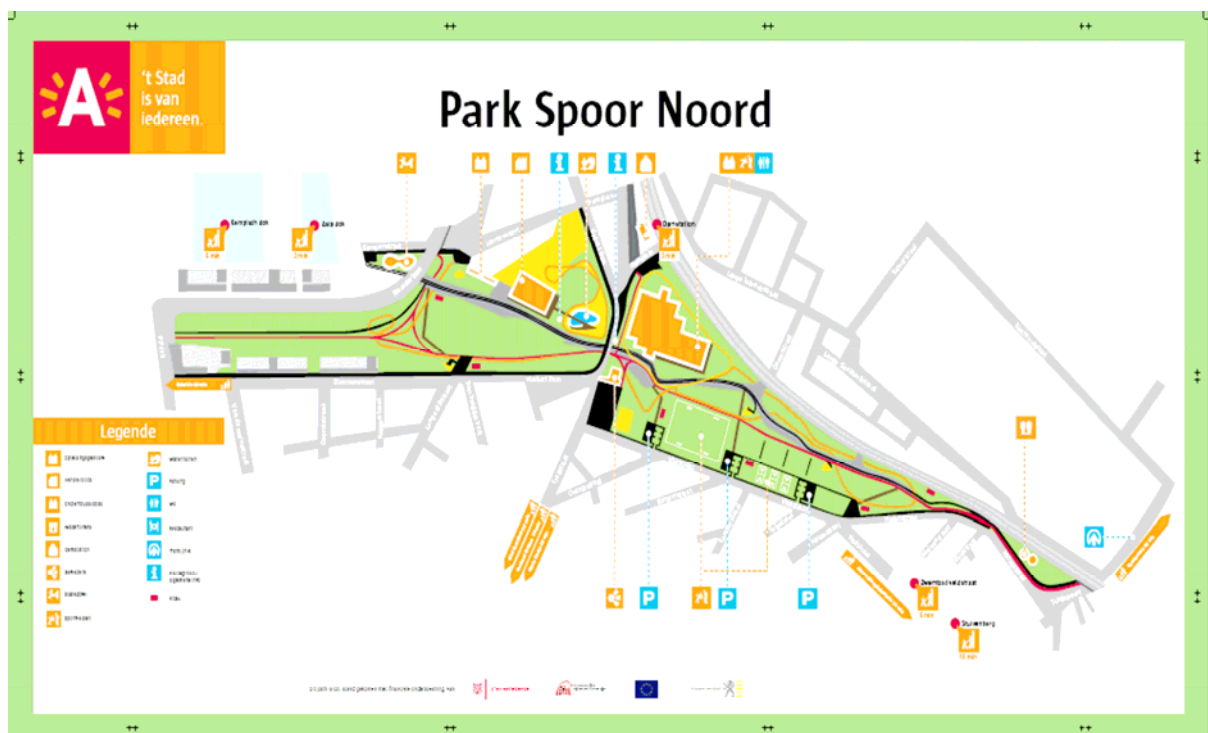
Parkreglement en signalisatie in het park			
P1	parkreglement	permanent	Politiecodex van toepassing
P2	communicatie over reglement	permanent	Twee grote informatieborden, 6 ingangvaandels en 8 plaatsvaandels. SW
P3	infopunt ecologie	permanent	Eén informatieve kijkkast in het park en één recyclagesymbool ingewerkt in SW

P1. Het parkreglement kan geraadpleegd worden in bijlage en komt overeen met die delen van de politiecodex die betrekking hebben op recreatiedomeinen/parken, dat ook geldt voor andere stadsparken. De voornaamste elementen daarin zijn het gebod om honden aan de leiband te houden en hondenpoep in een zakje te doen en mee te nemen. Het verbod om vuur te maken of om huishoudelijk afval achter te laten.

P2. Het parkreglement zal uitgebreid te lezen zijn op twee communicatiepanelen in het park waar ook het parkplan opstaat en informatie kan verspreid worden over activiteiten die doorgaan in het park.

Er is voor gekozen om niet telkens het hele reglement te herhalen aan elke inkom. De inkomvaandels geven de belangrijkste 'huisregels' iconografisch weer en situeren telkens de twee infopunten.

Waar plaatsgerelateerde informatie moet worden gecommuniceerd (bv. het bmx- en skatereglement aan de bowl) worden plaatsvaandels geplaatst die deze info bevatten.

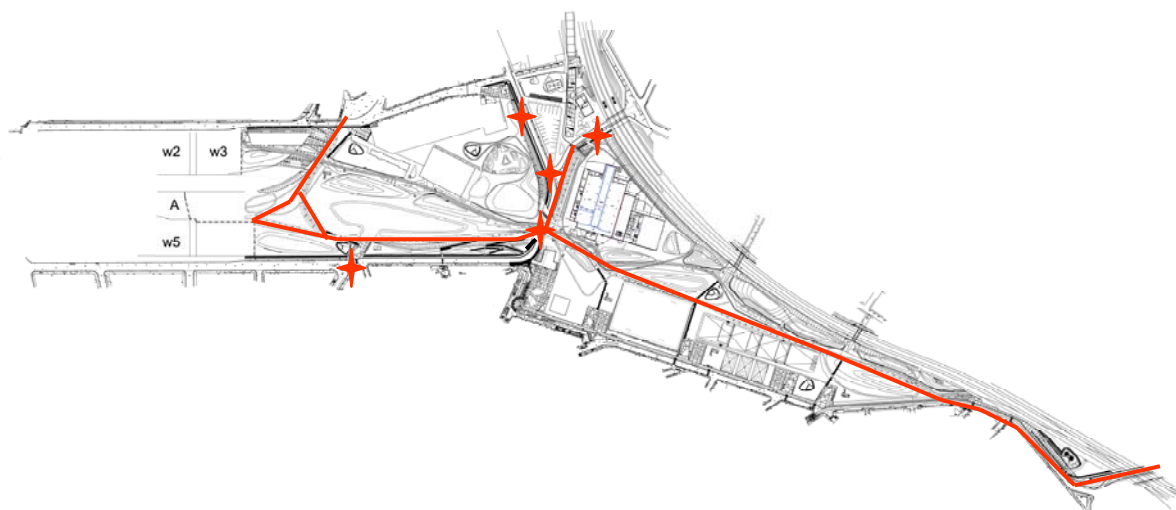

P3. Infopunt ecologisch materiaalgebruik. Informatie over het ecologisch materiaalgebruik (FSC hout en recuperatie) wordt gepresenteerd in een groot recyclagesymbool. Informatie over het beheer wordt grafisch en tekstueel uitgelegd in de 'ecokast'. Deze communicatie is niet onbelangrijk. De parkgebruiker wordt hier geïnformeerd over ontwerp- en beheerkeuzes die het park misschien ietwat nonchalant doen ogen (zoals gras tussen de kasseivoegen) maar zijn gebaseerd op duurzame principes. Door het exposeren van dit thema kunnen parkgebruikers ook gesensibiliseerd worden voor het duurzaam gedachtegoed.

3.7 Verkeerssituatie in en rond het park

Verkeerssituatie rondom het park			
V1	signalisatie in het park	permanent	Aanduiding van fiets-en wandelpaden
V2	veilige oversteeekplaats		Ellermanstraat, Lange Dijkstraat, Dambruggestraat
V3	geen oversteeekplaats		Op het Viaduct Dam in de bocht ter hoogte van de Trapstraat.
V4	veilige oversteeekplaats		Viaduct Dam/Damplein richting Lange Lobroekstraat
V5	veilige oversteeekplaats		Viaduct Dam/Damplein/bushalte
V6	veilige oversteeekplaats		Damplein : van het Damstation naar WDT-loods
V7	verkeerssituatie Halenstraat/Schijnpoort		Halenstraat/Schijnpoort
			AG ANN
			Verkeerspolitie /SW/district
			Verkeerspolitie /SW/district
			Verkeerspolitie /SW/district
			Verkeerspolitie /SW/district
			AG ANN
			SW

V1. In het park zelf worden op de grond iconen geschilderd waar voet- en fietspaden elkaar kruisen om het verschillende gebruik van de paden aan te duiden.

V2. Veilige oversteeekplaats ter hoogte van de Ellermanstraat, Lange Dijkstraat en Dambruggestraat. Op deze plek komen drie straten samen, bevindt zich een grote parkingang, ligt het sorteerstraatje, is redelijk wat sluipverkeer én is er veel busverkeer.

Er worden in de Ellermanstraat, voor het kruispunt met de Lange Dijkstraat en na het kruispunt met de Dambruggestraat in beide rijrichtingen buskussens voorzien. In de Lange Dijkstraat komt er een buskussen voor het verkeer dat naar de Ellermanstraat rijdt. Een bijkomend zebrapad wordt voorzien.

V3. In de bocht op het Viaduct Dam, bovenaan de trappen van de Trapstraat is een mogelijk belangrijk punt via het welke parkbezoekers hun weg naar het park zullen zoeken. In de bocht worden paaltjes of een vangrail voorzien om voetgangers te verhinderen onverhoeds over te steken.

V4. Oversteken van het fietspad op de Viaduct Dam naar het Damplein richting Lange Lobroekstraat kan moeilijk eenvoudiger gemaakt worden omdat het signaleren van een fietsoversteekplaats enkel mogelijk is ván een fietspad, náár een fietspad wat op dit punt niet het geval is.

Voor voetgangers worden twee bijkomende zebrapaden voorzien en dit voorbij het fietspad.

V5. Bushalte Viaduct Dam/Damplein. Er wordt onderzocht hoe fietsers veilig van het dubbelrichtingfietspad aan de overkant van de weg geraken.

V6. Er is een zebrapad voorzien aan het Damplein, parallel met de spoorweg van het plein naar de WDT loods toe.

V7. Halenstraat/Schijnpoort. Deze zijn opgenomen in een ander mobiliteitsdossier (SW).

4 BEHEER PARK SPOOR NOORD FASE 2 : VERVOLGTRAJECT

In dit hoofdstuk worden beheerstaken geïdentificeerd die op het moment dat het beheerplan wordt voorgelegd nog niet zijn uitgewerkt. De uitwerking ervan zal opgestart worden door de parkcoördinator. De bedrijven die in de tabel genoemd worden zijn die bedrijven die er zeker een rol in moeten spelen. Er kunnen nog andere bedrijven of externen geïdentificeerd worden.

Uiteraard hoort een opvolging van de operationele voorzieningen én de aandachtspunten daarbij automatisch tot het vervolgtraject maar die zaken worden hier niet opnieuw opgenomen.

Code	Actie	Opstarten	Omschrijving actie	Actor
	Bijkomende geïdentificeerde beheertaken.			
O1	Graffiti beleid	april/mei 08	Concretiseren ontbrekende graffiti maatregelen voor 2008 en 2009.	SW/GPC ism SB/GB, IV, SW, PO
O2	Groenbeheerplan	jan/09	De beheersvisie is opgemaakt. Tegen 2010 moet het volledige groenbeheerplan opgemaakt zijn volgens de format van groenvoorzieningen voor het hele park. SW/GPC levert het nodige basismateriaal en groenvoorzieningen zet dit om naar de eigen formats.	SW/GPC en SB/GB
S10	PSN als opportuniteit	okt/08	Aftasten naar interesse/mogelijkheden naar samenwerking ivf onderhoud en dit met IV/alternatieve werkstraffen, WNE in het kader van sociale economie	SW/GPC, SZ ism SB/GB ea,
S11	Parkmores	mei/08	Een speels educatief aanbod voor scholen en jeugdorganisaties rond de zorg voor het park uitwerken voor scholen en eventueel jeugdbewegingen.	SW/GPC, LS, SZ
S12	Cultuur	na evaluatie	Op te volgen of er vanuit sociaal beheer voldoende spraakmakende culturele activiteiten zullen plaatshebben	SZ/CS
S13	Overleg sociaal beheer		Opstarten socio-cultureel overlegplatform waarin de vaste partners van het sociaal parkbeheer zich mee buigen over het programma en opportuniteiten dienaangaande . Met 'vast' worden die partners bedoeld die het park vaak zullen gebruiken voor hun activiteiten (buurtsport, pleinontwikkeling, bepaalde sportclubs, het oude badhuis etc). Daarnaast kan het platform geregeld worden uitgebreid met 'occasionele partners' die af en toe het park zullen gebruiken of gevraagd worden het park te gebruiken. De opdracht van het platform zal erin bestaan om zich op de inhoudelijke (vb. lokale versus bovenlokale functie van het park) logistieke en groengebonden aspecten van het parkprogramma te buigen.	SZ/CS
S14	Sport	sep/08	Beleid ten aanzien van sportveldjes buiten uitwerken. De buitenveldjes zijn in principe vrij te gebruiken door iedereen. Niettemin is het misschien aangewezen om de optie open te laten dat ze ook gereserveerd kunnen worden door scholen bv.	CS/
S15	Uitleendienst	sep/08	Uitwerken beleid voor uitleen van materiaal	CS
C5	Budget 2009	mei/08	Budgettaire noden voor beheer PSN aankaarten bij verschillende bedrijven in functie van begrotingen voor 2009.	SW/GPC
C6	Evaluatie	okt/08	Evaluatie van het eerste openingsseizoen van PSN	SW/GPC
C7	Beheer WDT	sep/08	De WDT loods wordt opgeleverd eind 2009. Tegen de plechtige in gebruik name van de evenementenhal moet het globale beheer voor dit gebouw uitgewerkt te worden	SW/GPC
C8	Beheer Damstation		Duidelijke afspraken ivm beheer en onderhoud Damstation	SW/GPC, SZ, PO, Vespa
COM1	Communicatie over PSN	2009	Naarmate er meer geprogrammeerd wordt in het park zal blijken ofdat de bestaande communicatiekanalen van de verschillende bedrijven volstaan ofdat er eerder moet gedacht worden aan de afzonderlijke inzet van een communicatieverantwoordelijke in functie van de programmatie van Park Spoor Noord. Dat zal mede afhankelijk zijn van de toekomstige invulling van de taken van de netwerker en programmator die een deel van de communicatie over parkactiviteiten sowieso zullen samen brengen.	SW/GPC, SZ
H	Horecavoorzieningen	2009	Na een evaluatie van de tijdelijk invulling van een horecazaak in de shelter moet bekeken worden ofdat er jaarlijks volgens deze werkwijze horeca ter hoogte van de speeltuin kan voorzien worden. Daarnaast moet in de loop van 2009 een concessionaris gezocht worden voor de horecazaak die in de WDT kan komen zodat deze zo snel mogelijk operationeel kan worden. In de kiosken die verspreid liggen in het park kunnen ook kleine versnaperingen voorzien worden	SW/GPC

5 FINANCIËEL

Er is géén afzonderlijk budget voor het beheer van Park Spoor Noord. De kost van de verschillende beheertaken voor 2008 is ingebed in de reguliere werking van de diverse bedrijven.

Precies omdat de beheertaken en dus ook de kost daarvan divers, talrijk en verspreid zijn is het niet mogelijk om een financieel overzicht te geven van de totale beheerkost van Park Spoor Noord.

In 2008 zal gestart worden met een welbepaalde inzet van personeel en werkingsmiddelen. Er zal ook een inschatting gemaakt worden van de nodige extra inzet in 2009 gezien dan het volledige park dan beheerd moet worden en dit in functie van de begroting van de verschillende bedrijfseenheden voor 2009.

BIJLAGEN

- Bijlage 1: Volledige tabel fase 1
- Bijlage 2: Visietekst groenbeheer
- Bijlage 3: Parkreglement/politiedocodex
- Bijlage 4: Procedure evenementen
- Bijlage 5: Tabel fase 2 vervolgtraject

BIJLAGE 1: VOLLEDIGE TABEL FASE 1

Fase 1 : Operationeel beheerplan Park Spoor Noord.				
code	Actie	Frequentie	omschrijving actie	actor
		<i>dagelijks, weekend, wekelijks, maandelijks, jaarlijks of op afroep</i>		<i>Verantwoordelijke</i>
OOO-prestaties				
O1	groenonderhoud		Snoeien, maaien en groenonderhoud en bomenbeheer tot en met mei 2010 voor westelijk deel en tot en met dec 2011 voor oostelijk deel park.	DCA/aannemer
O2	algemeen parkonderhoud	dagelijks	Twee VTE worden ingezet om tijdens wekdagen zwerfvuil te verwijderen, parkvuilbakken te ledigen en ondersteuning te bieden voor diverse parktaken.	SB/GB
O3	algemeen parkonderhoud	weekend	Op zaterdag-en zondag wordt zwerfvuil verwijderd door een parkploeg die verschillende parken in Antwerpen centrum bedienen.	SB/GB
O4	vegen BMX bowl	dagelijks	Vegen verharding rondom bmx-bowl inclusief in bowl zelf	SB/SR
O5	ledigen papiermanden	6X per week	Groenvoorzieningen : parkvuilbakken in het groen. Stadsreiniging langs randen en berijdbare paden.	SB/GB en SB/SR
O6	onderhoud en reparatie hardware	op afroep	Omvat onderhoud van palen, ijzeren kiosken, fietsenstallingen, communicatiepanelen.	SW/OD
O7	reparatie banken	op afroep	Parkmeubilair wordt mee onderhouden door nieuw op te richten team bevoegd voor alle parken.	SB/GB
O8	reparatie verlichting	op afroep	In geval van kapotte lampen.	SW
O9	onderhoud watertuin		Zowel onderhoud onder als boven het maaiveld, zijn ten laste van de aannemer. Boven maaiveld : PO vanaf juni 08. Onder maaiveld : sportdienst vanaf 2010.	DCA:/PO
O10	onderhoud waterkwaliteit drinkwaterfontein		Afspraken worden gemaakt.	AWW /AG ANN
O11	graffitiverwijdering	op afroep	Banken, shelter en koker Damplein.	APP en Geo-Off
O12	controle speeltuigen	maandelijks	Er is een maandelijks én één jaarlijkse structurele controle van alle speeltuigen in het park	SW/OD
O13	onderhoud gebouw SPTM	dagelijks	Afsluiten gebeurt tijdens zomermaanden door uitbater horecazaak. Onderhoud gebouw verder afstemmen met PO.	extern/Vespa/PO
O14	sluikstort	dagelijks	In het park : vaste parkploeg. Aan het sorteerstraatje : Stadsreiniging	
O15	sorteerstraatje		Lediging	SB/SR
O16	tijdelijke hondenloopzone		In onderhandeling met eigenaar aanpalend perceel.	FSI/AG ANN
Toezichtprestaties				
T1	politietoezicht	dagelijks	Normale inzet - paardenpatrouille - ORIDA - voetpatrouille	politie
T2	verhoogd buurttoezicht	dagelijks	Vier ploegen per dag (elk minimaal 1u aanwezig) op alle wekdagen	IV
T3	verhoogd buurttoezicht	weekend	Eén ploeg op zaterdag én zondag (minimaal 4u per dag)	IV
T4	overlastacties	wekelijks	Twee ochtendacties en tweeavondacties op wekdagen	IV
T5	overlastacties	weekend	Per weekend drie uur gerichte actie	IV
T6	vast cameratoezicht	permanent	drie vaste camera's (bmx-bowl en ingang Lange Dijkstraat, Viaduct Dam)	IV
T7	mobiel cameratoezicht		In bestelling	IV
T8	toezichtsvergadering	maandelijks	PSN als maandelijks vast agendapunt	IV/SW/SB/ SZ ea
T9	GAS-opleiding vast personeel	eenmalig	mei	IV/SB
	...			
Sociaal beheer				
S1	netwerking 2060	permanent	Opzetten netwerk met partners van 2060 met het oog op een continue betrokkenheid en samenwerking rond het lokaal functioneren van het park.	SZ
S2	receptieve programmatie	permanent	Logistieke, financiële en promotionele ondersteuning van partners -lokaal en bovenlokaal, stedelijk en extern.	SZ
S3	samenstelling activiteitenkalender	permanent	Doel van de kalender is vermijden dat teveel activiteiten elkaar en het spontaan gebruik van het park hinderen.	SZ
S4	actieve programmatie	permanent	Bijsturen van het receptief aanbod om zoveel mogelijk doelpublieken in het park te bereiken	SZ
S5	uitwerken systeem medebeheer	permanent	Uitwerken systeem van medebeheer, met oog op een betere toe-eigening van het park door de buurt en de stad.	SZ
S6	opsinoren	1 X per zomer	Opsinoren zal het park gebruiken als trefpunt voor één van haar zomeracties	SZ
S7	pleinanimatie	10 x per zomer	pleinontwikkeling zal 6 sport en spel namiddagen organiseren in de zomer voor lokaal en bovenlokaal publiek. Daarnaast voorzien zij nog 4 nog te bepalen animatiemomenten voor jongeren uit de buurt	SZ
S8	jeugdanimatie	3 a 5 X per week	In juli en augustus zal de jeugddienst animatoren inzetten in het park voor zomeractiviteiten naar kinderen/jongeren toe.	LS

BIJLAGE 2: VISIETEKST GROENBEHEER

Het groenbeheerplan moet voor de beheerder een instrument zijn in de ontwikkeling van het groenobject Spoor Noord tot een volwaardig stedelijk landschapspark.

Hiervoor dient een beheervisie geformuleerd te worden en vertaald in doelstellingen op korte, middellange en lange termijn. Deze doelstellingen worden verder uitgewerkt in beheerlijnen, jaar- en werkplannen.

BEHEERVISIE

Het parkconcept zoals uitgewerkt door ontwerpteam Studio Spoor Noord(Secchi-Vigano/VC&K) kan best omschreven worden als een combinatie van openbaar plein, sportinfrastructuur en groen. Het groene kader is relatief eenvoudig van structuur en wordt gevormd door een tapijt van gazons, gras- en bloemweiden waarin groepen van hoogstammige bomen zijn geplaatst.

Doelstellingen op korte termijn (van 0 tot 5 jaar)

Het park werd aangelegd op een voormalig spooreplacement. Voorgaand aan de aanleg werd een omvangrijke sanering van de bodem uitgevoerd. De bestaande bodem werd grotendeels afgevoerd, vervangen of verplaatst. Hierdoor werd het bodemleven zwaar verstoord, de belangrijkste opdracht op korte termijn zal dan ook het herstel van een evenwichtig bodemleven zijn. Dit herstel is van groot belang voor het stabiliseren van de nieuwe aanleg. Zowel de ontwikkeling van de grasvelden als het aanslaan van de boomaanplant zijn hiervan afhankelijk. Hiervoor dient jaarlijks een monitoring- en evaluatieschema opgemaakt te worden. Analyse van staalnames van bodem op diverse percelen moet duidelijk maken hoe het bodemleven evolueert en welke bijkomende maatregelen noodzakelijk zijn. (beluchten, uitstrooien fijne compost, ...). Eventueel kan bijkomend advies ingewonnen worden, voorbeeld via vzw Bodemkundige dienst van België.

Gedurende de eerste drie jaren van deze periode wordt het reguliere onderhoud nog uitgevoerd door de aannemer van het park. De onderhoudstaken zijn vastgelegd in het bijzonder bestek en bijhorende meetstaat, de groenbeheerder controleert de uit te voeren taken en kan bijsturen via het uitschrijven van dienstbevelen (vb begieting beplanting, extra beluchting gazons, ...). Vermits het westelijk deel vroeger opgeleverd werd zal de onderhoudsperiode hier ook vroeger afgerond worden. Dit stelt de stedelijke groendienst in staat om in het project “ te groeien “.

Ter voorbereiding kan vanaf het tweede groeiseizoen gewerkt worden aan het opstellen van een kwaliteitsplan. Via fotomateriaal kan een overzicht gemaakt worden van het na te streven kwaliteitsniveau. Met name de uitstraling van de diverse te maaien grasoppervlakten of het beheersen van ongewenste kruidopslag kan op deze wijze vastgelegd en ook correct gecommuniceerd worden. Om dit kwaliteitsplan te realiseren dienen dan ook de nodige werkplannen en schema's voorbereid te worden.

Doelstellingen op middellange termijn (van 5 tot 15 jaar)

In deze periode zal naast de normale en natuurlijke ontwikkeling van het groenobject de aandacht vooral dienen uit te gaan naar de ontwikkeling van de onmiddellijke omgeving van het park. De komst van een dusdanige grote groene recreatieve zone zal nieuwe initiatieven aantrekken welke hun invloed kunnen hebben op het gebruik van bepaalde parkelementen. Anticiperen en bijsturen zal dan ook een belangrijke opdracht zijn in deze periode. Het jaarlijks aftoetsen van de beleving- en

gebruikskaart kan resulteren in aanpassing of herinrichtingactiviteiten. Voorbeeld: de ontwikkeling van een hogeschoolcampus naast de westelijke kop van het park kan de gebruiksdruk dusdanig verhogen dat een bloemenweide tot ligweide dient omgevormd te worden of dat het aantal verblijfsplekken best verhoogd wordt.

Naast de komst van de hogeschool kunnen volgende toekomstplannen een impact krijgen op de ontwikkeling van het groenobject;

- omvorming Slachthuisite tot woonzone
- ziekenhuisboulevard ter hoogte van de Kempenstraat
- realisatie tweede doorgang ringspoor
- komst Free-clinic Schijnpoort
- kindercampus Hardenvoort

Uiteraard kunnen ook private initiatieven hun invloed uitoefenen.

Doelstellingen op lange termijn (vanaf 15 jaar)

Vanaf 15 jaar zal de aandacht voor het groenbeheer voornamelijk toegespitst dienen te worden op de ontwikkeling van de boomaanplant tot volwaardige boomgroepen. Deze moeten harmonieus kunnen uitgroeien conform hun dendrologisch paspoort. De onderlinge plantafstand voor hoogstambomen bedraagt normaal 12 meter, op Spoor Noord werden deze aangeplant met een afstand van 6 meter om vrij snel een kwalitatief beeld te krijgen. Het toegepast systeem van wijkers en blijvers is hiervoor de basis en dient met de grootste zorg voorbereid en uitgevoerd te worden. Deze werkwijze, welke zijn oorsprong kent in de bosbouw, wordt met reserve toegepast in het openbaar groen omwille van de aversie van de publieke opinie tegen het rooien van gezonde bomen. Vermits de boompartijen op park Spoor Noord makkelijk bereikbaar zijn is het mogelijk om waardevolle exemplaren te selecteren voor herplant. Uiteraard vergt dit een langdurige voorbereiding.

Goede en correcte communicatie naar de parkgebruiker omtrent deze operatie is onontbeerlijk.

INVENTARISATIE

Vermits het een compleet nieuw gerealiseerd project betreft is de inventarisatie relatief eenvoudig. De ontwerpbeplantingsplannen (nrs. -01, 02 en 03) aangevuld met het door de aannemer aan te leveren as-buildplan zijn hiervoor het meest aangewezen.

Een belangrijk document wat nog opgemaakt dient te worden is de beleving en waarderingskaart. Hierop worden de verschillende zones ingekleurd volgens de gewenste activiteiten zoals sporten, picknick, wandelen, fietsen, spelen, rust en stilte gebied. Aan de hand van deze kaart kan vrij snel een eventuele conflictzone gedetecteerd worden en bijgestuurd.

Deze kaart kan ook een hulpmiddel zijn om de recreatieve druk te waarderen. Vooral in de korte termijnperiode bestaat het gevaar van overmatig gebruik van bepaalde zones wat nadelig kan zijn voor de ontwikkeling van het jonge park. Met name de zone rond de evenementenweide en de sportvelden zijn kritisch. De harmonieuze ontwikkeling tot een volwassen park waar vele generaties kunnen van genieten moet voorrang krijgen op een over- consumptie van deze nieuwe recreatieve groene ruimte.

BEHEERRICHTLIJNEN

Maaibeheer gras- en bloemenweiden

In de beplantingsplannen is reeds voorzien onder welk maairegime de diverse parkelementen vallen.

• sportvelden :	25 beurten/seizoen	maaisel afvoeren
• ligweiden :	15 beurten/seizoen	maaisel afvoeren
• evenementenweide	15 beurten/seizoen	
• bermen	2 beurten/seizoen	maaisel afvoeren
• grasvoegen kassei	6 beurten/seizoen	maaisel afvoeren
• bloemenweide	2 beurten/seizoen	maaisel afvoeren
• wadi	8 beurten/seizoen	maaisel afvoeren
• recreatieve zone	10 beurten/seizoen	

Doorzaaien/verluchten sportveld

Het grote sportveld is uitgerust met een drainagesysteem om overtollig hemelwater te evacueren. De drainagesleuven werd gevuld met scherp zand, onder de leeflaag bevindt zich een 20 cm dikke zandlaag welke rechtstreeks contact maakt met het drainagesysteem. Bij veelvuldig gebruik slijpt de leeflaag toe waardoor water niet meer kan doordringen tot de ondergrond. Een eenvoudige werkgang met een prikmachine herstelt de doorlaatbaarheid.

Elk seizoen dient in augustus nagegaan te worden of bepaalde delen (voornamelijk ter hoogte van doelen)van het sportterrein aan herinzaai toe zijn. Indien dit het geval is kan doorzaaien best uitgevoerd worden in de maand september. Om de ingezaaide plekken te beschermen kan het speelveld best een andere configuratie krijgen door extra doelen te plaatsen of de lay-out een kwartslag te draaien.

Drainage

Het grote sportveld is voorzien van een drainagesysteem bestaande uit buizen dia 60 mm met onderlinge afstand van 3,5 meter. Elke buis is voorzien van een doorspuitputje. Jaarlijks dient het systeem nagekeken te worden, bij verstopping dient de lijn onder druk vrij gespoten te worden.

Blokhagen

In het ganse park bestaan de blokhagen uit Ligustrum, deze worden gebruikt als afbakening van de kleine speelplekken en ter hoogte van de trapstraat als afscheiding tussen speelplein en rijweg. De hoogte van de blokken mag maximaal 80 cm bedragen. De blokken worden twee maal per groeiseizoen gesnoeid; eerste maal maand mei en tweede maal in september.

Boomgroepen ; wijkers en blijvers

Hoogstambomen bepalen in grote mate het landschappelijk concept van het ontwerp.

Deze zorgen niet alleen voor het verticaal element maar bepalen mede de diverse doorzichten en ruimten.

De landschapsarchitect verbonden aan het ontwerpteam heeft in zijn beplantingsplan reeds een eerste aanzet gegeven. Dit plan geeft aan welke boom blijft en welke ooit plaats moet maken ten voordele van de harmonieuze ontwikkeling van de buur. De opzet is om op lange termijn het bomenbestand te halveren.

Vermits men met levend materiaal werkt is dit plan niet bindend maar zal in het terrein een toetsing uitgevoerd dienen te worden. Aan de hand hiervan kan een herplant en rooiplan opgemaakt worden. Volgend schema kan als leidraad gebruikt worden;

- jaar 12: opmaak herplant- en rooiplan deel 1 t.b.v. verwijderen van 1/3 bestand
- jaar 13 en 14: voorbereiding exemplaren herplant
- jaar 15: uitvoering herplant en rooiplan deel 1
- jaar 27: opmaak herplant- en rooiplan, deel 2 t.b.v. verwijderen van 1/3 bestand
- jaar 28 en 29: voorbereiding exemplaren herplant
- jaar 30: uitvoering herplant en rooiplan deel 2
- jaar 40: opmaak herplant- en rooiplan deel 3 t.b.v. verwijderen van 1/3 bestand
- jaar 41 tot 44: voorbereiding exemplaren herplant, ca 50 %
- jaar 45: uitvoering rooiplan deel 3 en herplant ca 50 %
- jaar 51 tot 54: voorbereiding rest herplant
- jaar 55: uitvoering laatste herplant

BIJLAGE 3: PARKREGLEMENT/POLITIECODEX

De Onderstaande omschrijving heeft betrekking op de procedure voor een externe bij het aanvragen van de organisatie van een evenement in Park Spoor Noord.

Voor evenementen georganiseerd door stadsdiensten moet de geijkte procedure vanuit de bedrijfseenheid gevolgd worden na positief advies door de parkcoördinatie.

Aanvragen moeten ruim vooraf ingediend worden via het formulier 'Evenementen op de Openbare weg' van de stad Antwerpen (via www.antwerpen.be: url: <http://formulierengenerator.antwerpen.be/main.aspx?nummer=10001>)

Kleine evenementen worden ingediend liefst vier weken vóór de manifestatie, grote evenementen minimum drie maanden.

Afhankelijk van de grootte van het evenement wordt de aanvraag doorgestuurd naar het evenementenloket van het district Antwerpen (kleine evenementen) of naar de evenementencel van de stad Antwerpen (grote evenementen). Vooraleer deze diensten verder advies inwinnen wordt advies van de parkcoördinatie ingewonnen.

1. **Advies van de parkcoördinatie**

Vooraf: advies van de parkcoördinatie of het evenement (stedelijk of extern) geschikt is in het park qua inhoud, draaglast, schaal en organisatie (criteria: zie later).

Voorbeelden:

- Inhoud: bv. commerciële versus gesubsidieerde evenementen
- draaglast: evenementen die de rust van het park verstoren (qua geluidsoverlast, uitzicht,...)
- schaal: aantal bezoekers, aantal podia, aantal kramen etc
- organisatie: bijvoorbeeld evenementen met lange opbouw en afbraakperiode, hetgeen ook overlast kan creëren.

Doel is dat de parkcoördinatie in samenwerking met netwerker/programmator een evenwicht opbouwt in het parkprogramma, waardoor er geen te hoge frequentie ontstaat van evenementen met te grote draaglast, schaal of te intense organisatie. Daarnaast wordt uiteraard gecheckt of evenementen elkaar niet overlappen of hinderen in tijd en ruimte.

Aanvragen worden doorgestuurd naar:

Parkcoördinatie Spoor Noord
Damplein 27
2060 Antwerpen
Email: spoor Noord@stad.antwerpen.be
Tel 03/226.96.67

2. Na een positief advies is de volgende stap afhankelijk van de grootte van het evenement. De organisatie van evenementen in Park Spoor Noord volgt de procedure die geldt op de openbare weg van Antwerpen.

Dit wil zeggen dat voor eender welke manifestatie in het park (zoals buurtfeestjes, barbecues, sportieve, artistieke, humanitaire en commerciële activiteiten, braderijen, rommelmarkten, betogingen, optochten, doopstoeten en -activiteiten van studenten, plechtigheden, bloemenhuldes, het maken van filmopnamen, het afsteken van vuurwerk, het plaatsen van infrastructuur, collecteren, het aanbrengen van tijdelijke wegwijzers, het gebruik van een

geluidsinstallatie in een straat, het tijdelijk inrichten van een helihaven, het organiseren van helikoptervluchten en andere vluchten, het laten opstijgen van luchtballons of het plaatsen van een aan de grond verankerde luchtballon, het innemen van een standplaats met een marktwagen, enz.) een schriftelijke en voorafgaande toestemming van de burgemeester vereist is.

Uiteraard zal het park ook vaak gebruikt worden voor spontane groepsactiviteiten. De praktijk zal uitwijzen of dit het individueel parkgebruik kan hinderen en daarom moet bijgestuurd worden door de parkcoördinatie.

2.1. Kleine evenementen

Bij een klein evenement (dit is: een evenement dat een beperkt aantal mensen wil bereiken en dus ook beperkte promotie voert) wordt de externe organisator doorverwezen naar het evenementenloket van het district Antwerpen. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van een standaard formulier (via <http://formulierengenerator.antwerpen.be/main.aspx?nummer=10001>), eventueel voorzien van toelichtende brief.

Wanneer alle adviezen werden ingewonnen verzendt het evenementenloket een door de burgemeester ondertekend antwoord (met al dan niet de gevraagde toelating(en)) aan de aanvrager. Het evenementenloket bevestigt tevens aan de parkcoördinatie dat het evenement een toestemming heeft van de burgemeester.

2.2. Grote evenementen

Indien het om grote evenementen gaat (dit is: een evenement dat zich richt tot een zeer ruim publiek en dusdanig promotie voert over de hele stad of ruimer) wordt het dossier overgemaakt aan de evenementencel van Stad Antwerpen.

De cel stuurt een kopie naar bepaalde stadsdiensten voor behandeling van de vragen die hun dienst aangaan;

Wanneer alle adviezen werden ingewonnen maakt de evenementencel of de relevante stadsdienst een collegebesluit op (met al dan niet de gevraagde toelating(en)). Dit wordt overgemaakt aan de aanvrager en aan de parkcoördinatie.

Criteria evenementen

Deze criteria dienen als leidraad voor het beoordelen van aanvragen voor evenementen. Uiteraard is in de eerste plaats het parkreglement van toepassing.

1. Groenkarakter van het park

Een evenement mag niet schadelijk of belastend zijn voor het groenkarakter van het park. Zijn verboden:

- Van mei 2008 tot mei 2011 zijn mega-evenementen (=meer dan 2000 personen- behalve de 2 openingsevenementen op 25 mei 2008- en lente 2009) verboden wegens het nog verharden van de grasmat
- verankeringen in de grasmat
- het maken van putten of gaten in de grasmat

- het langdurig plaatsen van tenten, houten vloeren, kraampjes of andere vormen van grasbedekking (langer dan 2 dagen).
- Gemotoriseerd vervoer op het gras
- Open vuren, dit wil zeggen: alle vormen van vuur die het gras kunnen verschroeien, beschadigen of vervuilen (incl. brazero's, bbq's, kampvuren etc)

2. Gesloten evenementen

In het park zijn gesloten evenementen, waarvoor een afbakening van het terrein vereist is of inkomgeld of uitnodiging wordt gevraagd, verboden. Deze regel is niet van toepassing voor de shelter (zie later).

3. Sluitingsuur

Evenementen in park Spoor Noord hebben volgend sluitingsuur:

op de week- en de zondagen om 22.00u.

op de vrijdag- en zaterdagavonden om 24.00u.

Uiteraard mogen ook spontane activiteiten na 22u (week) of 24u (weekend) geen geluids- of andere vormen van overlast voor de omgeving creëren.

4. Criteria voor gebruik van de shelter

De shelter is één van de twee gebouwen in park Spoor noord die polyvalent te gebruiken zijn, o.a. voor evenementen. Het andere gebouw is de grote loods. Deze zal pas vanaf najaar 2009 operationeel zijn. Tot dan dient het gebruik van de shelter zo flexibel mogelijk worden ingevuld. Niet alleen vrij toegankelijke maar ook bepaalde gesloten evenementen, moeten mogelijk zijn. Het gaat bijvoorbeeld om evenementen op uitnodiging (presentaties, modeshows, voorstellingen,...), of waarvoor inkomgeld wordt gevraagd. De parkcoördinatie behoudt het recht om te bepalen hoe vaak zulke evenementen mogen plaatshebben. Het gebruik van de shelter zal herbekeken worden van zodra de grote loods operationeel is.

4.1. Capaciteit

In de shelter zijn max. 1000 personen toegelaten.

4.2. Type activiteiten

Alle activiteiten zijn in principe mogelijk in de shelter. Dit kan gaan van de organisatie van markten tot sportbeoefening, voorstellingen en exposities. Het offerfeest zal jaarlijks worden georganiseerd in de shelter. In de zomer wordt tijdelijke horeca-activiteiten in de shelter ondergebracht, als uitvalsbasis voor horecabediening van het buitenterras.

4.3. Bouwtechnische en veiligheidsbeperkingen

- Er is een puntlast voorzien van max. 1000 kg. Vrachtwagens en ander zwaar gemotoriseerd vervoer kunnen niet tot in de shelter worden gereden.

- Het dak is 5,20m hoog. Er kunnen geen extra lichtbruggen aan de dakspanten worden gehangen.
- De shelter is door de brandweer vergund voor gebruik door 1000 personen, zo lang de deuren aan de terraskant van de shelter open staan om zo voldoende vluchtweg te voorzien. Dit vormt natuurlijk een obstakel bij gesloten evenementen.

4.4. Niet toegestane activiteiten

- Activiteiten waar brandgevaar kan dreigen zijn niet toegestaan (bakken, braden, vuurspuwers, etc).

5. Opkuis terrein en verwijderen van afval

Elke organisator heeft de plicht om park en shelter na gebruik opgekuist achter te laten. Dit wil zeggen dat hij alle afval moet verwijderen. Indien het evenement meerdere dagen duurt moet dit dagelijks gebeuren.

6. Borg gebruik park en shelter

Voor gebruik van park of shelter wordt een borg gevraagd. De grootte van de som wordt bepaald in functie van de grootte van het evenement. Minimaal gaat het om 1000 euro voor een evenement in het park of de loods. Indien blijkt dat het park of de shelter niet voldoende is opgekuist, of dat er schade is aangebracht aan elementen van het park (zoals grasmat, parkmeubilair of bomen) of de shelter (schade aan nutsvoorzieningen of aan vloeren, muren of goten) wordt de borg ingehouden.

De borg wordt voor de opbouw van het evenement overgemaakt aan de stad Antwerpen. Rekeningnummer en referentie dienen nog bepaald te worden.

BIJLAGE 4: PROCEDURE EVENEMENTEN

Uittreksel uit het politiereglement.

Artikel 208

In de ontspanningsgebieden is het verboden:

- te kamperen of er tenten op te slaan;
- te leuren;
- kooktoestellen te gebruiken;
- huishoudelijk afval achter te laten in de papiermanden;
- te baden of dieren te laten baden in de vijvers en waterlopen;
- watersporten te beoefenen zonder toestemming van de burgemeester;
- de aanplantingen en de uitrusting te beschadigen;
- hout te sprokkelen

Uitzonderingen kunnen aangevraagd worden via uw districtshuis.

Artikel 209

Het is de eigenaar of begeleider van een hond verboden het dier in de ontspanningsgebieden te laten lopen:

- zonder halsband en identificatieteken waaruit de eigenaar of de houder van het dier blijkt;
- zonder de nodige maatregelen te treffen opdat de veiligheid niet in gevaar zou gebracht worden en de doorgang verhinderd;
- zonder dat het dier is aangelijnd met een lijn, waarvan de lengte is aangepast aan de omstandigheden met een maximum van 1,5m;
- buiten de aangelegde paden, tenzij op de daartoe voorzien hondenloopzones.

Artikel 210

Indien in het ontspanningsgebied een hondenloopzone is aangelegd mag de eigenaar of begeleider van een hond het dier in deze zone laten loslopen.

Artikel 211

§1.-De eigenaar of begeleider die zich met een hond in de ontspanningsgebieden bevindt, is verplicht steeds in het bezit te zijn van voldoende zakjes om de uitwerpselen in te bergen

§2.-Het is de eigenaar of begeleider van een hond verboden het dier zich, op gelijk welke plaats in een ontspanningsgebied, van zijn uitwerpselen te laten ontdoen.

Indien de hond zich toch op de hiervoor vermelde plaats ontlast, is de eigenaar of houder verplicht de uitwerpselen onmiddellijk te verwijderen door middel van de in de eerste paragraaf van dit artikel bedoelde zakjes, in welk geval de overtreding van de tweede paragraaf niet strafbaar is.

§3.-De bepalingen van 211 §2 zijn niet van toepassing op de honden die blinden en gehandicapten begeleiden.

Artikel 212

§1.-Behalve op de aangeduide fietspaden is het verboden te fietsen in de ontspanningsgebieden. Enkel kinderen tot de leeftijd van 12 jaar mogen fietsen op de wandelwegen.

§2.-De speeltuigen aangebracht in de ontspanningsgebieden zijn uitsluitend voorbehouden aan de kinderen tot de leeftijd van 12 jaar, behoudens andersluidend aanduidingen ter plaatse (die aanduiding moet er zeker zijn voor de grote zandspeeltuin). Voor de speeltoestellen wordt ook altijd een contactadres genoteerd voor meldingen van schade.

Artikel 213

Paardrijden is in de ontspanningsgebieden verboden.

Artikel 214

De in de ontspanningsgebieden aangebrachte verkeerstekens hebben er dezelfde betekenis als die welke eraan gegeven wordt door het algemeen reglement op de politie van het wegverkeer en moeten als dusdanig in acht genomen worden overeenkomstig de bepalingen van het algemeen reglement op de politie van het wegverkeer.

BIJLAGE 5: TABEL FASE 2 VERVOLGTRAJECT

Fase 2 : Vervolgtraject				
Mei 2008 - December 2009				
code	Actie	Opstarten	omschrijving actie	actor
	Bijkomende geïdentificeerde beheertaken.			
O1	Graffiti beleid	mei/08	Concretiseren ontbrekende graffiti maatregelen voor 2008 en 2009.	SW/GPC ism SB/GB, IV, SW, PO
O2	Groenbeheer plan	jan/09	De beheersvisie is opgemaakt. Tegen 2010 moet het volledige groenbeheerplan opgemaakt zijn volgens de format van groenvoorzieningen voor het hele park. SW/GPC levert het nodige basismateriaal en groenvoorzieningen zet dit om naar de eigen formats.	SW/GPC en SB/GB
S10	PSN als opportuniteit	okt/08	Aftasten naar interesse/mogelijkheden naar samenwerking ivf onderhoud en dit met IV/alternatieve werkstraffen, WNE in het kader van sociale economie	SW/GPC, SZ ism SB/GB e.a.
S11	Parkmores	mei/08	Een speels educatief aanbod voor scholen en jeugdorganisaties rond de zorg voor het park uitwerken voor scholen en eventueel jeugdbewegingen.	SW/GPC, LS, SZ
S12	Cultuur	na evaluatie	Op te volgen of er vanuit sociaal beheer voldoende spraakmakende culturele activiteiten zullen plaatshebben	SZ/CS
S13	Overleg sociaal beheer		Opstarten socio-cultureel overlegplatform waarin de vaste partners van het sociaal parkbeheer zich mee buigen over het programma en opportuniteiten dienaangaande. Met 'vast' worden die partners bedoeld die het park vaak zullen gebruiken voor hun activiteiten (buurtsport, pleinontwikkeling, bepaalde sportclubs, het oude badhuis etc). Daarnaast kan het platform geregeld worden uitgebreid met 'occasionele partners' die af en toe het park zullen gebruiken of gevraagd worden het park te gebruiken. De opdracht van het platform zal erin bestaan om zich op de inhoudelijke (vb. lokale versus bovenlokale functie van het park) logistieke en groengebonden aspecten van het parkprogramma te buigen.	SZ/CS
S14	Sport	sep/08	Beleid ten aanzien van sportvelden buiten uitwerken. De buitenvelden zijn in principe vrij te gebruiken door iedereen. Niettemin is het misschien aangewezen om de optie open te laten dat ze ook gereserveerd kunnen worden door scholen bv.	CS/
S15	Uitleendienst	sep/08	Uitwerken beleid voor uitleen van materiaal	CS
C5	Budget 2009	mei/08	Budgettaire noden voor beheer PSN aankaarten bij verschillende bedrijven in functie van begrotingen voor 2009.	SW/GPC
C6	Procedure evenementen	mei/08	Verder uitwerken en bekend maken procedure voor evenementen in het park.	SW/GPC en SZ
C7	Evaluatie	okt/08	Evaluatie van het eerste openingsseizoen van PSN	SW/GPC
C8	Beheer WDT	sep/08	De WDT loods wordt opgeleverd eind 2009. Tegen de plechtige in gebruik name van de evenementenhal moet het globale beheer voor dit gebouw uitgewerkt te worden	SW/GPC
C9	Beheer Damstation		Duidelijke afspraken ivm beheer en onderhoud Damstation	SW/GPC, SZ, PO, Vespa
COM1	Communicatie over PSN	2009	Naarmate er meer geprogrammeerd wordt in het park zal blijken ofdat de bestaande communicatiekanalen van de verschillende bedrijven volstaan ofdat er eerder moet gedacht worden aan de afzonderlijke inzet van een communicatieverantwoordelijke in functie van de programmatie van Park Spoor Noord. Dat zal mede afhankelijk zijn van de toekomstige invulling van de taken van de netwerker en programmator die een deel van de communicatie over parkactiviteiten sowieso zullen samen brengen.	SW/GPC, SZ
H	Horecavoorzieningen	2009	Na een evaluatie van de tijdelijk invulling van een horecazaak in de shelter moet bekeken worden ofdat er jaarlijks volgens deze werkwijze horeca ter hoogte van de speeltuin kan voorzien worden. Daarnaast moet in de loop van 2009 een concessionaris gezocht worden voor de horecazaak die in de WDT kan komen zodat deze zo snel mogelijk operationeel kan worden. In de kiosken die verspreid liggen in het park kunnen ook kleine versnaperingen voorzien worden	SW/GPC

Stadsplanning
Antwerpen

Actualisering beheerplan 2009

Park Spoor Noord

Verwijderd: ¶

COLOFON

AG Stadsplanning Antwerpen

Samen Leven

Redactie	Sofie Schoeters en Jan Nauwelaers
Beeldmateriaal	Sofie Schoeters
Lay-out	Nadia Van Aken

INHOUDSTAFEL

Colofon	2
Inhoudstafel.....	3
Inleiding	4
Leeswijzer	5
1 Park Spoor Noord: missie	6
2 Een terugblik op 2008 en een blik vooruit op 2009	8
2.1 Wat was succesvol en wat werd bijgestuurd?	8
2.2 Welke zijn de uitdagingen voor 2009?	10
3 Beheer Park Spoor Noord 2009	14
3.1 Onderhoud, opkuis en reparatie (OOR-principes)	14
3.2 Toezicht	19
3.3 Programma Spoor Noord (sociaal beheer).....	21
3.3.1 Waarom kiezen voor een programma?	21
3.3.2 Wat doet de sociale beheerder?	22
3.3.3 Wat voor programmatie? Wat voor activiteiten?	22
3.4 Coördinatie	26
3.5 Parkreglement	27
3.6 Verkeerssituatie in en rond het park.....	28
4 Wat brengt de toekomst nog?	30
5 Financieel.....	31
6 Bijlagen.....	32
6.1 Volledige beheertabel	32
6.2 Activiteiten juni - oktober 2008	35
6.3 Tot nu toe gekende activiteiten 2009.....	41

INLEIDING

Park Spoor Noord opende tijdens het weekend van 13 en 14 juni 2009 feestelijk de deuren.

Na een zomer- en winterseizoen voor het eerste parkdeel worden dan negen bijkomende hectaren in gebruik genomen. De groene ligweide, de speeltuinen en watertuinen van de westelijke kant van het park hebben al voor veel plezier gezorgd.

Daar komen nu de sportvelden bij, lange wandel- en fietspaden en een aantal uitkijkpunten. Ook de gerenoveerde watertorens maken deel uit van het park en zullen vanaf dan te bewonderen zijn.

Het beheer van het eerste parkdeel heeft een proper park opgeleverd, waarin zeker tijdens het recreatieve seizoen veel toezicht was. Het eerste kalenderjaar heeft uitgewezen dat de winterperiode moeilijker is omdat er minder sociale controle is wat vooral hondengerelateerde overlast met zich heeft meegebracht (loslopende honden en hondenpoep).

Sport en spel staan centraal in het actieve bijkomende parkdeel dat pas volledig af zal zijn als ook de grote WDT-loods, die nu nog in werfsteigers staat, ook in gebruik genomen wordt. Op dat moment kan ook de werking van buurtsport daar ondergebracht worden en komen de basketbalveldjes vrij.

Op het einde van het jaar zal de tunnel naar de Demerstraat in gebruik genomen kunnen worden, waardoor er weer een fysieke barrière tussen de wijken wordt overwonnen.

Het beheerplan dat hier wordt voorgelegd is een actualisering van het beheerplan dat in 2008 werd opgemaakt. Het is een werkinstrument, een momentopname van de beheertaken, maar dan voor het volledige park. Ook hier zal de praktijk moeten uitwijzen hoe dit parkdeel bezocht en gebruikt zal worden.

Het parkdeel sluit aan bij de Stuivenbergwijk en zal ongetwijfeld een nieuw publiek met zich meebrengen. De aansluiting naar het Schijnpoort en de invloed van de verhuis van de Free Clinic op het park, en dan vooral de kop ter hoogte van de watertorens, blijft voorlopig afwachten.

De eerste mooie lentedagen van 2009 hebben al veel bezoekers aangetrokken in het park waarmee nogmaals bevestigd wordt hoe het tegemoetkomt aan een reële nood aan groene ruimte! De bezoekers zullen doorheen de hele zomer onthaald worden door veel leuke activiteiten.

LEESWIJZER

Het beheerplan dat hier voorligt dient gelezen te worden als een draaiboek voor een proper, veilig en gezellig park. De intensieve opvolging en inzet ten aanzien van Park Spoor Noord is erop gericht om de overlast, die deel uitmaakt van elke stedelijke omgeving, voor het park tot een minimum te beperken.

In het eerste hoofdstuk wordt kort de missie van Park Spoor Noord hernomen en wordt het park in de ruimtelijke context van de omgeving gesitueerd.

Het tweede hoofdstuk blikt terug op 2008. Wat was succesvol en wat werd bijgestuurd? Hier werpt het beheerplan ook een blik vooruit naar de uitdagingen van het in gebruik nemen van 18 hectaren afgewerkt park.

Het derde hoofdstuk omschrijft de gemaakte afspraken rond onderhoud, toezicht en programmatie voor het volledige park. Mits bijsturing van leemten of nieuwe zaken die zich aandienen, is dat de leidraad voor het beheer van het park de komende jaren.

Wat er na de ingebruikname van het volledige park nog staat te gebeuren wordt omschreven in het vierde hoofdstuk.

Na een stukje financieel, sluit het document af met enkele bijlagen.

1 PARK SPOOR NOORD: MISSIE

Een tuin voor de buurt en een park voor de stad

Antwerpen Noord kende als dichtbevolkte wijk een structureel tekort aan 'licht, lucht, groen en ruimte' en telde weinig plekken met een bovenlokale positieve uitstraling. Op basis van een GIS-analyse werd in 2001 de behoefte aan groene ruimte in kaart gebracht. Door het realiseren van 18 hectare groene ruimte op het oude spoorwegemplacement wordt er een aanzienlijk deel groen aan de buurt en de stad toegevoegd. Gezien de relatief jonge bevolking in Antwerpen Noord, ligt een duidelijke klemtoon in deze open ruimte op sport, spel en beweging. Het uiteindelijke doel van Park Spoor Noord is het verbeteren van de leef- en woonkwaliteit van de omliggende stadswijken Seefhoek, Stuivenberg en Dam.

Het park is in de eerste plaats een 'tuin voor de buurt en een park voor de stad'.

Het bovenlokale karakter van het voormalige spoorwegemplacement, nu ingevuld als park wordt versterkt met enkele aantrekkingspolen in het park zoals de bmx- en skatebowl, de watertuin, de shelter en de grote loods. De bestaande spoorweggebouwen blijven behouden. Ze herinneren aan de historie van de site en geven het park ook een kader voor socio-culturele activiteiten.

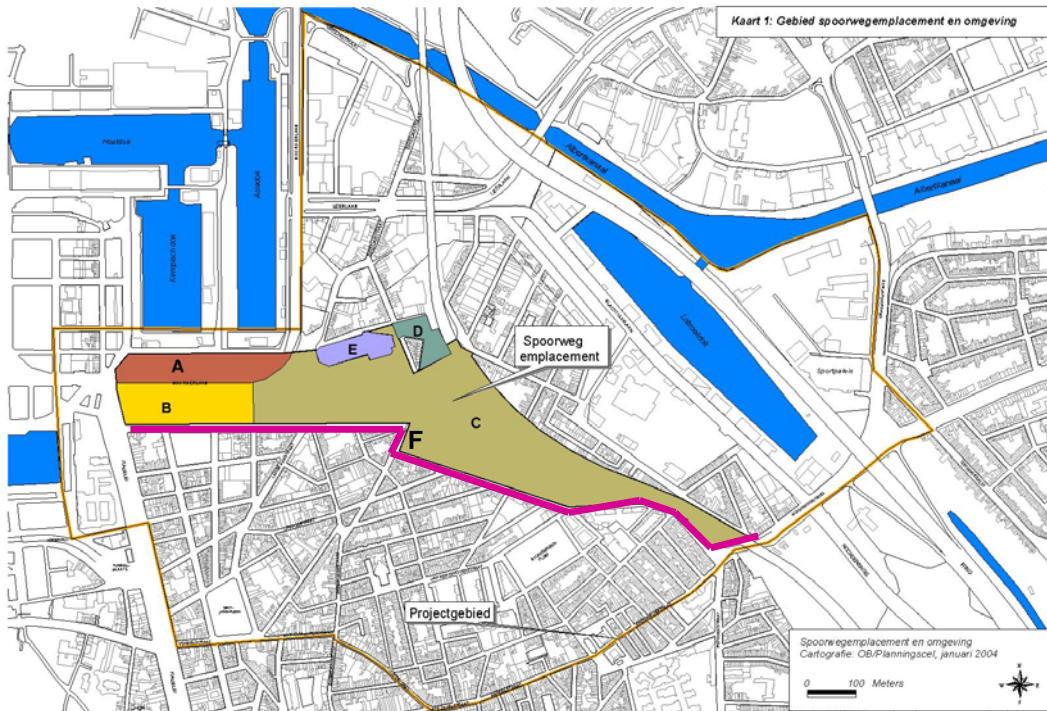
Het aantrekken van een bovenlokaal bezoekerspubliek is een uitdrukkelijke ambitie die echter lokaal gebruik niet in de weg mag staan of verdrukken.

Het parkontwerp vertrekt van het herstellen van oude, verbroken verbindingen tussen Stuivenberg, Seefhoek en Dam. Het park en de fiets- en wandelpaden van oost naar west en van noord naar zuid, brengen deze wijken weer op loopafstand van elkaar. Om deze reden wordt ook de tunnel onder de spoorwegberm, ter hoogte van de Demerstraat, gebouwd. Het brede wandel- en fietspad tussen het Schijnpoort en de Noorderplaats moet in de toekomst de verbinding naar het water leggen, naar het Eilandje en de Schelde. Dit padennetwerk geeft een veilige, vlotte en ononderbroken verbinding voor zacht wegverkeer over bijna de volledige noordelijke breedte van de stad voor zowel functioneel als recreatief gebruik. Met de bouw van de Parkbrug is er geen kruising met autoverkeer nodig.

Het park is uiteraard ook een plek voor rust en verblijf, waar rustig zitten en spelen prettig zijn. In die optiek passen zowel speeltuinen, sportinfrastructuur, alsook de keuze voor horeca in het park.

Park Spoor Noord werd ontworpen als een duurzaam park en streeft een duurzaam beheer na.

Projectgebied Spoor Noord

Kaart: een overzicht van het park en zijn omgeving

In de onmiddellijke omgeving van het park bevindt zich het Damplein (zone D). Dit is de hoeksteen van het park. Het plein is volgens dezelfde ontwerpkeuzes aangelegd als het park en leent zich als ontmoetingsplek op buurtniveau. Het is niet ondenkbaar dat het ook door toekomstige parkgebruikers als 'hoek van het park' met lokale horeca en extra handelszaken wordt gebruikt en geapprecieerd.

De kop van Spoor Noord (delen A en B) wordt commercieel ontwikkeld.

Zone B zal grotendeels ontwikkeld worden door Artesis Hogeschool Antwerpen aangevuld met kantoor- en woonfuncties. Er is een engagement om dit stapvoets te doen met een zo afgewerkt mogelijke aansluiting naar het park toe tijdens de verschillende ontwikkelingsfasen. Langsheen de scholencampus zal het fietspad verder lopen tot aan de Leien. Het park zal hier in een hellend vlak doorlopen tot aan de parkbrug die letterlijk de brug zal slaan naar het Eilandje.

Voor perceel A wordt de mogelijkheid onderzocht voor de bouw van een nieuw centrumziekenhuis in het concept van een gezondheidsboulevard.

Zone E maakt deel uit van het RUP Dam West en wordt in dit RUP herbestemd als zone voor gemeenschapsvoorzieningen (kinder- en jongerencampus, in combinatie met het opleidingsgebouw) en zone voor woningbouw met een klein aandeel gemengde functies. Het is niet onbelangrijk om mee te geven dat vlak tegenover zone E in de Bredastraat een centrale stelplaats voor Stads- en buurtonderhoud/groen wordt gebouwd voor een efficiënte bediening van het nieuwe park en de omgeving van Antwerpen Noord.

Zone F/Schijnpoort. In het kader van het parkproject worden het openbaar domein in zone F en in het verlengde hiervan de zone rond het Schijnpoort gefaseerd heraangelegd.

De precieze invulling en timing van deze verschillende ontwikkelingen zijn mede afhankelijk van een beslissing inzake de afbraak van de Hardenvoortbrug, die momenteel over het park loopt. Zolang daarover geen beslissing is genomen, wordt er uitgegaan van het behoud van de brug. Voor het park en zijn verbindingen met het water en de woonwijken in de omgeving is dit het meest wenselijke scenario.

2 EEN TERUGBLIK OP 2008 EN EEN BLIK VOORUIT OP 2009

2.1 Wat was succesvol en wat werd bijgestuurd?

Het park is bezocht door buurtbewoners en mensen van verderaf die een kijkje kwamen nemen aan de skate- en bmx-bowl, mensen die met hun voeten in de fontein kwamen zitten, mensen die in een groen en toch stedelijk kader, een glaasje kwamen drinken in een unieke omgeving.

In zijn geheel was het eerste zomer- en herfstseizoen geslaagd in het opzet om veel en verscheiden mensen naar het park te trekken.

Globaal genomen heeft een intensieve inzet van onderhoud, toezicht en activiteiten ertoe bijgedragen dat overlast in zijn geheel beperkt is gebleven. Na één jaar toegankelijk te zijn voor het publiek, is de graffiti-overlast en sluikestort beperkt. De shelter is (met uitzondering van één beschildering net voor de opening) geen enkele keer beklad met graffiti, er is geen vandalisme gepleegd op de infrastructuur, met uitzondering van enkele kleinere incidenten in de maanden september/oktober. Vanaf het einde van de zomer zijn er regelmatig op enkele wederkerende plekken, spuiten gevonden in het park. Zowel bij de onderhouds ploeg, als bij de spuitenpatrouille van Free Clinic, is dit een bijzonder aandachtspunt.

Trekpleisters in het westelijke deel: de speeltuinen, de watertuin, de zomerbar.

De shelter (SPTM) heeft een zeer centrale ligging in het park tussen twee speeltuinen en de watertuinen. De zomerbar die in een gedeelte van de loods geïnstalleerd was, heeft in 2008 ongetwijfeld bijgedragen tot de algemene levendigheid in het park, tot de aanwezigheid van een divers publiek en indirect tot sociale controle. De uitbater voorzag in toiletten voor alle parkbezoekers en kwam op die manier tegemoet aan de nood aan sanitair. De uitbater speelde eveneens een rol in de programmering van uiteenlopende activiteiten om een divers publiek naar Park Spoor Noord te trekken, dit in samenwerking met de algemene

programmatie voor het park.

Coördinatie van het beheer

Het beheerplan bood de noodzakelijke leidraad voor afspraken met de verschillende stadsdiensten. De coördinatie daarvan stond in voor afstemming tussen de diensten in functie van onderhoud, toezicht, programmatie en communicatie voor het park. Daarnaast konden, vanuit de coördinatie, minder reguliere zaken opgenomen worden en werden een aantal meldingen, met betrekking tot de skate- en bmx bowl, gemotoriseerd verkeer in het park (inclusief ijskarren) opgevolgd.

Tijdens de zomerperiode werd vooral signalisatie op vele vlakken bijgestuurd (aan de speeltuigen, parkreglement), werd de overdracht van de speeltuigen en watertuinen verder voorbereid en uitgewerkt.

Activiteiten in het park

In eerste instantie werden activiteiten van derden aangetrokken en ondersteund, onder meer muziek en films van de zomerbar. Het voornaamste evenement, dat mede ondersteund werd, was 'back to old school', een skate-evenement voor jong en oud. De middelen om activiteiten in het park te organiseren waren beperkt.

Elk gepland evenement bracht nieuwe vragen en leerpunten met zich mee aangaande te volgen procedures, noodzakelijke voorzieningen met betrekking tot signalisatie, opkuis, materiaal leveren, gemotoriseerd verkeer in het park.

Het offerfeest heeft voor het eerst plaatsgevonden in het park en is goed en sereen verlopen. Er is geen noemenswaardig sluikestort vastgesteld.

Preventie en verwijdering graffiti

De inzet van BIT (Bijzonder Interventie Team), ten aanzien van het verwijderen van graffiti op kleinere infrastructuur zoals vuilnisbakken, lantaarnpalen, kastjes nutsvoorzieningen, is tot nu toe zeer efficiënt gebleken. Er werd snel gereageerd op oproepen en de snelle verwijdering was daarmee een feit. Uiteindelijk werden de betonnen inkompartijen, banken, randen NIET preventief behandeld wegens te omvangrijke oppervlakte én een redelijk goede verwijderingsgraad met bestaande middelen. De omvang van graffiti-tags en handtekeningen op beton bleef eerder beperkt, waarbij al bij al ook de moeilijkheid om deze snel en grondig te verwijderen van grotere betonpartijen, gezien de poreuze aard van het materiaal beperkt bleef.

Voor 2009 en 2010 zijn de gebouwen beschermd, maar na afloop van de onderhoudsovereenkomst voor SPTM zal daarvoor tegen 2011 een nieuwe voorziening moeten gemaakt worden. De bescherming op SPTM heeft zijn nut al bewezen. Vlak na oplevering van het gebouw (en net voor het openingsfeest van 2008) werd er één grote graffiti-boodschap aangebracht die eveneens onmiddellijk verwijderd werd. Sindsdien is er noch binnen, noch buiten nog graffiti aangebracht.

De skate- en bmx bowl vrijhouden van graffiti is niet gelukt. Niettemin is de aanwezigheid van graffiti op andere parkdelen erg beperkt gebleven. Het beleid van een gedoogzone onder de brug van de Noorderlaan blijft voorlopig aangehouden, de praktijk geeft aan dat deze regelmatig gebruikt en overschilderd wordt. Het blijft ook een plek waar de jeugd dienst gebruik van kan maken voor graffiti projecten.

Skate- en bmx bowl

Dagelijks onderhoud, dat wil zeggen dagelijks vegen in en rondom de bowl is het minimum dat nodig is om van de bowl een veilige speelomgeving te maken. De bowl ligt naast een grote open vlakte waar de wind regelmatig zwerfvuil, zand, bladeren, ... in de bowl waaien. Het eerste jaar stond dagelijks vegen niet op punt. Skaters zelf zijn vragende partij voor

borstels ter plaatse.

Sociaal beheer: activiteiten aantrekken en de buurt erbij betrekken.

Om de nieuwe mogelijkheden die het park biedt ten volle te benutten, is de functie van een programmator onontbeerlijk geweest. Aangezien het gaat over een nieuw stuk openbaar domein, duiken er heel wat vragen op over hoe dit mag en kan gebruikt worden en welke procedures daarbij gevolgd moeten worden. Geleidelijk aan worden deze beantwoord. Activiteiten die plaatsvonden vanuit verenigingen uit de buurt waren eerder beperkt.

2.2 Welke zijn de uitdagingen voor 2009?

- Een groter oppervlak

Dat het te onderhouden terrein van ongeveer 8 naar 18 hectaren gaat, is een grote uitdaging naar optimaal onderhoud toe. Er zijn meer hoekjes, kantjes, infrastructuur die er permanent pico bello moeten uitzien.

- De werf als indicatie

Als de werfzone van het oostelijke gedeelte een indicatie kan zijn, staat de stad hier ook voor de uitdaging om niet alleen voldoende onderhoud, maar ook voldoende toezicht te voorzien. Op dit werfgedeelte werd meer vandalisme, graffiti en overlast aan zwerfvuil en hondenpoep vastgesteld dan op het werfgedeelte van de westelijke kant tijdens dezelfde fase vorig jaar.

- Twee unieke watertuinen

In 2008 werd de eerste watertuin met wandelfontein in gebruik genomen. Deze zomer volgt de grote watertuin. Hoewel het onderhoud nog voor twee seizoenen vastligt, is het een hele uitdaging om het onderhoud van de technische ruimte af te stemmen en over te dragen aan de stad, aangezien het om een nieuw, bijzonder stuk infrastructuur gaat.

Een eerste seizoen, waarin de beide watertuinen werken, is opnieuw een stap in het proces van overdracht van de aanleg naar het reguliere onderhoud.

- Watertorens en parkdeel Schijnpoort

Voor de aanvang van de werken was dit een plek waar meer dan regelmatig sluikstort werd vastgesteld en waar redelijk wat drugsspuiten werden gevonden. Tijdens de aanleg van het park en de renovatie van de watertorens waren er verschillende gevallen van vandalisme op de werf, inclusief graffiti op de torens tijdens de werken.

Het is echter een meer afgelegen stuk dat vanuit de rest van het park moeilijk bereikbaar is voor zwakke weggebruikers, gezien de smalle doorgang en bovendien staan de watertorens op een druk verkeersknooppunt. De nabijheid van Free Clinic en de impact hiervan naar druggerelateerde overlast in het park is nog een onbekende factor.

De gerestaureerde watertorens zijn hoe dan ook een baken in de omgeving en zullen in combinatie met de heropwaardering van de Schijnpoortbrug een belangrijke bijdrage leveren tot een opwaardering van het openbaar domein. Een bijzondere inzet naar onderhoud en toezicht, onontbeerlijk om de watertorens als trekpleister van monumentale geschiedenis te kunnen blijven promoten.

Idealiter kan er ook een manier gevonden worden om parkbezoekers actief naar hier te trekken met tijdelijke/definitieve activiteiten.

- Een nieuw publiek

Met het in gebruik nemen van het oostelijke parkgedeelte is ook de ontsluiting naar de Seefhoek volledig. Op de hoek van de Meloestraat zie je in de verte het Stuienbergplein liggen. De nabijheid van het park aan een hele nieuwe hoek zal ongetwijfeld een nieuw publiek aantrekken. Gezien de druk op het Stuienbergplein in de zomerperiode valt het te verwachten dat een deel van de mensen, die daar gebruik maken van de openbare ruimte, nu zullen afzakken naar het park.

- Sporten in het park

Voor het sportgedeelte geldt wat vorig jaar de vraag was voor het hele westelijke deel: hoe zullen de sportvelden gebruikt worden? Wie zal er gebruik van maken en op welke manier?

Het beschikbaar zijn van buitenspeelvelden is een nieuw potentieel voor de buurt alsook voor buurtsport dat hopelijk ook ruimschoots zal aangewend worden.

In juli en augustus wordt door buurtsport een kleine uitleendienst opgezet waar bezoekers alle dagen klein sport- en spelmateriaal kunnen ontlenen. Als dit proefproject goed loopt kan dat in de toekomst uitgebreid worden.

- Spelen in het park

De werking van verenigingen, die zich richten tot kinderen en jongeren in Antwerpen Noord, hebben tijdens de vakantieperiodes hun weg naar het park zelf gevonden. De aanwezigheid van een aanbod naar kinderen en jongeren uit de buurt blijft erg belangrijk, gezien de beperkte vakantiemogelijkheden van die doelgroep. Hopelijk kan een aanbod van activiteiten ook een tegengewicht vormen voor verveling en daaruit voortvloeiend pestgedrag van

jongeren.

- Eten en drinken in het park

Zolang er geen definitieve horeca-invulling is in het park (private panden Hardenvoort en toekomstige concessie voorzien aan WDT), is het wenselijk om voor de parkbezoekers een horeca-aanbod in het park aan te trekken. In 2009 wordt opnieuw gekozen voor een zomerbar in de shelter met een kleine kaart en uitgebreide zitgelegenheid. Indien een geschikte kandidaat wordt gevonden, wordt een kleine snack bar aangetrokken in de oostkant van het park.

Tegen 2010 wordt het beleid ten aanzien van de standplaats van ijskarren in Antwerpse parken herzien, ook Park Spoor Noord moet daarbij opgenomen worden in het vraagstuk van wat wenselijk is aan eventuele vaste standplaatsen.

- Sorteersstraatje

Het sorteersstraatje ter hoogte van de Lange Dijkstraat blijft voorlopig onderbenut. De ligging van het sorteersstraatje (aan de rand van de wijk eerder dan er middenin) én de beperkte oplaadmogelijkheid van de elektronische pasjes (wat in de toekomst uitgebreid zal worden) zijn hier mede oorzaak van. Daarnaast is het duidelijk dat een mentaliteitsverandering zich niet op korte tijd voltrekt. Sluikstort ter hoogte van het sorteersstraatje is beperkt wat pleit voor de open opstelling ervan.

- Actief programmeren

Voor de opening van het eerste parkdeel in 2008 én de opening van het tweede parkdeel in 2009 worden heel wat evenementen aangetrokken. Er werd vooral receptief geprogrammeerd. De uitdaging voor 2010 en verder is om ook meer actief te programmeren. Op die manier kan het park nog meer een forum worden waar ook buurtverenigingen ondersteuning kunnen krijgen om iets te organiseren. Zij hebben meestal meer ondersteuning nodig op vlak van aanvragen, inwinnen van adviezen en logistiek dus daar kan pas meer op ingezet worden op de moment dat er ook vanuit de programmatie voor Spoor Noord meer middelen zijn.

- Evalueren ontwerp

Nu het park in gebruik is genomen worden de voor-en nadelen van bepaalde ontwerpkeuzes meer zichtbaar. De keuze van kiezels rondom boomspiegels bijvoorbeeld is heel arbeidsintensief, het ontbreken van rugleuningen wordt als een tekort ervaren door senioren. De uitdaging is om voor verbeterpunten van het ontwerp in het park een antwoord te zoeken én om de ervaringen te .

3 BEHEER PARK SPOOR NOORD 2009

De uitgangspunten voor het beheer van het volledige park blijven dezelfde als in 2008:

- Hoge reactiesnelheid bij onderhoud, opkuis en reparatie
- Nultolerantie ten aanzien van overlastgedrag en crimineel gedrag
- Toe-eigening van, respect voor en ontmoeting in het park stimuleren via een bijzonder programma voor Spoor Noord gericht op activiteiten en buurtbetrokkenheid
- Centrale coördinatie van het parkbeheer en samenwerking tussen bedrijven
- Beheer evolueert mee met gebruik van het park

3.1 Onderhoud, opkuis en reparatie (OOR-principes)

OOR				
O1	Groenonderhoud		Snoeien, maaien en groenonderhoud en bomenbeheer tot en met mei 2010 voor westelijk deel en tot en met dec 2011 voor oostelijk deel park.	DCA, SB/GB
O2	Algemeen parkonderhoud	dagelijks	dagelijks algemeen parkonderhoud (dwz zwervuil, parkvuilbakken, paden, maaien, vegen kiosken ..) . Schijnpoort-halenstraat - watertorens wordt opgenomen door SR/midden. Vegen van het fietspad onder de brugoppervlakten wordt opgenomen door SR/veegdienst mid	SB/GB en SR
O3	Algemeen parkonderhoud	weekend	Algemeen parkonderhoud tijdens het weekend omvat zwervuil, ledigen parkvuilbakken, vegen in de skatebowl, vegen oppervlak watertuinen, opkuis kiosken.	SR/BIT
O4	Ledigen papiermanden	dagelijks	vaste onderhoudsploeg ledigt papiermanden op weekdagen. Stadsreiniging ledigt alle vuilnisbakken die langsheen de wandelboulevard staan.	SB/GB en SR
O5	Vegen BMX bowl	dagelijks	Vegen verharding rondom bmx-bowl inclusief in bowl zelf	SR/BIT
O6	Onderhoud en reparatie hardware	op afroep	Omvat onderhoud van palen, ijzeren kiosken, fietsenstallingen, communicatiepanelen.	SW/OD
O7	Reparatie banken	op afroep	Team parkmeubilair	SB/GB
O8	Reparatie verlichting	op afroep	In geval van kapotte lampen.	eandis
O9	Onderhoud watertuin		Zowel onderhoud onder als boven het maaiveld, zijn ten laste van de aannemer. Boven maaiveld : PO vanaf juni 08. Onder maaiveld : sportdienst vanaf 2010, vroeger of aanvullend indien het onderhoudscontract niet volstaat.. Stadsreiniging zet dagelijks veeg	DCA/PO/CS en SR/BIT
O10	Onderhoud waterkwaliteit drinkwaterfontein		Onderhoudscontract voor drinkwaterfonteinen. Voorlopig afgesloten door AG Stadsplanning, over te nemen door de stad.	AWW
O11	Graffitiverwijdering	op afroep	Banken, shelter en koker Damplein.	SB/SR/BIT én APP (externe)
O12	Controle speeltuigen	maandelijks	Er is een maandelijkse én één jaarlijkse structurele controle van alle speeltuigen in het park	SW/speelcel

O13	Onderhoud gebouw SPTM	dagelijks	Afsluiten gebeurt tijdens zomermaanden door uitbater horecazaak. Onderhoud gebouw verder afstemmen met PO. Wekelijks vegen door BIT	PO en BIT
O14	sluikstort	dagelijks	In het park : vaste parkploeg. Aan het sorteestraatje : Stadsreiniging	
O15	sorteerstraatje		Lediging	SB/SR
O16	Hondenloopzones		Eris een hondenloopzone aangelegd op een perceel aanpalend aan het park. Deze wordt mee onderhouden door SB/GV. Evenals de hondenloopzone in de oostelijke parkzone.	SB/GV
O17	Onderhoud sportvelden		Tot 2011 is het onderhoud en bijzaaien van de sportvelden , opdracht van de aannemer. In eerste instantie, geen lijnen voorzien.	SB/GV
O18	Overlast duiven		Vegen vloer shelter en paden	SR/BIT
O19	Overlast drugspuiten	wekelijks	sputenpatrouille neemt Park Spoor Noord en gekende moeilijke plekken mee op in ronde .	SB/GB en Free Clinic
O20	Onderhoud vast sportmateriaal	op afroep	Onderhoud en reparatie van vast sportmateriaal (basket ringen, goals, ping pong tafels) .	SW/speelcel
O21	Onderhoud watertorens		Graffiticoating	PO

O1 groenonderhoud.

In 2009 is het groenonderhoud nog de volle verantwoordelijkheid van de aannemer. Dit wil zeggen zowel voor het westen, het oosten, als de Schijnpoortkant van het park. Voor sommige taken wordt beroep gedaan op aanvulling door Groenvoorzieningen. Na oplevering en onderhoud van de aannemer zal SB/GB het onderhoud opnemen volgens het groenbeheerplan dat wordt opgemaakt tegen 2010 door groenvoorzieningen.

Voor het westelijke gedeelte is de aannemer verantwoordelijk tot in mei 2010, voor het oostelijke gedeelte is dat 2011.

Groenvoorzieningen onderhoudt mee de groenpercelen langsheen Hardenvoort en de Ellermanstraat, evenals de hondenloopzone die daarop gevestigd is. Deze percelen maken geen deel uit van het onderhoudscontract van de aannemer.

O2 Dagelijks Algemeen parkonderhoud (op weekdagen).

De twee mensen die sinds begin mei 2008 bij de onderhoudsploegen van 2060 werden toegevoegd met een specifieke inzet naar het onderhoud van het park toe, worden in 2009 vanaf begin mei versterkt.

- maaien van het gras (eerder genoemde percelen langsheen het park én parkgedeelten na beëindiging onderhoudscontract)
- snoeien van de bomen
- onderhouden van de paden (dolomietpaden afzonderlijk mee op te nemen in het toekomstige groenbeheerplan)
- verwijderen van zwerfvuil in het park (inclusief in de shelter)
- ledigen parkvuilbakken
- bieden van ondersteuning voor taken die het beeld van het park bepalen (zoals bijvoorbeeld het melden van graffiti, overlast aan kiosken, en andere)
- met GAS-bevoegdheid bijdragen tot sociale controle op overlast
- opkuis in en rond kiosken (praktijk geeft glasscherven aan als voornaamste bron van overlast).

O3 Algemeen parkonderhoud en ledigen vuilbakken op weekend- en feestdagen gebeurt door het bijzonder interventieteam.

- Verwijderen zwerfvuil in het park
- Ledigen parkvuilbakken (voornamelijk langsheen wandelboulevard en speelplekken)
- Vegen IN en ROND skate- en bmxbowl op weekenddagen
- Vegen oppervlak watertuinen (specifiek naar glasscherven toe)
- Opkuis in en rond kiosken

O4 Ledigen parkvuilbakken

Vaste onderhoudsploeg ledigt alle vuilbakken op wekdagen. Stadsreiniging ledigt alle vuilnisbakken die langsheen de wandelboulevard staan.

O5 Skate- en bmxbowl

Dagelijks vegen verhardingen rondom skate- en bmxbowl én vegen IN de bowl zelf.

O6 Onderhoud en reparatie hardware

Dit omvat het onderhoud van palen, ijzeren kiosken, fietsenstallingen, communicatiepanelen.

De hardware moet zich in optimale staat bevinden en in geval van vandalisme, schade door storm en slijtage moet de infrastructuur snel hersteld of vervangen worden.

O7 Parkmeubilair wordt onderhouden door een daartoe opgericht team van Stads- en buurtonderhoud.

O8 Reparatie van de verlichting gebeurt op afroep door Eandis.

O9 Watertuinen

Het fonteinonderhoud, dit wil zeggen reinigen van het bovenvlak, onderhouden van het bovenvlak, putjes, roosters en spuitkoppen, wordt opgenomen door de fonteinploeg van PO.

Het onderhoud van de technische ruimte is nog voorzien in een onderhoudscontract met Aquafontal en wordt aangevuld door Cultuur en Sport/Sport en Recreatie als dat ontoereikend is.

De zomer 2009 zal het eerste seizoen zijn dat beide watertuinen permanent samen in werking zijn wat opnieuw een proefperiode betekent waarin CS/SR mee kan opvolgen welk het verbruik is van water, elektriciteit en onderhoudsproducten, evenals werkuren.

Mits een nog te plaatsen sturingssysteem kan dit in de toekomst van op afstand gemonitord worden door CS/SR. Vanaf juni 2010 wordt het onderhoud van de technische ruimte overgenomen door de sportdienst, inclusief de daartoe benodigde onderhoudsproducten.

Tijdens het eerste werkingsseizoen van beide fontein, kan nog bekeken worden om het onderhoud in te toekomst ook te voorzien in een onderhoudscontract.

Het bovenoppervlak van de watertuinen moet tijdens het hoogseizoen dagelijks geveegd worden. De praktijk geeft aan dat hier vaak glasscherven liggen. Dit wordt dagelijks door het BIT opgenomen.

O10 Onderhoud kwaliteit drinkwaterfonteinen en waterkwaliteit speeltuigen

Het afgesloten onderhoudscontract staat garant voor het jaarlijks opstarten en afsluiten van de verschillende drinkwaterfonteinen en 19 jaarlijkse nazichten daartussen. (4 keer een maandelijks nazicht in het laagseizoen (april, mei, september en oktober), extra wekelijks tijdens schoolvakanties in het laagseizoen én een wekelijks nazicht tijdens de maanden juni, juli en augustus.

Defecten worden hersteld door AWW tegen kostprijs. Er worden zes fonteinen in gebruik genomen.

Het onderhoudscontract dat ondertekend is door AG Stadsplanning moet overgedragen worden aan de stad Antwerpen als onderdeel van globale contracten die door de stad worden afgesloten voor alle drinkwaterfontein die door AWW onderhouden dienen te worden.

De waterkwaliteit van het water dat uit de pompen van de speeltuigen vloeit, is gekeurd door AWW.

011 Graffitiverwijdering

De tunnelkoker op het Damplein is beschermd met een anti-graffitilaag en wordt onderhouden door een extern bedrijf (APP) tot en met 2011.

Voor kleine graffiti meldingen op communicatiepanelen, vuilnisbakken wordt het bijzonder interventieteam (BIT) ingeschakeld. Evenals voor grotere graffiti op betonnen ondergrond zal in de toekomst beroep worden gedaan op het interventieteam met de nieuwe machines die daarvoor bestemd zijn.

SPTM is behandeld met een coating en daarvoor loopt een onderhoudscontract tot en met 2010. Ook de watertorens zullen voorzien worden van een beschermlaag.

012 Controle speeltuigen

Over het hele park zijn over zeven kleine speelplekken metalen speeltoestellen opgesteld voor kleine kinderen (tussen 0 en 5 jaar). De grote zandspeeltuin bevat meer avontuurlijk speellandschap voor oudere kinderen van 6 tot 16 jaar. Langs het wandelpad geven verschillende houten speeltoestellen speelaanleidingen voor wie onderweg is in het park.

De speeltuigen worden maandelijks gecontroleerd, aangevuld met een jaarlijkse structurele controle naar speelveiligheid toe, conform de stedelijke norm.

013 Onderhoud gebouw SPTM

De vloer van de shelter wordt tijdens de zomermaanden tweewekelijks gekuist. Dit is voorzien door Stadsreiniging.

Het algemene onderhoud omvat voornamelijk reinigen van putjes, rails en verrijden van de karretjes. Vier keer per jaar (een opkuis na het offerfeest NIET meegerekend) moeten de putjes én rails in de shelter gereinigd worden. Patrimoniumonderhoud kan dit opnemen, op afroep, in het kader van het algemene onderhoud van het gebouw.

Om de verrijdbare karretjes van de shelter in goede staat te houden, moeten zij om de drie weken opgeladen en verplaatst worden. De frequentie is indicatief en kan variëren al naargelang er in de tussenliggende periode veel of weinig mee is gereden. Dit kan voorzien worden vanuit de parkcoördinatie/programmatie.

De buiten- én binnenmuren zijn tot op een hoogte van drie meter behandeld met een coating annex onderhoudscontract tot en met 2011.

Het dagelijks openen en sluiten van de shelter om te voorkomen dat het een hangplek wordt voor ongewenste nachtelijke activiteiten of een trekpleister voor vandalisme en/of graffiti gebeurt tijdens het recreatieseizoen door de horeca-uitbater. De ervaring om dit tijdens de winterperiode met vrijwilligers te doen is gemengd verlopen, een alternatief zou beter zijn. Er wordt onderzocht of dit deel kan uitmaken van de toekomstige invulling van sleutel dragers waarvoor een proefproject loopt bij de ontmoetingscentra of bij de brandweer.

Patrimonium onderhoud is aangesteld als gebouwbeheerder en kan dit enkel voltrekken mits de nodige bijkomende middelen. Er wordt verder onderzocht of het opportuun zou zijn om het onderhoud (naar analogie met gebruik) onder te brengen bij Samen Leven of Cultuur en Sport.

014 Sluikstort

Sluikstort in het park wordt meegenomen door de vaste onderhoudsploeg. Ter hoogte van het sorteerstraatje wordt sluitstort ook meegenomen door Stadsreiniging.

015 Sorteersstraatje

Van de 608 gezinnen die gebruik kunnen maken van het sorteersstraatje, zijn er slechts 98 geregistreerd. Daarvan is een minderheid frequente gebruikers van de betalende fracties. Van de gratis fracties is vooral de GFT container in gebruik (gegevens maart 2009).

De opstart van nieuwe sorteersstraatjes elders in de stad zal de mogelijkheid bieden dat er ook kaartjes kunnen opgeladen worden via bankoverschrijving of in kantoren met een loketwerking verspreid over de stad. In combinatie met een aanvullende informatiecampagne wordt verwacht dat er dan meer kaarten, actief, in gebruik genomen zullen worden.

016 Hondenloopzones

Groenvoorzieningen staat in voor het onderhoud van de hondenloopzone in het park en de hondenloopzone op het perceel aanpalend aan het park (Ellermanstraat).

017 Onderhoud sportvelden

Het onderhoud bestaat uit enerzijds maaien, en indien nodig bijzaaien, van de sportvelden, opdracht van de aannemer tot in 2011.

Voor het eerste seizoen worden geen lijnen geschilderd in de vrije trapvelden, indien nodig kan dat later voorzien worden met nodige onderhoudsafspraken hierover.

018 Overlast duiven

De resterende overlast aan duivenuitwerpselen langs de randen van de shelter wordt gereinigd door een BIT-ploeg. In 2008 werd onderzocht of een duiventil kon ingezet worden als middel om overlast te verminderen, maar de noodzakelijke randvoorwaarden waren niet voldaan om dit instrument in het park in te zetten. In de shelter werd duivenwering gehangen en dat wordt ook nog voorzien onder het Viaduct Dam. In afwachting daarvan wordt deze plek gereinigd door het bijzonder interventieteam.

019 Overlast drugspuiten

De spuitenpatrouille van Free Clinic neemt Park Spoor Noord mee op in de wekelijkse rondes van rapen van spuiten.

020 Onderhoud en reparatie vast sportmateriaal

De vaste sportinfrastructuur wordt gecontroleerd en onderhouden door de sportdienst. Het gaat concreet om verwisselbare goals op de voetbalvelden, ping pong tafels en in de toekomst basketringen.

021 Onderhoud watertorens

De gerestaureerde watertorens worden behandeld met een coating en voorzien van een onderhoudscontract om graffiti te verwijderen (in beheer bij Patrimoniumonderhoud).

Aandachtspunten:

In het dagelijkse onderhoud zijn er - naast het maaien van de graspercelen die niet onder de werken van de aannemer vallen en dagelijks ruimen van zwerfvuil - **verschillende plekken in het park die bijzondere aandacht behoeven.**

Zowel de skate- en bmx-bowl, als de kiosken, als het verharde oppervlak van de watertuinen, zijn plekken waar zich de afgelopen maanden redelijk wat vuil en vooral kleine glasscherven hebben verzameld. Ook de zitbanken langs de sportvelden (eveneens van beton)

geven nu tijdens de werffase reeds aan gevoelig te zijn aan glasscherven. Het is dan ook belangrijk om hier de noodzakelijke tijdsinzet voor te voorzien aangezien het gaat om relatief veel en grote parkdelen.

Tijdens de weekends, vakantie en feestdagen is een permanente personeelsinzet onontbeerlijk om niet enkel parkvuilbakken te ledigen, maar ook zwerfvuil te ruimen, in te staan voor een propere skate- en bmx bowl, propere kiosken en veilige vlakken van de watertuinen.

Wat de **watertuinen** betreft wordt nog verder onderzocht welke maatregelen kunnen getroffen worden om het **oppervlak minder glad** te maken zonder dat er bijkomende plasvorming ontstaat die algenvorming met zich kan meebrengen.

3.2 Toezicht

De afgelopen maanden hebben zeer duidelijk in beeld gebracht welke overlast het grootste is in het park. Ondanks de aanleg van een tijdelijke hondenloopzone is de grootste bron van overlast hondenpoep en loslopende honden. Uit de reacties van buurtbewoners zonder hond en buurtbewoners met hond is duidelijk dat toezicht bijdraagt tot een vermindering van deze overlast. Hopelijk brengt sociale controle hiervoor ook soelaas tijdens de lente- en zomerperiode.

Sluikstort is op een beperkt aantal uitzonderingen na géén probleem geweest in het park. De enkele gevallen waarbij er ter hoogte van het sorteerstraatje zaken bleven staan, werden ze ook snel verwijderd. Naarmate het park meer en meer in gebruik wordt genomen, intussen een klein jaar worden er iets meer achtergelaten zakken en vuilniszakken geregistreerd maar deze worden snel verwijderd met een globaal proper aanzicht als gevolg en de toename is niet alarmerend.

Zwerfvuil is een dagelijkse plaag die tijdens het hoogseizoen voor een enorme afvalberg zorgt. Niet te onderschatten naar onderhoud toe.

Claimgedrag van bepaalde groepen parkbezoekers die andere bezoekers lastig vallen, kan bijdragen tot een mogelijk onveilig gevoel. Van claimgedrag zijn tot nu toe geen meldingen, wel van pestgedrag door jongeren ten aanzien van sommige parkbezoekers (lopers).

Zero tolerantie ten aanzien van overlastgedrag en crimineel gedrag blijven essentieel ten aanzien van alle parkbezoekers.

De verhuis van Free Clinic die gepland is voor september, kan mogelijks bijkomende overlast met zich meebrengen. Rondhangende druggebruikers dragen bij tot een onveiligheidsgevoel en mogelijke overlast van rondslingerende spuiten.

In 2008 en de maanden van 2009 die reeds achter de rug zijn, worden wekelijks drugsspuiten gevonden in het park. Momenteel gaat het om zeer beperkte aantallen op steeds dezelfde plaatsen waardoor het tot nu toe beheersbaar is om deze te verwijderen.

Een bijkomend probleem waar het park nu meer op stuit dan in 2008 is de hardnekkige aanwezigheid van ijskarren IN het park. Gemotoriseerd verkeer is niet toegestaan in parken, de regels van ambulante handel reguleren verkoop op de openbare weg, er is geen vaste standplaats in het park. Ijskarren moeten zich met andere woorden houden aan de regels en dat vergt ook het nodige toezicht om hen daarop aan te spreken.

Toezicht				
T1	Politietoezicht	dagelijks	Week-en weekend inzet van wijkpolitie, ORIDA/fietspatrouilles/	politie
T2	Buurttoezicht	dagelijks	Vier ploegen per dag (elk minimaal 1u aanwezig) op alle weekdays	SL
T3	Toezicht handhaving	op afroep	Overlastacties (sluikstort, hondenpoep ...)	SL
T4	Vast cameratoezicht	permanent	vijf vaste camera's (bmx-bowl en ingang Lange Dijkstraat, Viaduct Dam, Trapstraat én Viséstraat)	SL

T1 Lokale politie

Het wijkteam van de politie heeft in het wijkactieplan voorzien om minstens drie dagen per week, drie volle uren in en rondom het park door te brengen, te voet of met de fiets. Het wijkteam focust zich vooral op overlastgedrag, veiligheid en hygiëne. De steeds weerkerende problemen zoals hangjongeren, vandalisme, graffiti, overlast door dieren, drugs en druggerelateerde criminaliteit worden aangepakt. 1/3 van de capaciteit wordt gebruikt voor weekend en/of nachtpatrouilles.

T2 Buurttoezicht

Buurttoezicht zal de hele zomerperiode op weekdays, tijdens de weekends en indien specifiek gevraagd wordt tijdens evenementen het hele park bewandelen.

T3 Toezicht handhaving

Tussen mei en oktober worden wekelijks vier toezichtsblokken voorzien week- en weekenddagen en gespreid over ochtend- en avondlijke acties.

T4 Camera's

Het is niet mogelijk geweest om aan de hand van camerabeelden werkbare beelden te hebben om overtreders te herkennen. Zeker niet 's avonds. Cameratoezicht is vooral zinvol in combinatie met de meldkamer van de politie die politiepatrouilles kan aansturen in het geval er verdachte zaken worden opgemerkt in het park.

Aandachtspunten:

Voldoende toezicht en eenzelfde aanpak door de verschillende actoren zijn noodzakelijk. Voldoende toezicht over het héle park met bijzondere aandacht voor de weekends én tussen 18.00 en 21.00. Dat zijn de uren waarop vorig jaar de meeste meldingen van pestgedrag zijn geweest.

In het bijzonder in de buurt van de kiosken, plekken waar men zich makkelijk verschuilt en waar in 2008 ook enkele meldingen waren van onregelmatig gedrag en pestgedrag (gooien met stenen, ...).

In de oostkant van het park is geen sanitair voorzien. Parkbezoekers moeten tot aan de shelter wandelen waar beperkt sanitair is voorzien. Toezicht op wildplassen zal ook noodzakelijk zijn aangezien de SPTM al op een redelijke afstand ligt van het parkdeel aan de Halenstraat bijvoorbeeld.

3.3 Programma Spoor Noord (sociaal beheer)

3.3.1 Waarom kiezen voor een programma?

Gelegen in een omgeving waar 35.000 inwoners leven op 324 hectare, ligt Park Spoor Noord in het meest dichtbevolkte stadsdeel van Antwerpen. Slechts één op 8 inwoners heeft een tuin, terras of koer. Openbaar domein wordt er bijgevolg heel intens gebruikt en dat alleen al zet het samenleven onder druk. Grote families in kleine woningen vragen meer straatgebruik.

In 2008 werd het westelijke deel van het park in gebruik genomen en kreeg de buurt een eerste deel van de open tuin voor de buurt. De eerste maanden van het nieuwe park hebben ook de functie van park voor de stad bevestigd. De groene aantrekkingspool kan al rekenen op heel wat bezoekers van verder uit de stad, mede dankzij de aantrekkelijke watertuin, zomerbar en speeltuinen!

Een evenwicht creëren tussen buurtgebruik en stadsgebruik van het park blijft een uitdaging omdat het als tuin voor de buurt en park voor de stad heel expliciet als doel heeft om beide bezoekers aan te trekken zonder dat een van beiden daarin te sterk domineert. Idealiter is het gebruik zo gevarieerd dat de identiteit van het park voortdurend evolueert en door niemand gedomineerd wordt.

Nieuw' is geen garantie voor respect. Hoe creëer je respect voor de hardware van het park, als enige duurzame oplossing tegen misbruik? Ertoe bijdragen dat parkbezoekers zich het park toe-eigenen, zich er betrokken bij voelen moet ertoe bijdragen dat mensen er zorg voor dragen.

Volgens BIM (Brussels Instituut Milieubeheer) is het voorzien van 'sociale infrastructuur' de meest duurzame manier is om de 'harde infrastructuur' te doen renderen en de kosten van onderhoud te doen dalen. Dus: van zodra dat er in het park ook een centrale plek wordt voor georganiseerde actie, stijgt het respect voor de hardware en zal oneigenlijk gebruik, zoals vandalisme, sluikestort of het jennen van parkbezoekers, afnemen.

In 2008 liepen de eerste aanvragen naar evenementen in het park binnen. In eerste instantie hoofdzakelijk kleinere evenementen, buurtpicknicks, picknicks van verenigingen. Activiteiten van bestaande stadsdiensten vonden hun weg naar het park (buitenspeeldag bijvoorbeeld) en er waren vragen van buurtverenigingen naar feesten voor hun gemeenschap (Lusofone gemeenschap). Voor een overzicht van alle activiteiten in 2008, zie bijlage.

In zijn geheel was het aanbod voor de eerste zomer ok, voor grotere zomerevenementen konden de aanvragen niet tijdig verwerkt worden om ze nog in 2008 aan te trekken. De winterperiode bracht andere beperkingen met zich mee, verschillende geplande activiteiten werden afgelast door vrieskou.

Niet alles wat plaats vind en vond in het park behoeft een aanvraag, er zijn heel wat verjaardagsfeestjes doorgedaan langs de kant van de watertuin. En in de shelter in geval van minder goed weer.

Het park is een ontmoetingsplek bij uitstek waar mensen elkaar tegen komen. De infrastructuur van Park Spoor Noord leent zich tot een divers programma van cultuur, evenementen, recreatie en sport. Hoe wordt het park een belangrijke ontmoetingsplek voor vele groepen? Een park moet niks, maar kan wel veel betekenen. Zeker in een bontgekleurd stadsdeel als Antwerpen Noord.

Deze faciliteiten vragen wel enige gecentraliseerde programmatie. In een minimumscenario is dit niets meer dan het beheren van een parkkalender. In een maximaal scenario wordt de parkinfrastructuur optimaal benut voor gediversifieerd gebruik zonder dat groepsactiviteiten elkaar hinderen. En worden er eigen activiteiten opgezet om eventuele leemtes in te vullen.

3.3.2 Wat doet de sociale beheerder?

Inzetten op buurtbetrokkenheid, inzetten op respect voor de hardware, op een gevarieerd aanbod aan activiteiten voor verschillende parkbezoekers veronderstelt een beheersvorm die dat toelaat. In functie van een optimaal gebruik van het park, voorzien we een takenpakket dat we samenvatten als programmator. De keuze die in 2008 werd gemaakt om te investeren in ontmoeting in het park ondersteunen wordt bestendig.

Programma Spoor Noord heeft als doel:

- de parkinfrastructuur (groen en gebouwen) optimaal in te zetten voor een divers gebruik (sport, cultuur, ontspanning, ...), in samenwerking met actoren in deze velden.
- van het park een spil te maken in ontmoeting, samenwerking en netwerking in 2060 Antwerpen Noord, in samenwerking met bewoners, verenigingen, bewonersgroepen, netwerken en diensten actief in de omgeving van het park.
- toe-eigening van en respect voor het park te stimuleren via receptieve en actieve programmatie (evenementen, bijeenkomsten, activiteiten). In deze collectieve momenten het evenwicht bewaren tussen het tuinidee voor de buurt en het parkidee voor de stad.
- Op termijn een nieuwe vorm van medebeheer van het park op te zetten via de uitbouw van een vrijwilligersnetwerk.

Deze doelstellingen werden vanaf mei 2008 gebundeld in een takenpakket van een nieuwe functie, namelijk een netwerker/programmator, ingezet vanuit Sociale Zaken, Samenleven in Diversiteit en ingebed in het ontmoetingscentrum het Oude Badhuis.

Na bijna een jaar werken rond sociaal beheer moeten we vast stellen dat de voornaamste invulling van de sociaal beheerder heeft gelegen op de taken van programmatie. In eerste instantie receptief, in sommige gevallen in samenwerking en dus meer actief. Elke geplande activiteit heeft nieuwe leerpunten met zich meegebracht aangaande wat voor activiteiten wel of niet faciliteren, aangaande de procedure voor aanvragen.

3.3.3 Wat voor programmatie? Wat voor activiteiten?

In het park en de shelter zijn dezelfde type activiteiten welkom, namelijk alles wat voor iedereen toegankelijk is. Voor het bekomen van toestemming om in het park of in de shelter iets te organiseren, gelden wel andere procedures omdat het park de regels van openbaar domein moet volgen en de shelter als gebouw onderhevig is aan de regels die gelden voor evenementen in een gebouw.

De vraag om een groter evenement te organiseren in het park wordt nu aangevraagd via de procedure voor evenementen op het openbaar domein, dit wil zeggen bij Marketing en communicatie die daarvoor de nodige adviezen inwinnen, onder meer bij de programmator die het evenement kan aftoetsten aan de parkkalender, spreiding van andere grootschalige evenementen en spreiding van doelgroepen die men daarmee wil bereiken en uiteraard ook de impact op het groen. Dat betekent concreet dat van mei 2009 tot mei 2011 geen evenementen van meer dan 2000 personen, met uitzondering van het openings- en slotweekend mogen doorgaan.

De shelter is een gebouw waarvoor een andere procedure geldt. Voor evenementen in de shelter moet geen afzonderlijke toelating aangevraagd worden via het college van burgemeester en schepenen. Aanvragen voor evenementen, komen terecht bij de programmator die ze aftoetst aan de kalender en uiteindelijke doel van het evenement. Hij/zij is diegene die een kalender bijhoudt van wanneer er iets plaats vindt in het gebouw én die daarover met de gebruiker de nodige afspraken maakt.

Een huisreglement is in de maak dat alle afspraken schriftelijk vast legt.

Programmatie van activiteiten en buurtbetrokkenheid blijven de noemers van het sociale luik in het park.

Sociaal beheer				
S1	Receptieve programmatie	permanent	Logistieke, financiële en promotionele ondersteuning van partners -lokaal en bovenlokaal, stedelijk en extern.	SL
S2	Samenstelling activiteitenkalender	permanent	Doel van de kalender is vermijden dat teveel activiteiten elkaar en het spontaan gebruik van het park hinderen.	SL
S3	Actieve programmatie	2010	Bijsturen van het receptief aanbod om zoveel mogelijk doelpublieken in het park te bereiken	SL
S4	Netwerken met partners van 2060	permanent	Opzetten netwerk met partners van 2060 met het oog op een continue betrokkenheid en samenwerking rond het lokaal functioneren van het park.	SL
S5	Systeem van medebeheer		Uitwerken systeem van medebeheer, met oog op een betere toe-eigening van het park door de buurt en de stad.	SL
S6	Aanbod activiteiten naar jeugd toe		De jeugddienst, pleinontwikkeling en enkele jeugdverenigingen uit de buurt slagen de handen in elkaar om elke dag in het park een aanbod te voorzien naar kinderen en jongeren toe.	SL/CS en externen
S7	Sportaanbod in het park	permanent	Buurtsport zal zoveel mogelijk vast aanbod toeleiden naar het park. Specifieke openluchtprogramma's zoals 'Start to Run' en Nordic Walking gaan deze zomer in het park door	CS
S8	Uitleendienst sport- en spelmateriaal	juli en augustus	Uitleendienst sport- en spelmateriaal voor parkbezoekers. Alle dagen Jaarlijks tijdelijke slachtvloer in de shelter. Voorbereidingen en organisatie door	Buurtsport
S9	Offerfeest	jaarlijks	SL/levensbeschouwingen.	SL

S1 Receptieve programmatie. De netwerker/programmator heeft als vaste taak partners - lokaal en bovenlokaal, stedelijk en extern - actief te begeleiden in het organiseren van hun activiteit of evenement.

Hij/zij verduidelijkt de te volgen procedures en kan in bepaalde gevallen logistiek, financiële en promotionele ondersteuning bieden. Criteria die voor deze ondersteuning worden gehanteerd zijn de meerwaarde voor de buurt en het gebruik van de beschikbare parkinfrastructuur. Voor het geheel van de taken van de netwerker/programmator wordt voor 2009 een werkingsbudget van 7.500 euro voorzien (waarvan 2.500 euro voor communicatie).

Dat is minder dan in 2008 en impliceert meteen dat het programmatieluik in Park Spoor Noord en de shelter beperkt blijft tot het aantrekken en ondersteunen van activiteiten van anderen.

S2 Samenstelling activiteitenkalender. Het doel van de kalender is vermijden dat teveel activiteiten elkaar en het spontaan gebruik van het park hinderen. Activiteiten die te hinderlijk zijn voor het park of omgeving (met betrekking tot inhoud, draaglast, organisatie of schaal) worden in samenspraak met de parkcoördinatie negatief geadviseerd. Tenslotte is het ook zinvol om activiteiten in het park gebundeld te communiceren, bijvoorbeeld in de Antwerpenaar ('deze zomer in Park Spoor Noord: ...'). Dit jaar worden in het kader van het openingsseizoen van de oostkant, meer evenementen aangetrokken.

Evenementen worden ingevoerd in de stedelijke kalender van bovenlokale activiteiten.

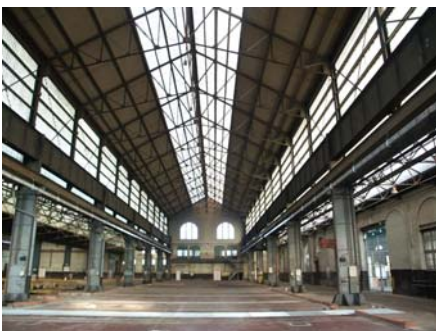
S3 Actieve programmatie. De bijsturing van het aanbod in het park naar verschillende doelgroepen toe door zelf het aanbod van activiteiten in het park te organiseren wordt pas in 2010 opnieuw voorzien mits de nodige middelen daarvoor worden vrij gemaakt. Daar waar de werking van de programmator nu ingebed was in het ontmoetingscentrum Oud Badhuis, wordt onderzocht of het in de toekomst meer aangewezen is om dit in te bedden bij projectwerking dat erop gericht is om verschillende doelgroepen te bereiken en samen te brengen.

S4 Het opzetten van een netwerk met partners van 2060 met het oog op een continue betrokkenheid en samenwerking rond het lokaal functioneren van het park blijft een uitdaging. Ze kreeg tot nu toe hoofdzakelijk vorm door buurtverenigingen te betrekken bij de openingsfeesten. In de toekomst kan dit engagement misschien aangehouden worden door buurtverenigingen een forum te geven voor een jaarlijks buurtfeest bijvoorbeeld.

S5 Het uitwerken van een systeem van medebeheer blijft eveneens een uitdaging in de taak van netwerken : hoe vrijwilligers in te zetten voor het park met het oog op een betere toe-eigening.

S6 Aanbod activiteiten naar jeugd toe. Pleinontwikkeling, Kids Noord en de jeugddienst plannen gezamenlijk elke dag aanwezig te zijn in het park met een aanbod naar kinderen en jongeren toe tijdens de zomermaanden.

S7 Sportaanbod in het park. De beschikbare sportvelden zijn: twee voetbalvelden met goals die desgevallend opgesteld kunnen worden als één groot voetbalveld én drie grasvelden voor diverse (bal)sporten. Daarnaast zijn er nog vijf pingpongtafels in het park. De verharde basketterreinen zijn toegankelijk na oplevering van de grote WDT-loods en de verhuis van de werking van buurtsport naar de grote loods.

Buurtsport motiveert haar zaalwachters om de groepen en individuen die komen sporten in de tijdelijke sporthal naar buiten toe te leiden. Specifieke openluchtprogramma's zoals 'Start to Run' en Nordic Walking gaan deze zomer in het park door.

De sportvelden zijn vrij toegankelijk voor iedereen. Er wordt geen reservatiemogelijkheid voorzien voor verenigingen om iedereen even veel mogelijkheid te laten gebruik te maken van de velden. Er is wel degelijk nood aan sportvelden voor trainingen en wedstrijden in Antwerpen Noord, maar er wordt bekeken of die nood niet kan opgevangen worden met enkele aanpassingen aan All-in.

Een uitzondering wordt gemaakt voor scholen, voornamelijk tijdens de maanden mei en juni om in functie van sportdagen waarbij meerdere klassen tegelijk gebruik willen maken van de velden. Het gebruik van de sportvelden kan dan voorzien worden via de algemene parkkalender. Afhankelijk van de toekomstige aanvragen kan geval per geval en in overleg met buurtsport bekeken worden wat mogelijk is aan operationele ondersteuning.

S8 Uitleendienst

Er wordt gedurende twee maanden een proefproject opgezet om sport- en spelmateriaal uit te lenen aan parkbezoekers. De bedoeling is om gedurende twee maanden, dagelijks klein sport- en spelmateriaal te ontlenen aan individuele parkbezoekers. Als blijkt dat er veel vraag naar is en het systeem operationeel gemaakt kan worden, wordt overwogen om dat op jaarbasis te herhalen met het inschakelen van jobstudenten uit de buurt.

S9 Tijdelijke slachtvloer.

Jaarlijks wordt de shelter omgevormd tot een tijdelijke slachtvloer. Anno 2009 is dat tijdens de winterperiode. Gezien de datum voor het offerfeest jaarlijks wijzigt moet bekeken worden ofdat in de zomer dit een geschikte locatie blijft aangezien er tijdens de voorbereidingen geen algemene toegang is voor het gebouw.

Aandachtspunten:

Het aanbod van sanitair is zeer beperkt voor het dagdagelijks gebruik in het park, in het bijzonder in het oostelijk deel. Tijdens grotere evenementen wordt het tekort nog sterker ervaren en kan dat indien er geen tijdelijke maatregelen worden voorzien door de organisator tot overlast leiden.

Idealiter kan in de toekomst geregeld iets uitgedacht worden om de watertorens in de kijker te zetten en op een actieve manier te betrekken bij de rest van het park. Enkel zo zullen parkbezoekers ook hun weg vinden naar dit puntje en dit historische monument!

De procedure voor het behandelen van aanvragen voor kleinere evenementen (sport, cultureel, vanuit de buurt) staat nog niet helemaal op punt. Het blijft zoeken naar een duidelijke afstemming met het district over hoe de afwikkeling moet gebeuren en het inwinnen van de nodige adviezen voor kleinere evenementen.

3.4 Coördinatie

Coördinatie				
C1	Parkcoördinatie	permanent	Coördinatie van het beheer ; signaal-en brugfunctie in samenwerking met sociaal beheerder. Coördinatie wordt overgedragen aan Samen Leven en SB/Groenvoorzieningen.	AG STAN/SL en GV
C2	Parkoverleg	maandelijks	Toezichtsvergadering Antwerpen Noord	Coörd/SL
C3	Meldingen	permanent	Meldingen van defecten of onregelmatigheden zullen verlopen via infolijn/MC	MC/infolijn
C4	Eigendomsstructuur	éénmalig	Eigendomsoverdracht van NMBS aan stad Antwerpen	AG STAN
C5	Uiteenlopende info	permanent	Coördinatie van beheersvraagstukken die zich gaandeweg aandienen	

C 1 Coördinatie

Twee jaar geleden heeft AG Stadsplanning een coördinator voor park Spoor Noord aangesteld om het in gebruik nemen van dit nieuwe stuk openbaar domein voor te bereiden. Na de fasen van ontwerp en aanleg van het park, maakte de voorbereiding van het beheer van het park deel uit van het natraject.

Voor de opening van het park, heeft de coördinator een beheerplan opgemaakt waarin alle beheertaken worden opgesomd evenals de respectievelijke bedrijven die deze moeten opvolgen. Eens het eerste deel van het park in gebruik was, was een parkcoördinator wenselijk als aanspreekpunt voor alle vragen die niet onmiddellijk een standaard antwoord kennen.

Nu de onderhouds- en toezichtstaken ingebed zijn in de reguliere werking van de stad, loopt de coördinerende rol van AG Stadsplanning aangaande het beheer van Park Spoor Noord ten einde. Niet enkel de operationele afspraken aangaande het beheer van het park maar ook de coördinatie daarvan horen thuis in stedelijke diensten met een kerntaak in het park.

Enkele uitgangspunten bij de overdracht

- Er moet een duidelijke coördinatie voor Park Spoor Noord blijven bestaan.
- De coördinatie wordt over zo weinig mogelijk bedrijven verspreid.
- De medewerkers die een coördinerende taak opnemen, bevinden zich op één locatie.
- De functie van programmator voor Park Spoor Noord blijft afzonderlijk bestaan.

Groenvoorzieningen kan de coördinatie op zich nemen van alle taken gerelateerd aan het onderhoud, opkuis of reparatie (hoofdstuk 1 van het beheerplan). Bij groenvoorzieningen wordt één aanspreekpunt benoemd voor alle vragen die hieraan gerelateerd zijn en dit aanspreekpunt neemt contact op of verwijst door naar de respectievelijke afdeling om een bepaalde zaak aan te pakken.

Samen Leven breidt het werkdomein van de buurtregisseurs voor Antwerpen Dam uit en neemt het park mee onder zijn hoede voor alle toezichtsgelateerde vragen én algemene vragen of meldingen over het park waarvoor een antwoord bij een andere dienst gezocht moet worden.

Op die manier wordt de eindverantwoordelijkheid van de coördinatie van Park Spoor Noord overgedragen aan Stads- en buurtonderhoud/Groenvoorzieningen en Samen Leven.

Zolang het hele park niet definitief is opgeleverd en overgedragen aan groenvoorzieningen, zolang er nog ontwikkelingen zijn in de omgeving van Spoor Noord, zolang de WDT en het beheer daarvan nog in de maak zijn, blijft een duidelijke link met AG Stadsplanning wenselijk.

C2 Parkoverleg

De toezichtsvergaderingen van Antwerpen Noord blijven een maandelijks overlegmoment waarop zowel onderhoudszaken en toezichtszaken gebundeld worden. Informatie over activiteiten wordt hier eveneens uitgewisseld.

C3 Meldingen en communicatie

Zowel rechtstreeks ten aanzien van de parkcoördinatie als via de infolijn, bereiken meldingen de parkcoördinatie.

Andere communicatie van en naar het park wordt opgenomen en opgevolgd door de communicatieverantwoordelijken van AG Stadsplanning en Marketing en Communicatie. In het bijzonder aangaande het openings- en slotfeest van het park.

C4 Eigendomsstructuur

AG Stadsplanning Antwerpen is bezig met de overdracht van de gronden van NMBS aan de stad. Voorzien is dat deze tegen eind 2009 voltrokken is.

C5 Bundelen en doorstromen van uiteenlopende informatie en meldingen

In 2008 was er een vraag om de wenselijkheid van een omheining rondom de skate- en bmx bowl te bekijken in functie van de veiligheid van (niet-skatende of bmx-ende) parkbezoekers.

In de lente van 2009 rees de vraag naar de aanwezigheid van ijskarretjes in het park. Ambulante handelaren rijden door het park hoewel de regelgeving omtrent ambulante handel dit enkel toestaat op de openbare weg en niet op het openbaar domein. Niettemin zijn ze in de praktijk aanwezig en stelt zich de vraag of een vaste standplaats niet wenselijk is. En wat met fietsende ijskarren?

In enkele bijzondere gevallen kon gebruik gemaakt worden van de inzet van mensen met een alternatieve werkstraf om kleinere opdrachten in het park en omgeving uit te voeren. Op termijn worden hierover best rechtstreeks tussen GAS-bemiddelaars en onderhoudsploegen afspraken gemaakt.

3.5 Parkreglement

Parkreglement en signalisatie in het park				
P1	Parkreglement	permanent	Politicodex van toepassing	
P2	Communicatie over reglement	permanent	Twee grote informatieborden, 6 ingangvaandels en 8 plaatsvaandels.	SW
P3	Infopunt ecologie	permanent	Eén informatieve kijkkast in het park en één recyclagesymbool ingewerkt in de grond.	SW

--	--	--	--	--

P1. Het parkreglement komt overeen met die delen van de politiecodex die betrekking hebben op recreatiedomeinen/parken en geldt ook voor andere stadsparken. De voornaamste elementen daarin zijn het gebod om honden aan de leiband te houden en hondenpoep in een zakje te doen en mee te nemen evenals honden op de paden te laten wandelen en niet op het grasveld. Het verbod om vuur te maken of om huishoudelijk afval achter te laten staat ook centraal.

Gemotoriseerde voertuigen zijn met uitzondering van dienstwagens verboden en fietsen op de paden is toegestaan.

http://www.antwerpen.be/docs/Stad/Bedrijven/Integrale_veiligheid/Politiecodex_533kB.pdf

P2. Het parkreglement staat uitgebreid te lezen op twee communicatiepanelen in het park waar ook het parkplan opstaat en informatie kan verspreid worden over activiteiten die doorgaan in het park.

Er is voor gekozen om niet aan elke inkom alle huisregels te herhalen. De voornaamste huisregels worden iconografisch weergegeven aan de inkomvaandels.

P3. Bijkomend zijn er nog enkele plaatsgerelateerde vaandels die specifieke informatie bevatten over bijvoorbeeld de skate- en bmx bowl, de watertuinen, de gebouwen. En het infopunt over ecologie.

3.6 Verkeerssituatie in en rond het park

De bijkomende verkeersmaatregelen genomen in 2008 werpen vruchten af. De bijkomende geschilderde zebrapaden en het buskussen ter hoogte van de Lange Dijkstraat worden veelvuldig gebruikt.

Met het in gebruik nemen van de oostkant van het park, dienen zich enkele nieuwe vraagstukken aan.

Verkeerssituatie rondom het park				
V1	Signalisatie in het park	permanent	Aanduiding van fiets-en wandelpaden	AG STAN
V2	Verkeerssituatie Halenstraat/Viséstraat		Veilige oversteekplaatsen	Verkeers-politie/SW /district
V3	Oversteekplaats Damstation		Van het Damstation naar grote loods. Zebrapad.	AG STAN
V4	Parkeerplaats		Parkeerbeleid voor de omgeving in kaart brengen	SW/GAPA

V1. Signalisatie in het park

Park Spoor Noord kent een uitgebreide padenstructuur. Dolomietpaden als looppad, betonnen paden als fietspad aangevuld met een kasseiboulevard als wandelpad. Op sommige plekken worden fietsen en wandelaars duidelijk gescheiden, op andere plekken loopt het pad en zijn gebruikers samen. Er is voor geadviseerd daar geen tekens aan te brengen op de grond om bij zowel wandelaars als fietsers de nodige aandacht voor de andere gebruiker aan de dag te leggen.

V2 Verkeerssituatie Halenstraat/Viséstraat

De heraanleg van deze straten, moet nog ontworpen worden. Er wordt onderzocht in welke mate er tijdelijke maatregelen kunnen voorzien worden die in overeenstemming zijn met een definitieve invulling in functie van veilige oversteekplaatsen voor zwakke weggebruikers. De aanwezigheid van de tramlijn legt een hypotheek op de verkeerstechnische mogelijkheden hiertoe.

V3. In afwachting van de afwerking van de grote loods (WDT) en de definitieve aanleg van een zebrapad van aan de loods tot het Damplein moet ook een tijdelijke maatregel voorzien worden om voetgangers een veilige manier van oversteken te bieden.

V4. Parkeergelegenheid in de buurt is beperkt; In het bijzonder in functie van evenementen maar evenzeer naar parkbezoekers toe die mindervalide zijn of van verderaf komen, moet een voldoende aanbod bekend gemaakt worden. Een grondige studie hiernaar dringt zich op.

Algemeen aandachtspunt is zowel naar onderhoudsdiensten, politiewagens, leveranciers in geval van evenementen is het beperken van de dienstvoertuigen die in het park moeten zijn tot een minimum. Een reeds geopend stuk openbaar domein, opnieuw inzaaien, gras de kans geven om te groeien is uiterst moeizaam en de praktijk geeft aan hoe moeilijk het is om sporen van voertuigen weer weg te krijgen.

Pas wanneer het park juridisch is opgenomen in het openbaar domein van de stad, kan GAPA de nodige maatregelen treffen om parkeerplaatsen aan te duiden conform de rest van de omgeving. Dat is momenteel vooral een beperking om wagens die fout geparkeerd staan op de inkompartijen (in de boomspiegels bijvoorbeeld) te beboeten.

4 WAT BRENGT DE TOEKOMST NOG?

T1	WDT	Afstemming beheer tussen verschillende gebruikers en voorbereiden evenementenbeleid. Stedelijke diensten én artesis hogeschool	AG STAN, CS, buurtsport e.a.
T2	Heraanleg omliggende straten	Kwalitatieve verbetering aansluiting park bij omliggende straten en dit ten voordele van zwakke weggebruiker	SW/mobiliteit en SW/OD
T3	Opvolging horeca	Aantrekken tijdelijke inrichtingen in afwachting van permanente horecazaken	AG STAN
T4	Opvolging uitleendienst	Evalueren proefproject en opportuniteiten op langere termijn concretiseren	Buurtsport
T5	Toegankelijke shelter	openen en sluiten in de wintermaanden	SL
T6	Winterprogramma	Nog op te zetten	SL

T1. Renovatie van de WDT

De renovatiewerken aan de grote loods in het park starten op. Het zal nog tot 2011 duren alvorens de loods echt gebruiksklaar is maar in tussentijd kan het globale beheer voor de loods met meerdere gebruikers voorbereid worden en kan er gewerkt worden aan een evenementenbeleid dat rekening houdt met de behoeften van het park, de buurt en de beperkte aanwezigheid van parkeergelegenheid in de buurt. AG Stadsplanning zal hier een eerste aanzet rond opstarten. Uiteraard dienen ook andere bedrijven zoals CS en AS betrokken te worden bij de voorbereidingen van het globale beheer van de WDT - loods.

Eens verwezenlijkt kan het laatste stukje park dat momenteel verstopt zit onder de ballon vrij gegeven worden en worden basketvelden nog toegevoegd aan het parkterrein.

T2. Heraanleg omliggende straten

De heraanleg van de Ellermanstraat en van de Halenstraat/Viséstraat in de verdere toekomst betekenen ook nog een aanzienlijke verbetering voor de buurt en de aansluiting van het park op de buurt, in het bijzonder de zwakke weggebruikers.

T3 Een horeca-aanbod in en rond het park

In afwachting van permanentere horecazaken in het privé-pand grenzend aan het park op de oostkant én in de WDT loods in de toekomst, is het wenselijk om tijdelijk een horeca-aanbod te voorzien en aan te trekken in het park. Horeca is een aantrekkingspool voor mensen om langer te verblijven in het park en draagt indirect bij tot sociale controle.

T4 Opvolging uitleendienst met sport- en spelmateriaal

Afhankelijk van hoe de uitleendienst met sport- en spelmateriaal is gelopen, kan dit initiatief in 2010 uitgebreid worden dat wil zeggen ook tijdens andere vakantieperiodes en/of lange weekends voorzien worden. Ook het aanbod van materiaal kan uitgebreid worden, eventueel in functie van bijzondere speeldagen ingericht worden en van de samenwerking met buurtverenigingen die een aanbod organiseren in het park. Dit initiatief is ingebed in de werking van buurtsport en wordt mee vanuit de parkcoördinatie opgevolgd en geëvalueerd.

T5 Een toegankelijk overdekt stuk park/de shelter

Het dagelijks openen en sluiten van de shelter tijdens wintermaanden is moeizaam verlopen.

Los van de moeilijkheid om hiervoor vrijwilligers in te schakelen lijkt het meer aangewezen om dit in de toekomst te beperken tot woensdag, zaterdag en zondag en elke dag tijdens de vakantieperiode. Idealiter wordt een andere oplossing gevonden, hetzij in het kader van sleutelbeheer van Samen Leven of de brandweer.

Het blijft de bedoeling om de shelter als overdekt deel park zo ruim mogelijk beschikbaar te stellen voor het publiek. Wanneer er in de toekomst géén tijdelijke bar meer is in de shelter moet er ook voor de zomer een oplossing gevonden worden (momenteel zit die opdracht in de concessie).

T6 Een winterprogramma

Eens het zomerseizoen achter de rug is, kan met de kennis van de beperkingen van de koudere seizoenen een aangepast winterprogramma uitgewerkt worden.

5 FINANCIËEL

Er is géén afzonderlijk budget voor het beheer van Park Spoor Noord. De kost van de verschillende beheertaken is ingebed in de reguliere werking van de diverse bedrijven.

De inschatting naar personeelsinzet en werkingsmiddelen toe in 2008 bleek een redelijk goede inschatting van de noden. In 2009 wordt de inzet volgens dezelfde berekeningen

uitgebreid.

Voor sommige bedrijven, deelwerkingen betekent dit dat voor 2010 wel een bijkomende inzet moet voorzien worden om genomen engagements verder te zetten (bV. proefproject uitleendienst, onderhoud watertuinen, onderhoud SPTM).

6 BIJLAGEN

6.1 Volledige beheertabel

Code	Actie	Frequentie	Omschrijving actie	Actor
		<i>dagelijks, weekend, wekelijks, maandelijks, jaarlijks of op afroep</i>		<i>Ver- antwoordelijke</i>
OOR- prestaties				
O1	Groenonderhoud		Snoeien, maaien en groenonderhoud en bomenbeheer tot en met mei 2010 voor westelijk deel en tot en met dec 2011 voor oostelijk deel park.	DCA, SB/GB
O2	Algemeen parkonderhoud	dagelijks	dagelijks algemeen parkonderhoud (dwz zwerfvuil, parkvuilbakken, paden, maaien, vegen kiosken ..) . Schijnpoort-halenstraat -watertorens wordt opgenomen door SR/midden. Vegen van het fietspad onder de brugoppervlakten wordt opgenomen door SR/veegdienst mid	SB/GB en SR
O3	Algemeen parkonderhoud	weekend	Algemeen parkonderhoud tijdens het weekend omvat zwerfvuil, ledigen parkvuilbakken, vegen in de skatebowl, vegen oppervlak watertuinen, opkuis kiosken.	SR/BIT
O4	Ledigen papiermanden	dagelijks	vaste onderhoudsploeg ledigt papiermanden op wekdagen. Stadsreiniging ledigt alle vuilnisbakken die langsheen de wandelboulevard staan.	SB/GB en SR
O5	Vegen BMX bowl	dagelijks	Vegen verharding rondom bmx-bowl inclusief in bowl zelf	SR/BIT
O6	Onderhoud en reparatie hardware	op afroep	Omvat onderhoud van palen, ijzeren kiosken, fietsenstallingen, communicatiepanelen.	SW/OD
O7	Reparatie banken	op afroep	Team parkmeubilair	SB/GB
O8	Reparatie verlichting	op afroep	In geval van kapotte lampen.	eandis
O9	Onderhoud watertuin		Zowel onderhoud onder als boven het maaiveld, zijn ten laste van de aannemer. Boven maaiveld : PO vanaf juni 08. Onder maaiveld : sportdienst vanaf 2010, vroeger of aanvullend indien het onderhoudscontract niet volstaat.. Stadsreiniging zet dagelijks veeg	DCA/PO/CS en SR/BIT
O10	Onderhoud waterkwaliteit drinkwaterfontein		Onderhoudscontract voor drinkwaterfonteinen. Voorlopig afgesloten door AG Stadsplanning,	AWW

			over te nemen door de stad.	
O11	Graffitiverwijdering	op afroep	Banken, shelter en koker Damplein.	SB/SR/BIT én APP (externe)
O12	Controle speeltuigen	maandelijks	Er is een maandelijkse én één jaarlijkse structurele controle van alle speeltuigen in het park	SW/speelcel
O13	Onderhoud gebouw SPTM	dagelijks	Afsluiten gebeurt tijdens zomermaandan door uitbater horecazaak. Onderhoud gebouw verder afstemmen met PO. Wekelijks vegen door BIT	PO en BIT
O14	sluikstort	dagelijks	In het park : vaste parkploeg. Aan het sorteerstraasje : Stadsreiniging	
O15	sorteerstraasje		Lediging	SB/SR
O16	Hondenloopzones		Eris een hondenloopzone aangelegd op een perceel aanpalend aan het park. Deze wordt mee onderhouden door SB/GV. Evenals de hondenloopzone in de oostelijke parkzone.	SB/GV
O17	Onderhoud sportvelden		Tot 2011 is het onderhoud en bijzaaien van de sportvelden , opdracht van de aannemer. In eerste instantie, geen lijnen voorzien.	SB/GV
O18	Overlast duiven		Vegen vloer shelter en paden	SR/BIT
O19	Overlast drugspuiten	wekelijks	sputenpatrouille neemt Park Spoor Noord en gekende moeilijke plekken mee op in ronde .	SB/GB en Free Clinic
O20	Onderhoud vast sportmateriaal	op afroep	Onderhoud en reparatie van vast sportmateriaal (basket ringen, goals, ping pong tafels) .	SW/speelcel
O21	Onderhoud watertorens		Graffiticoating	PO
Toezichtp restaties				
T1	Politietoezicht	dagelijks	Week-en weekend inzet van wijkpolitie, ORIDA/fietspatrouilles/	politie
T2	Buurttoezicht	dagelijks	Vier ploegen per dag (elk minimaal 1u aanwezig) op alle weekdays	SL
T3	Toezicht handhaving	op afroep	Overlastacties (sluikstort, hondenpoep ...)	SL
T4	Vast cameratoezicht	permanent	vijf vaste camera's (bmx-bowl en ingang Lange Dijkstraat, Viaduct Dam, Trapstraat én Viséstraat)	SL
Sociaal beheer				
S1	Receptieve programmatie	permanent	Logistieke, financiële en promotionele ondersteuning van partners -lokaal en bovenlokaal, stedelijk en extern.	SL
S2	Samenstelling activiteitenkalender	permanent	Doel van de kalender is vermijden dat teveel activiteiten elkaar en het spontaan gebruik van het park hinderen.	SL

S3	Actieve programmatie	2010	Bijsturen van het receptief aanbod om zoveel mogelijk doelpublieken in het park te bereiken	SL
S4	Netwerken met partners van 2060	permanent	Opzetten netwerk met partners van 2060 met het oog op een continue betrokkenheid en samenwerking rond het lokaal functioneren van het park.	SL
S5	Systeem van medebeheer		Uitwerken systeem van medebeheer, met oog op een betere toe-eigening van het park door de buurt en de stad.	SL
S6	Aanbod activiteiten naar jeugd toe		De jeugddienst, pleinontwikkeling en enkele jeugdverenigingen uit de buurt slagen de handen in elkaar om elke dag in het park een aanbod te voorzien naar kinderen en jongeren toe.	SL/CS en externen
S7	Sportaanbod in het park	permanent	Buurtsport zal zoveel mogelijk vast aanbod toeleiden naar het park. Specifieke openluchtprogramma's zoals 'Start to Run' en Nordic Walking gaan deze zomer in het park door	CS
S8	Uitleendienst sport-en spelmateriaal	juli en augustus	Uitleendienst sport-en spelmateriaal voor parkbezoekers. Alle dagen Jaarlijks tijdelijke slachtvloer in de shelter. Voorbereidingen en organisatie door	Buurtsport
S9	Offerfeest	jaarlijks	SL/levensbeschouwingen.	SL
Coördinatie				
C1	Parkcoördinatie	permanent	Coördinatie van het beheer ; signalen brugfunctie in samenwerking met sociaal beheerder. Coördinatie wordt overgedragen aan Samen Leven en SB/Groenvoorzieningen.	AG STAN/SL en GV
C2	Parkoverleg	maandelijks	Toezichtsvergadering Antwerpen Noord	Coörd/SL
C3	Meldingen	permanent	Meldingen van defecten of onregelmatigheden zullen verlopen via infolijn/MC	MC/infolijn
C4	Eigendomsstructuur	éénmalig	Eigendomsoverdracht van NMBS aan stad Antwerpen	AG STAN
C5	Uiteenlopende info	permanent	Coördinatie van beheersvraagstukken die zich gaandeweg aandienen	
Communicatie				
COM 1	openingsfeesten		Inzet voor openingsfeesten 2009	AG STAN/MC en SL
Parkreglement en signalisatie in het park				
P1	Parkreglement	permanent	Politicodex van toepassing	

P2	Communciatie over reglement	permanent	Twee grote informatieborden, 6 ingangvaandels en 8 plaatsvaandels.	SW
P3	Infopunt ecologie	permanent	Eén informatieve kijkkast in het park en één recyclagesymbool ingewerkt in de grond.	SW
Verkeers situatie rondom het park				
V1	Signalisatie in het park	permanent	Aanduiding van fiets-en wandelpaden	AG STAN
V2	Verkeerssituatie Halenstraat/Viséstraat		Veilige oversteekplaatsen	Verkeerspolitie/SW/district
V3	Oversteekplaats Damstation		Van het Damstation naar grote loods. Zebrapad.	AG STAN
V4	Parkeerplaats		Parkeerbeleid voor de omgeving in kaart brengen	SW/GAPA
Vervolg in de toekomst				
T1	WDT		Afstemming beheer tussen verschillende gebruikers en voorbereiden evenementenbeleid. Stedelijke diensten én artesis hogeschool	AG STAN, CS, buurtsport e.a.
T2	Heraanleg omliggende straten		Kwalitatieve verbetering aansluiting park bij omliggende straten en dit ten voordele van zwakke weggebruiker	SW/mobiliteit en SW/OD
T3	Opvolging horeca		Aantrekken tijdelijke inrichtingen in afwachting van permanente horecazaken	AG STAN
T4	Opvolging uitleendienst		Evalueren proefproject en opportuniteiten op langere termijn concretiseren	Buurtsport
T5	Toegankelijke shelter		openen en sluiten in de wintermaanden	SL
T6	Winterprogramma		Nog op te zetten	SL

6.2 Activiteiten juni - oktober 2008

Park Spoor Noord heeft zijn start ondanks het wisselvallig weer zeker niet gemist. Het park werd vanaf de opening gretig in gebruik genomen, zowel door buurtbewoners die wat komen verpozen na het werk of komen genieten van hun heerlijke nieuwe stadstuin, als door nieuwsgierigen van verder weg. Naast de spontane invulling van het park (picknicks, spel, sport, ...) werden ook enkele evenementen georganiseerd. Sommige geplande activiteiten zijn helaas niet doorgedaan om verschillende redenen.

Eén van de redenen was onduidelijkheid rond de aanvraagprocedure in enkele gevallen. Gezien het park bovenlokaal is bestempeld, werden ook aanvragen voor activiteiten met een lokaal karakter niet behandeld door het evenementenloket van district, maar doorgestuurd

naar MC/evenemententeam. Een mogelijke oplossing is om de lokale evenementen in het park zelf te behandelen vanuit sociaal beheer. Dit zou ook tijd besparen.

Een andere onduidelijkheid is ontstaan rond activiteiten in de Shelter. Hoewel oorspronkelijk louter bestempeld als overkoepeld maar open deel van het park - en dus openbaar domein – is de shelter volgens voorschriften van de brandweer een gebouw waar andere regels voor gelden. Een evenement heeft in dit geval geen goedkeuring van de burgemeester nodig en hoeft niet aangevraagd te worden volgens de evenementenprocedure.

Wel is er een duidelijk huisreglement nodig.

Deze onduidelijkheden hebben enkele afhandelingen van evenemентаanvragen vertraagd of in het gedrang gebracht. Ondertussen is een en ander uitgeklaard.

Een overzicht van evenementen tijdens de maanden juni – oktober 2008:

STEDELIJKE DIENSTEN 2008

WOENSDAG 25 JUNI

Buitenspeeldag – Buurtsport, Elegast vzw, Bouwspelplein, Pleinontwikkeling, Samen op Straat, Buurtregie

De Buitenspeeldag is een initiatief van de Vlaamse Overheid en Nickelodeon om kinderen aan te moedigen buiten te gaan spelen. Het is belangrijk dat kinderen in hun eigen buurt buiten kunnen spelen en dit is niet altijd even evident. Park Spoor Noord is hiervoor een ideale locatie.

(150 deelnemende kinderen)

DONDERDAG 26 JUNI

Opsinjoren: afsluitmoment Blind date

Enkele ploegen jongeren krijgen de opdracht binnen een bepaalde wijk een niet aangekondigde uitdaging aan te gaan. Dit jaar werden de boomspiegels in Antwerpen Noord aangepakt (proper gemaakt). Tijdens het afsluitmoment op de evenementenweide in park Spoor Noord krijgen de ploegen een beloning in een gezellig kader met een optreden (Fait d' Anvers) en hapje/drankje waar ook de buurt op wordt uitgenodigd.

(200 personen)

ZATERDAG 28 JUNI

Het Oude Badhuis: buurtpicknick en toonmoment Sentimento Verde (Murga Antwerpen Noord)

Dit jaar werd vanuit de stuurgroep Murga beslist om elke murga voor de parade een toonmoment te laten houden in de wijk waar hij is ontstaan. Bedoeling is de wijkbewoners meer vertrouwd te maken met het concept murga en als teaser voor de parade. Er werd een picknick voor de buurt aan gekoppeld als extra lokmiddel. Ondanks het slechte weer zijn enkele bewoners mee komen picknicken, hoewel de opkomst veel beter kon.

(ongeveer 120 personen, deelnemers en bezoekers)

DINSDAGEN EN DONDERDAGEN JUNI – AUGUSTUS

Activiteiten pleinontwikkeling

Sport- en spelnamiddagen voor kinderen van Antwerpen Noord.

VERSCHILLENDE DATA JULI – AUGUSTUS

Activiteiten jeugddienst/speltrappers

Ondanks afspraken en goedkeuring in college is de jeugddienst zijn belofte om tijdens de zomermaanden in het park een aantal activiteiten per week te organiseren niet nagekomen. In totaal zijn ze slechts 4 namiddagen geweest. Volgens de jeugddienst zijn hun middelen zwaar teruggeschroefd waardoor enkel de ergste nood kan worden aangepakt (naar eigen zeggen: binnenstad en Rozemaai).

ZATERDAG 27 SEPTEMBER

Personeelsmanagement stad Antwerpen: job event

Naast de voorstelling van jobs wil stad Antwerpen de kandidaten ook laten kennismaken met andere projecten van de stad, allen in de buurt van het Eilandje, zoals bijvoorbeeld het Sint-Felixarchief en park Spoor Noord. De bedoeling is van deze dag geen pure infodag te maken, maar voor de kandidaten met hun eventuele partners en kinderen ook een soort familie-uitje te organiseren.

(verwacht aantal bezoekers: 400)

MAANDAG 20 – VRIJDAG 24 OKTOBER

EHA – eekhoornspel naar aanleiding van milieukeek

Dit spel rond zwerfvuil en afval is helaas geschrapt uit de planning van de milieukeek. Samen met EHA wordt bekeken of dit spel de aanzet kan zijn tot Parkmores (een bewustmakingsspel voor jeugd: hoe omgaan met een park?). We hopen hiermee volgend seizoen van start te kunnen gaan.

OKTOBER- NOVEMBER 2008 (en voorjaar 2009) en JANUARI - APRIL 2009

Nordic Walking

Start to run

EXTERNE EVENEMENTEN / ACTIVITEITEN 2008

WOENSDAG 13 AUGUSTUS

Picknick CAW-Metropool/Het Zijhuis (opvangcentrum voor vrouwen)

Een picknick voor alle vrouwen en kinderen die momenteel in het Zijhuis verblijven alsook alle vrouwen en kinderen die er het voorbije jaar verbleven hebben.

(50 personen)

DONDERDAG 21 AUGUSTUS

Spelnamiddag voor kinderen door 't Dokske, Elegast vzw en Bouwspiegelplein

Enkele buurtactoren organiseren een sport –en spelnamiddag voor hun jongerenwerking.

DONDERDAG 21 AUGUSTUS

Uitgeverij The House of Books - voorstelling gitaarboek Bart Peeters (Gevaren van 6 snaren)

Ludieke voorstelling van het gitaarboek van Bart Peeters: een 200-tal gitaristen komt samen in de Shelter voor een gezamenlijke gitaarles en gitaarjam onder leiding van Bart Peeters, Axel Peleman, Sam Valckenborgh (fixkes), ...

(300 bezoekers)

ZONDAG 17 AUGUSTUS

Carnival Luso - Portugees sprekende gemeenschap

De Lusofoone gemeenschap (Portugal, Brazilië, Mozambique, ...) van Antwerpen wil zich op deze manier bekend maken bij een breder publiek: optredens, hapjes en drank. Wegens slecht weer zijn ze moeten uitwijken van de evenementenweide naar de Shelter.

(150 bezoekers)

ZATERDAG 30 EN ZONDAG 31 AUGUSTUS

Vanns Concrete or Die Skate Event - skate evenement in de bowl (ondersteuning van AS)

Dit evenement werd een maand vooraf afgeblazen wegens slechte opvolging door de organisator.

ZATERDAG 6 SEPTEMBER

De Pretcamionette: 'A nos en wij' - uitwisselingsproject in het kader van YOUTH IN ACTION (een subsidieprogramma van de Europese commissie)

Een groep Vlaamse en Afrikaans – Portugese jongeren trekt door enkele Belgische steden en zet er verschillende activiteiten op poten. De Vlaamse jongeren komen uit het jeugdwerk van gans Vlaanderen: voor Antwerpen is dit buurtwerking Elegast vzw, Antwerpen Dam. In de Shelter van Spoor Noord houden ze verschillende workshops (grime, haardesign, muziek maken, filmpjes maken, ...). De resultaten van deze workshops worden tentoongesteld met een hapje en een drankje en een streepje muziek onder het mom van een minifuijfe voor de jongeren en de mensen uit de wijk.

(120 bezoekers)

VRIJDAG 19 SEPTEMBER

Vzw Werkvorm: teambuildingsdag met sportactiviteiten

ZONDAG 28 SEPTEMBER

Vzw EMMA: kledingruil - Try Out met oog op maandelijks weerkerend evenement

Tijdens de kledingruil kan iedereen zijn overbodige spullen ruilen met anderen.

ZATERDAG 4 OKTOBER

Nepalees feest: Dasain

Dasain is een Nepalees feest dat jaarlijks na de rijst oogst wordt gevierd, oorspronkelijk enkel in Nepal, meer en meer door Nepalezen over de hele wereld. De nadruk ligt op het versterken van familie- en gemeenschapsbanden.

(Geannuleerd op 4/9 wegens te onzekere weersomstandigheden en te veel bijkomende organisatorische rompslomp, o.a. zelf bar en catering voorzien)

ZATERDAG 11 OKTOBER

Dienstenhuis – personeelsfeest

Geannuleerd wegens onzekere weersomstandigheden in oktober

EN VERDER ...

Enkele opnames voor reclamefilms en fotoshoots (o.a. Kanakna, Proximus, ...)

EIGEN ORGANISATIE 2008

ZONDAG 14 SEPTEMBER

Back 2 Old School: skate evenement in de skatebowl

Naar aanleiding van het wegvallen van het groot skate-evenement, hebben we met enkele ervaren skaters de koppen bij elkaar gestoken om alsnog een skate-evenement te kunnen laten doorgaan. Tijdens het evenement is er een doorlopend aanbod van demonstraties skateboard, enkele live optredens en drank- en eetstandjes. Hiervoor wordt samengewerkt met professionele skaters uit binnen –en buitenland. Dit evenement zet de professionele skatebowl in een positief daglicht en draagt bij tot het elan van het park.

(350 bezoekers).

ZATERDAG 1 NOVEMBER

Fanfara Obscura – muziek/straattheater

Deze gratis voorstelling is een spel van licht en schaduw, gedragen door de passionele fanfaremuziek van Hop Frog. Een lokale muziekkiosk (in dit geval de Shelter) wordt omgetoverd tot een uitvergroete schemerlamp, een toverlantaarn die u meevoert naar ongekende horizons.

Verder ook optredens van een speciaal koor dat muziek maakt voor en met zeeschelpen en Teatro Pachuco (straattheater US/Mexico).

ACTIVITEITEN IN SHELTER I.S.M. TIJDELIJKE HORECA CARGO

Om geen overaanbod aan zelfde evenementen te creëren, werd met horeca-uitbater CARGO overeengekomen om voor bepaalde activiteiten de handen in elkaar te slaan. Deze activiteiten worden ook logistiek ondersteund vanuit Het Oude Badhuis.

ELKE DINSDAG

filmavonden: gratis filmvoorstelling voor de buurt

VRIJDAGEN EN ZATERDAGEN

live optredens (achtergrondmuziek tot 22u)

ZATERDAG 31 OKTOBER

afsluitevenement seizoen 2008: enkele optredens en randanimatie (springkasteel, petanque, touwenparcours, ...) om het seizoen in schoonheid te eindigen.

6.3 Tot nu toe gekende activiteiten 2009

Bijlage 3 Gekende activiteiten zomer 2009

DATUM	EVENEMENT	ORGANISATIE	WAT	LOKATIE
28 mei - 7 juni	Un Voyage Fantastique	SISA	tentoonstelling eindejaarswerken rond thema Jules Vernes	Shelter
3/jun	Filmavond	Cargo	film	Shelter
4 juni - 6 juni	Kaailand	Antwerpen Open	films over water, parken en stad	brug noorderlaan
10/jun	Filmavond	Cargo	film	Shelter
11 juni - 13 juni	Kaailand	Antwerpen Open	films over water, parken en stad	brug noorderlaan
12 juni - 15 juli	De wereld vertelt	Natuurpunt Educatie	fototentoonstelling Lieve Blanquaert rond duurzame ontwikkeling	Shelter
13 - 14 juni	openingsfeest park Spoor Noord			overall
17/jun	Filmavond	Cargo	film	shelter
18 juni - 20 juni	Kaailand	Antwerpen Open	films over water, parken en stad	brug noorderlaan
24/jun	Filmavond	Cargo	film	shelter
	Beparkte Oplage	Vlindervloer	marktje waar mensen zelfgemaakte producten kunnen verkopen	shelter
26/jun	Kick It	Jeugd en Sport	vecht- en danssport evenement	shelter + vespaweide
1/jul	Filmavond	Cargo	film	shelter
5/jul	Tango	Cargo	Tango Live en initiatie	shelter
6/jul	Picknick Radio 2	Radio 2		shelter
8/jul	Filmavond	Cargo	Film	shelter
10/jul	feest Vlaamse Gemeenschap	district Antwerpen	muziekfestival aan de vooravond van de Vlaamse feestdag	evenementenweide
19/jul	Park Spoor Woord	Permeke en ABC	literaire namiddag ism theater Luxemburg	evenementenweide
25/jul	Muziekoptreden	Cargo	Antwerp Gipsy Ska Orchestra	shelter
26/jul	ruilmarkt	vzw Emma	markt waar mensen spullen kunnen ruilen	shelter
29/jul	Filmavond	Cargo	film	shelter
1/aug	Kindervoorstelling	Cargo	Kapitein Winokio	shelter

OVB

1/aug	Tango	Cargo	Tango muziek en initiatie	shelter
1/aug	Muziekoptreden	Cargo	Capsule	shelter
5/aug	Filmavond	Cargo	film	shelter
8/aug	Muziek	Cargo	Rocola Bacalao	shelter
9/aug	Senegalees sportevenement	vzw Dioko	Cultureel en sportevenement	oost
12/aug	Filmavond	Cargo	film	shelter
16/aug	Park Spoor Woord	Permeke en ABC	speakerscorner	evenementenweide
	Beparkte Oplage	Vlindervloer	marktje waar mensen zelfgemaakte producten kunnen verkoppen	shelter
22/aug	Muziek	Cargo	Poilinguals	shelter
22/aug	BK Kubbspel		Belgisch kampioenschap KUBB (scandinavisch petanque)	sportvelden oost
26/aug	Filmavond	Cargo	Film	shelter
29/aug	muziek	Cargo	Tip Toe Topic	
30/aug	ruilmarkt	vzw Emma	markt waar mensen spullen kunnen ruilen	shelter
	Writers Bench	TWB	Artiesten uit verschillende disciplines en jong talent	shelter
4-10 september	Park 3	Studenten academie	Tentoonstelling	shelter
3 - 7september	North Art Festival	Creative Concepts	kunstfestival	in en rond shelter
11 - 13 september	CAN IT!	jeugdendienst	graffiti - evenement	brug noorderlaan
13/sep	Back 2 Old School	Stef VDB en Spoornoord	skate evenement	skatebowl
20/sep	Park Spoor Woord	Permeke en ABC	ism Zuiderzinnen (voor de gelegenheid ook op 't noord)	shelter
26 - 27 september	slotweekend park Spoor Noord			overall
27/sep	stratenloop Spoor Noord	sportantenne/ buurtsport	stratenloop in en rond het park	overall
juli en augustus	donderdagnamiddag	sport-en jeugdinsten	Spelnamiddagen met sportactiviteiten	sportvelden
	elke vrijdag vooravond	Usawa Epress	Optredens door Oude Badhuis	oost/Usawa

